

WINTERCONGRES AMSTERDAM

VERENIGD IN DIVERSITEIT

Jonge Democraten

ALV 97

26 t/m 28 januari 2024

Voordracht CVZ en SNC

Het Landelijk Bestuur draagt als Congresvoorzitters (CVZ) voor: *Annabel Broer, Wouter Kobes, Niels Koppelaar en Sophie den Ouden*

Het Landelijk Bestuur draagt als Stem- en Notulencommissie (SNC) voor: *Tobias Bakker, Douwe Brandenburg, Maxima Bouman, Ronan Goodman, Richard Korpel, Chiury de Nijs, Jakub Tatoušek en Anne Wesseling*

Colofon

Dit is een uitgave van de Jonge Democraten ten behoeve van de 97ste Algemene Ledenvergadering der Jonge Democraten.

Samengesteld door *Julia van Herpen*

Heb je een vraag? Benader Julia via secretaris@jongedemocraten.nl

Wil je iets vertrouwelijks bespreken? Benader de vertrouwenspersonen via vertrouwenspersonen@jongedemocraten.nl

Inhoudsopgave

Voordracht CVZ en SNC	2
Inhoudsopgave	2
Voorwoord afdelingsvoorzitter	3
Voorwoord congresteam	3
Congreslocaties	4
Agenda ALV	5
Congresprogramma	6
Hoe werkt een congres?	7
Algemene bestuursverantwoording	10
Persoonlijke bestuursverantwoording	14
Terugkoppeling Aangenomen organimo's	23
Beantwoording schriftelijke bestuursvragen	25
Perslijst	30
Verantwoording DEMO	32
Verantwoording FG	32
Voordracht Commissie van Beroep	33
Jan Terlouwprijs	35
Wijzigingen Huishoudelijk Reglement	36
Organisatorische moties	37
Resoluties	41
Politieke moties en amendementen	80
Amendement op de begroting 2024	106

Voorwoord afdelingsvoorzitter

Lieve Jonge Democraten,

Welkom in Amsterdam, de stad waar wiet (gemeen)goed is, Verenigd Links en D66 bij verkiezingen nog wél kans maken en waar de grootste afdeling van de JD gevestigd is. Alhoewel, ook (bijna) heel Noord-Holland en (bijna) heel Flevoland horen bij onze afdeling - wij noemen het Groot-Amsterdam.

Omdat we hier veel te maken hebben met overlastgevende toeristen, vind je overal in Amsterdam instructies hoe je je dient te gedragen. Toch neem ik liever het zekere voor het onzekere. Daarom hierbij een exclusieve “How to Amsterdam”.

Als je een cappuccino wilt met “gewone” melk, bestel dan niet een cappuccino met “gewone” melk. Dan krijg je havermelk.

Als je op straat loopt en ineens een geluid hoort waarvan je denkt - “WAT DE F- WAS DAT?!” - schrik niet. Dat is een VanMoof die wil dat je aan de kant gaat.

Als je met de auto bent (wat ik mag hopen van niet...) hou er dan rekening mee dat je bijna overal in de stad niet meer harder mag dan 30 km/h. Hou er ook rekening mee dat bijna niemand zich daaraan houdt. Zeker mensen op een fatbike.

Neem eens een kijkje bij toffe uitgaansgelegenheden en laat je positief verrassen.

Drink geen Heineken of Amstel, blegh. (Al is dit meer een persoonlijke voorkeur.) Drink wél een IJwit, Amsterdams lokale biertje, ook alcoholvrij te krijgen. (Ik krijg geen commissie.)

Begin niet over het Erotisch Centrum. Dat onderwerp ligt nogal gevoelig en niemand lijkt te weten wat ze er nou écht van vinden.

En, voor als het laat wordt: wees scherp op de sluitingstijden, vertrouw niet op het OV, plas niet op straat (moeilijk, want er zijn weinig openbare WC's) en doe lief tegen iedereen.

Jonge Democraten, op naar een mooi Wintercongres. Een Wintercongres waar we discussiëren over de politiek, over waar wij naartoe willen met de wereld en waar we stilstaan bij onze idealen. Amsterdam is er de perfecte stad voor. Niet voor niets is D66 hier jarenlang geleden opgericht.

Veel liefs,

Julian Talma
Voorzitter JD Amsterdam

Voorwoord congresteam

Welkom bij de 97ste ALV, welkom in Amsterdam.

Wij zijn verheugd jullie te mogen verwelkomen in Amsterdam. Deze dynamische stad, waar de grachten geschiedenis ademen en de geest

van vrijheid zich vermengt met de diversiteit van haar inwoners. De stad van Spinoza, Multatuli, Van Mierlo en van Terlouw. De stad waarin 180 nationaliteiten zich thuis voelen, en het daarmee de meest diverse stad ter wereld maken.

Dit congres is onze focus scherpgesteld op diversiteit, een thema dat resoneert met de recente triomf van Geert Wilders en de aanstaande Europese verkiezingen. Zoals het Europese motto luidt, luidt het congres. "Verenigd in Diversiteit". In een tijd dat de wereld zich steeds meer naar binnen draait draaien wij naar buiten. Voor diversiteit in mensen creëert diversiteit in denken.

Te midden van de pittoreske grachten en de geur van 'vrijheid' die door de stad zweeft, lijkt Amsterdam wel een ontsnappingsruimte voor liberale gedachten. Het is de geboortestad van onze vereniging en heeft ons vele liberale innovaties gebracht zoals de befaamde wallen waar onze congreslocatie zich ook naast bevindt.

Maar Amsterdam is geen divers of liberaal paradijs. Met een hoge inkomensongelijkheid en grote kansenongelijkheid is Amsterdam ook een case-study van de moeilijkheden die komen bij het overbruggen van soms grote verschillen.

Ontdek de stad en laat jezelf onderdompelen in het unieke Amsterdamse avontuur: fiets onverschrokken door de geplaveide straten en deel onbedoelde glimlachen met toeristen. Neem de tijd om te ontspannen in een lokale coffeeshop, waar de politieke gesprekken net zo bedwelmend zijn als de aroma's in de lucht en bezoek de culturele instanties die de stad te bieden heeft.

Nog speciale dank aan iedereen die heeft meegeholpen met de organisatie.

Groet, het congressteam:

Fay, Frans, Linda, Ralph, Tim, Jardain, Yara en Friso

Congreslocaties

Congreslocatie - Zuiderkerk

Zuiderkerk Amsterdam is een historische kerk die gebouwd is tussen 1603 – 1611. Tegenwoordig dient de Zuiderkerk als decor voor zowel particuliere als zakelijke evenementen. De kerk is gebouwd in de Hollandse renaissancestijl.

Adres: Zuiderkerkhof 72, Amsterdam

Slaaplocatie - StayOkay Amsterdam Oost

Deze StayOkay is gevestigd in een oud-schoolgebouw en ligt in de Indische buurt. Met de fiets of de tram ben je binnen 15 minuten in de binnenstad. Er zijn verschillende soorten kamers met 2, 4 of meerdere personen.

Adres: Timorplein 21, Amsterdam

Borrel- en feestlocatie - Boulevard Café

Boulevard Café is gehuisvest in een monumentaal pand dat stamt uit 1901. Toentertijd werd het pand gebruikt als politiepост annex wachtlokaal voor de vroegere Veemarkt. Het pand heeft ook een woonfunctie gehad en sinds 1990 is hier het Boulevard Café gevestigd.

Bij deze locatie zal zowel de borrel op vrijdagavond en het feest op zaterdag plaatsvinden.

Adres: Cruquiusweg 3, Amsterdam

Dinerlocatie - Czaar

Dit restaurant ligt in de gezellige arbeiderswijk Czaar Peterbuurt en heeft een gemoedelijke sfeer. Hier zullen we zaterdagavond gaan eten.

Adres: Czaar Peterstraat 281, Amsterdam

Agenda ALV

Zaterdag

9:15	Opening inschrijfbalie	
9:30	Nieuweledenmoment	
10:00	Opening congres	
10:45	Opening ALV97	Installatie CVZ & SNC Vaststellen agenda Vaststellen notulen ALV96 Bestuursverantwoording DEMO-verantwoording Financieel blok Kandidatenpitch CvB Politieke voorstellen
12:45	Schorsing ALV97	Lunch
13:00	Opening Stemdoos	
13:30	Heropening ALV97	Resolutie Beginselenprogramma Resolutie Democratie & Rechtsstaat Politieke voorstellen
15:45	Schorsing ALV97	Plenaire sessie

Zondag

10:00	Heropening ALV97	(Actuele) organimo's Wijzigingen Huishoudelijk Reglement
-------	------------------	---

		Urgente politieke moties Politieke voorstellen
11:30	Schorsing ALV97	Lunch Q&A
12:30	Sluiting stemdoos	
13:30	Heropening ALV97	Resolutie EU Politieke voorstellen Bekendmaking verkiezingsuitslag Jan Terlouwprijs
16:30	Sluiting ALV97	

Congresprogramma

Vrijdag		Zaal
18:00	Opening inschrijfbalie slaaplocaties	StayOkay Amsterdam-Oost
20:00	Borrel	Boulevard Café
Zaterdag		
09:30 - 10:00	Nieuweledenmoment	Plenaire zaal
10:00 - 10:10	Opening	Plenaire zaal
10:10 - 10:45	Plenaire sessie: Opening door Rob Hofland (Fractievoorzitter D66 Amsterdam)	Plenaire zaal

11:00 - 11:30	Parallele sessie I: Eerste keer inspreken	Subzaal
12:00 - 12:30	Parallele sessie II: Resolutie beginselenprogramma en resolutie Democratie & Rechtsstaat	Subzaal
12:30 - 13:30	Lunch	Plenaire zaal
14:00 - 15:00	Parallele sessie III: Erik Schmit (raadslid D66 Amsterdam) over MBO	Subzaal
15:45 - 16:45	Plenaire sessie: Panel	Plenaire zaal
18:00 - 19:00	Diner shift 1	Czaar
19:00 - 20:00	Diner shift 2	Czaar
21:00 - 00:00	Feest: Jaren '50-'60	Boulevard Café

Zondag

10:30 - 11:30	Parallele sessie IV: Kandidaten Europees Parlement	Subzaal
11:30 - 12:30	Lunch	Plenaire zaal
12:30 - 13:30	Plenaire Sessie: Rob Jetten	Plenaire zaal
14:00 - 15:00	Parallele sessie V: Duurzaamheid	Subzaal
16:15 - 16:30	Jan Terlouwprijs	Plenaire zaal
16:30	Afsluiting	Plenaire zaal

Hoe werkt een congres?

Wat is een congres?

Het congres is de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de Jonge Democraten. Drie keer per jaar vindt er een ALV plaats: twee keer een meerdaags, politiek congres in de zomer en de winter, en een organisatorisch, eendaags congres in september. De ALV is het hoogste orgaan van de vereniging. Het bestaat in principe uit alle leden. In de praktijk worden de termen 'ALV' en 'Congres' vaak gebruikt als synoniemen, maar meestal gaat de ALV alleen om de vergadering, terwijl het Congres over het hele congresweekend, inclusief eten, feest en gezelligheid gaat.

Binnen de JD wordt het 'one man, one vote' systeem gehanteerd. Dat betekent dat ieder (betalend) lid mag stemmen en het woord mag voeren tijdens de ALV. Op die manier heeft elk lid invloed op de organisatorische en inhoudelijke koers van de vereniging. Er worden op de verschillende congressen namelijk allerlei inhoudelijke en organisatorische zaken besproken en bepaald. Bovendien vinden er verkiezingen plaats. Zo wordt op dit wintercongres de Commissie van Beroep verkozen.

Op de politieke congressen wordt er gediscussieerd over inhoudelijke onderwerpen. Dat gebeurt tijdens de behandeling van politieke moties, resoluties en amendementen.

Op het organisatorisch congres komen de organimo's (organisatorische moties), HR-wijzigingen, Statutenwijzigingen en de financiën uitgebreid aan bod. Het Septembercongres is verder het moment waarop het nieuwe Landelijk Bestuur haar beleidsplan presenteert.

Daarnaast zijn er altijd interessante gasten op congressen waarbij er gelegenheid is voor discussie. Het congresfeest is bovendien een goede gelegenheid om veel Jonge Democraten beter te leren kennen en (politieke) ervaringen en meningen met elkaar uit te wisselen.

Speciaal voor nieuwe leden

Voor nieuwe leden is een congres erg interessant. Het is een gelegenheid om te ervaren wat er speelt bij de Jonge Democraten en een hoop mensen te leren kennen. Voor het begin van het congres is er om 09:30 een speciaal moment waarbij alles verteld wordt dat je over een congres moet weten. Als je nog vragen hebt tijdens het congres staan er altijd ervaren leden voor je klaar om te helpen.

Wat voor voorstellen zijn er?

Een voorstel kan worden ingediend door werkgroepen, Algemene Afdelingsvergaderingen, het Landelijk Bestuur of gewoon vijf leden. Over deze voorstellen zal tijdens het congres worden gestemd door de leden. De voorstellen die worden aangenomen bepalen wat de JD vindt en doet. De regelingen voor het indienen van voorstellen vind je altijd in de laatste versie van het Huishoudelijk Reglement. Er zijn verschillende soorten voorstellen:

Wijzigingsvoorstellen Huishoudelijk Reglement & Statuten

Er kunnen wijzigingsvoorstellen voor het Huishoudelijk Reglement (HR) en de Statuten van de Jonge Democraten worden ingediend. Voor wijzigingen van de Statuten geldt een bijzondere stemprocedure in twee rondes.

Beleidsplan & Bestuursverantwoording

Het Landelijk Bestuur stelt elk jaar in de zomer een beleidsplan voor het komende jaar op. Verder legt het Landelijk Bestuur bij elk congres verantwoording af over het functioneren in de afgelopen periode en de uitvoering van organisatorische moties. Je kunt over het beleidsplan, of de uitvoering hiervan, vragen stellen tijdens het bestuursblok.

Organisatorische Moties (Organimo's)

Als leden het bestuur willen oproepen om iets te doen, gebeurt dat via een organimo. Het Landelijk Bestuur probeert organimo's altijd zo goed mogelijk uit te voeren. Naar aanleiding van het bestuursblok kunnen ook actuele organimo's worden ingediend. Dat kan tot drie uur na het bestuursblok.

Politiek Programma (PP)

In het Politiek Programma zijn de grote lijnen van de politieke standpunten van de Jonge Democraten opgenomen. Het Politiek Programma kan door middel van resoluties en amendementen tijdens de politieke congressen worden veranderd. Kleine wijzigingen vinden plaats door middel van een amendement. Een resolutie dien je in als je meer dan één alinea wilt wijzigen, toevoegen of schrappen. Deze resoluties kunnen zelf ook worden geamendeerd. In dat geval worden eerst de amendementen behandeld, en vervolgens wordt over de resolutie als geheel gestemd.

Politieke Moties (PM's)

Over concrete onderwerpen kunnen moties worden ingediend. Het gaat dan vaak om een concrete uitwerking van de algemene politieke ideeën. Politieke moties zijn ondergeschikt aan het PP. Terwijl politieke moties meestal gaan over zaken die al langer lopen, zijn de urgente politieke

moties (UPM's) geschikt om een uitspraak van het congres te vragen over een actuele politieke kwestie die bij het volgende congres niet meer relevant zal zijn.. Deze UPM's hebben dan ook een latere inleverdeadline dan normale moties. Als wordt gesproken over moties gaat het meestal om politieke moties.

Moties van Orde

Een motie van orde is geen motie die vooraf moet worden ingediend, maar die tijdens het congres kan worden ingediend. Vind je bijvoorbeeld dat het congres te rumoerig wordt of vind je dat de behandeling van moties niet overeenstemt met de statuten, dan sta je op en roep je "Motie van Orde!". De congresvoorzitter zal je dan spreekrecht geven om je motie van orde toe te lichten. Daarna zal de voorzitter je motie overnemen of aan het congres ter stemming voorleggen.

Congresfunctionarissen

Het congres moet natuurlijk geleid worden. Hiervoor worden een aantal ervaren leden aangesteld die streng doch rechtvaardig, en met de nodige kwinkslagen, de zaak in het gareel proberen te houden.

Congresvoorzitters (CVZ)

Het congres wordt voorgezeten door onafhankelijke congresvoorzitters. Zij worden door het Landelijk Bestuur voorgedragen aan de Algemene Ledenvergadering om het congres technisch te leiden en hebben het recht om gedurende het congres, indien nodig, met aanpassingen van de tijden in de agenda te komen.

Stem- en Notulencommissie (SNC)

Dit zijn de mensen die zich bezighouden met de stemming over de verschillende voorstellen en het notuleren van de ALV. Ook tellen zij de

stemmen die op de verschillende kandidaten voor bestuursfuncties en de DEMO worden uitgebracht.

Volgorde van behandeling

Het Landelijk Bestuur en de CVZ maken samen een voorstel voor de volgorde waarin voorstellen op het congres worden behandeld. Hierbij letten ze op hoe relevant, vernieuwend en actueel de ingediende voorstellen zijn. De ALV stelt die volgorde uiteindelijk vast.

Algemene bestuursverantwoording

Voorwoord

Beste Jonge Democraten,

Alweer een half jaar geleden werden we als bestuur verkozen op het Zomercongres in Leeuwarden. Meteen na het congres hebben we als bestuur een vliegende start gemaakt, waarbij we twee weken na onze verkiezing ook nog halsoverkop in een campagne terechtkwamen. Ondanks de goede, intensieve overdracht die we van onze voorgangers kregen, toch een drukke en soms ook tamelijk hectische periode. Na het Septembercongres hebben we met een door Fay en Lennart gecompleteerd bestuur een goed begin van ons bestuursjaar gemaakt.

In ons beleidsplan hebben wij beloofd er alles aan te doen om ons eigen, unieke JD-geluid op zoveel mogelijk plekken duidelijk te laten klinken, zowel naar D66 toe alsook in de media en op sociale media. Hier hebben we ons de afgelopen periode dan ook hard voor ingezet met mooie resultaten als gevolg. Zo hebben we veel invloed kunnen uitoefenen op het D66-verkiezingsprogramma, hebben we een aantal opiniestukken laten plaatsen, hebben we onze zichtbaarheid op onze social media vergroot en waren we aanwezig op verschillende acties en demonstraties. Komende tijd zullen we onverminderd hiermee doorgaan dus houd onze socials vooral in de gaten!

Verder beloofden we ons in te zetten voor een sterke vereniging waarin leden centraal staan. Ook hier hebben we afgelopen tijd hard aan gewerkt, bijvoorbeeld door in te zetten op ledenbinding en -werving, door blijvend aandacht te hebben voor sociale veiligheid binnen de

vereniging en bovenal door met groot enthousiasme aan de slag te gaan met talrijke leuke en leerzame activiteiten die de JD zo bijzonder maken.

Kortom, we hebben een start gemaakt, maar er is ook nog veel te doen. Na een soms ietwat chaotische start zijn we inmiddels geland en gaan we met onverminderde motivatie door met de rest van ons bestuursjaar. Helaas zullen we dit komende periode met zeven in plaats van acht bestuursleden gaan doen. We zullen Fay enorm gaan missen in het bestuur, niet alleen als ijzersterke organisator van JD-activiteiten maar ook als ons immer gezellige en tomeloos enthousiaste bestuursgenootje.

Met vrijzinnige groet,

Bestuur Van der Valk

Floris van der Valk
Julia van Herpen
Manish Jhinkoe-Rai
Elise Stroop
Joanne Verkerk
Evert Manders
Fay Jansen
Lennart Droppert

Ledenbinding en -werving

Zoals benoemd in ons beleidsplan willen wij ledenbinding en ledenwerving centraal stellen. Omdat wij dit als onze gezamenlijke verantwoordelijkheid zien hebben we hier een team voor opgesteld dat

plannen maakt en de rest van het bestuur op de hoogte houdt van de stand van zaken.

Wat betreft ledenwerving hebben wij onszelf het doel gesteld de ledenaantallen te stabiliseren op 3000 leden. Dit was grofweg het niveau in september en leek ons na jaren daling van de ledenaantallen een realistisch doel om het tij te keren. Hiertoe zijn verschillende acties besproken waarvan enkele al zijn uitgevoerd. De 'Word-lid-weeken' waren hierbij een experiment om te kijken of dergelijke acties een effect zouden kunnen hebben. Helaas had dit niet het beoogde effect, maar wij zullen desondanks nieuwe dingen blijven proberen. We hebben afgelopen maanden veel potentiële leden bereikt via advertenties op Instagram. We willen dit het komende jaar uitwerken door regelmatig kleine advertenties te plaatsen in plaats van soms grote. De campagne was ook een belangrijk moment om leden te werven. Daarom vonden we het belangrijk om tijdens de campagne zichtbaar te zijn en als JD en ons eigen verhaal te vertellen.

Ook hebben we de verschillende fasen van de ledenjourney besproken en concrete acties verbonden aan de punten waar dit nu mis gaat. Veel hiervan wordt nog uitgewerkt. Er zijn veel stappen gezet op het 'vindbaar maken' van informatie voor nieuwe leden. Zo is er een nieuwe welkomspagina, zijn de meeste pagina's van de website herzien en is aanmelden voor werkgroepen en contact opnemen makkelijker gemaakt met contactformulieren. Ook is er gefocust op het up-to-date houden van activiteiten op de website. Verder zijn er verschillende nieuwe ledenmails gelanceerd die nieuwe leden aan de hand nemen terwijl zij actief worden bij de JD.

Ten slotte hebben we gekeken naar de rol van afdelingen in dit proces en is er met de afdelingssecretarissen gesproken over hoe nieuwe leden in de afdeling op te vangen en te begeleiden.

Er zijn dus verschillende activiteiten ondernomen om aan de binding en werving van leden te werken. Wat betreft de effecten op de betrokkenheid van leden en de ledenaantallen zal dit zich nog moeten bewijzen. De daling is na de verkiezingsuitslag weer omgezet in een stijging van de ledenaantallen. Dit beeld wordt enigszins vertekend door het feit dat enkele problemen met de ledenbestanden zijn opgelost in die periode, waardoor achterstallige inschrijvingen in korte tijd zijn ingehaald. Deze stijging zette zich de afgelopen tijd echter wel door.

Sociale veiligheid

Wij hebben als bestuur de afgelopen periode ook het onderwerp sociale veiligheid opgepakt en bewust keuzes gemaakt hoe wij hier gezamenlijk mee om willen gaan en hier beslissingen op dit terrein willen nemen. Hierbij hebben wij altijd geprobeerd de privacy van alle betrokkenen in acht te nemen, zorgvuldigheid te betrachten én waar nodig maatwerk te leveren.

Op dit thema zijn nog veel stappen die gezet moeten en kunnen worden en ook als bestuur zijn wij nog iedere dag aan het leren. Daarin doen wij vanzelfsprekend ook niet alles meteen goed, hoezeer wij ook ons best doen. Daarom zijn wij nu ook bezig met het creëren van meer vastigheid en bewustzijn rondom dit proces. Zo zijn er op het Kaderweekend twee trainingen over sociale veiligheid om hier in de hele vereniging meer bewustzijn en vooral handvatten voor te creëren. Ook zijn we de processen rondom meldingen bij het Landelijk Bestuur

verder aan het uitwerken en vastleggen om meer handvatten voor onze opvolgers te creëren.

Naast het omgaan met meldingen is er ook aandacht besteed aan het over het algemeen bewuster maken van de vereniging betreffende sociale veiligheid. Een concreet voorbeeld hiervan is de aanwezigheid van de vertrouwenspersonen op het Wintercongres en bewust inspelen op het zo makkelijk mogelijk maken voor leden om input en feedback te leveren.

Politiek en Campagne

Aan een bestuursjaar beginnen te midden van een campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen is vanzelfsprekend druk en soms ook een tikkeltje hectisch, maar ook een bijzondere en leerzame ervaring. We hebben als Jonge Democraten intensief campagne gevoerd voor D66, maar bovenal voor ons eigen JD-geluid. We hebben geprobeerd zichtbaar te zijn op straat én op social media. We hebben verschillende campagne filmpjes opgenomen en enkele Instagram Live Sessies georganiseerd over thema's die voor jongeren belangrijk zijn (denk aan onderwijs, wonen, jongerenparticipatie en klimaat). Natuurlijk kunnen we als bestuur ook lessen trekken uit deze campagne; die lessen zullen we vanzelfsprekend meenemen naar de campagne voor het Europees parlement, die ook in ons bestuursjaar zal plaatsvinden.

Simultaan aan de verkiezingscampagne hebben we als bestuur ook uitvoering gegeven aan het focusplan dat we na het Septembercongres hebben opgesteld. Wonderwel zijn we er, ondanks al het campagnegeweld, in grote lijnen in geslaagd om ons aan het focusplan te houden. Denk bijvoorbeeld aan onze aanwezigheid bij verschillende klimaatdemonstraties, een stuk in het AD over fossiele subsidies met

Jan Terlouw, een woonactie bij het Binnenhof, opiniestukken over verlaging van de stemleeftijd en de aanpak van online bedreigingen en een filmpje in het kader van Paarse Vrijdag.

Ook buiten het focusplan om hebben we als bestuur aandacht gegeven aan politieke actualiteiten, bijvoorbeeld als het ging over de verhoging van de studierente. Ook de komende tijd zullen we er alles aan doen om ons eigen JD-geluid op zoveel mogelijk plekken duidelijk te laten klinken. In opiniestukken, op social media en natuurlijk ook in de richting van onze moederpartij D66. Dat laatste hebben we reeds gedaan door zoveel mogelijk invloed uit te oefenen op het D66-verkiezingsprogramma, maar doen we ook elke week bij zowel de Tweede Kamerfractie als de Eerste Kamerfractie. Komende tijd gaan we hiermee door, onder meer met een hernieuwde lobbystrategie. Deze nieuwe strategie is met name van belang omdat sinds de verkiezingen van 22 november D66 een andere rol heeft dan voorheen. De JD zal waarschijnlijk niet langer de PJO van een coalitiepartij zijn, maar van een oppositiepartij. Als bestuur zullen we kijken hoe we als JD het beste met deze nieuwe politieke realiteit moeten omgaan.

Het JD-geluid maken we als bestuur echter niet alleen; dat doen we met alle JD'ers samen. Daar is dit Wintercongres natuurlijk ook onder andere voor bedoeld. We kijken als bestuur dan ook uitermate uit naar al jullie nieuwe en frisse ideeën die we in Amsterdam gaan behandelen!

Financiën

Sinds de installatie van het nieuwe bestuur is het wat betreft de financiën een spannende tijd geweest. Op het Septembercongres werd al medegedeeld dat we vanwege de val van het kabinet moesten kijken naar mogelijkheden met de vooruitzichten per november 2023. Een

daling van het aantal zetels betekent immers ook dat de subsidie voor politieke partijen vanuit het Rijk zou kunnen dalen. Alle peilingen lieten zien dat D66 flink zou dalen, maar een echt peil kon er nog niet op worden getrokken. Om ervoor te zorgen dat we na januari 2024 niet in de knel zouden komen, werd er besloten in het amendement op de begroting voor 2023 al aardig wat efficiënter om te gaan met de financiële middelen, zonder dat we de kwaliteit wilden verlagen. Zo hebben we besloten om tijdig te kijken naar locaties voor congressen en weekenden, maar is er ook gekeken of er geen betere alternatieven zijn voor dergelijke zaken. Zo hebben we bijvoorbeeld besloten om te kijken of het nieuwe ledenweekend niet ook een nieuwe ledendag kon worden; een alternatief waarmee we ook aan de toegankelijkheid van de activiteit mee hebben genomen. Hiermee kan de vereniging, ondanks de beperkte gelden, zo lang mogelijk actief worden gehouden.

In hetzelfde kwartaal ontstond er naar de voorspelde verlaging van gelden vanuit het Rijk vanwege de zeteldaling een andere onzekerheid. Het bestuur van de Jonge Democraten werd gevraagd om een substantieel bedrag uit de reserve, zoals staat bij de Erwin Nypels Stichting, vrij te maken om daarmee bij te dragen aan de campagne voor D66. Op de vraag zijn we als bestuur altijd serieus ingegaan vanuit onze verantwoordelijkheden, taken en rollen. We zijn een onafhankelijke politieke jongerenorganisatie, maar zijn onder andere financieel verbonden aan D66. Helpen met de campagne, zoals wij immers gewoonlijk al doen, vonden wij dan ook geen vreemd verzoek. Wel vonden wij het lastig over te gaan tot een schenking uit de algemene reserves. We wilden wel kijken of we mogelijk niet de verkiezingsreserve konden uittrekken of dat we meer in onze eigen campagne konden stoppen om jongeren te bereiken of zelf konden meehelpen met de acquisitie. Echter was een schenking van een deel

van de reserve een financieel risico dat wij als collectief niet wilden en niet zouden nemen. Deze samenloop van omstandigheden heeft geen impact gehad op de financiering van de campagnes vanuit de Jonge Democraten, omdat wij de verkiezingsreserve, zoals besproken op het septembercongres, hebben gebruikt voor alle campagneactiviteiten.

Na diverse gesprekken met D66-bestuurders konden we het niet eens worden over de hoofdlijnen. Na het overbrengen van het nieuws dat wij als Jonge Democraten geen deel van ons reserve wilden schenken, kregen wij kort daarna het nieuws dat het niet-geormerkte deel van de Jettengelden ingezet zouden worden voor de campagne. Deze gederfde inkomsten bovenop de voorspelling van de verkiezingsuitslag zorgde ervoor dat we tijdelijk de rem moesten intrappen om ervoor te zorgen dat we het financieel jaar nog enigszins conform de begroting zouden halen. Direct na het nieuws is er contact geweest met de KasCo, de ENS en later ook de Vrienden van de Jonge Democraten (VJD). De VJD was bereid tot een schenking, waarvoor we hen als bestuur dankbaar zijn. Met de KasCo en ENS is in een reeks aan constructieve gesprekken een uitkomst gekomen. Het weerstandsvermogen zal worden aangewend voor het ontstane tekort en met de begroting van 2024 en de realisatie van 2023 zullen we een inschatting gaan maken om de gewenste bijdrage van de ENS te ontvangen en de vereniging en de reserves op peil te houden.

Wij vonden het ook belangrijk om dit financieel nieuws zo snel mogelijk over te brengen naar de leden. Die geven immers het geld uit voor activiteiten waarmee we leden kunnen aantrekken en behouden. Daarnaast moesten wij aan de kaderleden duidelijk maken dat de nood echt hoog was om het zuiniger aan te doen met het verenigingsgeld. Projectsubsidies konden immers niet meer gegarandeerd worden. In

een online vergadering met voorzitters en penningmeesters van de afdelingen hebben we dit nieuws kenbaar gemaakt. De afdelingspenningmeesters hebben hierna hun eigen beleid kunnen voeren over het geld. Soms hebben we als landelijk bestuur aanvragen moeten afwijzen. Hierbij hebben we altijd getracht de activiteit niet uit het oog te verliezen. Zo is er onder andere gekeken naar wat eigen bijdragen konden opleveren en of het mogelijk was om bepaalde activiteiten toch vanuit de vaste afdracht te betalen om zo te zorgen dat we wel de activiteit(en) konden meefinancieren. Nadat de afstemming met KasCo en ENS had plaatsgevonden over de aanpak voor het aanvullen van de reserves vanuit de ENS, kregen afdelingen weer groen licht om projectsubsidies aan te vragen.

Persoonlijke bestuursverantwoording

Voorzitter - Floris van der Valk

Lieve leden,

Wat gaat de tijd toch snel. Het eerste halfjaar van dit bestuursjaar ligt alweer achter ons, en wat is er al veel gebeurd. Ondanks een fijne overdracht van Kalle kijk ik terug op mijn eerste weken als voorzitter als een sprong in het diepe waarin maar moest blijken of ik zou blijven drijven. Inmiddels is dat gelukt en probeer ik langzaam te zwemmen, met mijn fantastische bestuursgenootjes als onmisbare zwemvleugeltjes uiteraard.

De eerste periode van dit bestuursjaar waren eerlijk gezegd best ingewikkeld. Voordat wij goed en wel als team konden landen, waren

wij door de politieke situatie genoodzaakt om gelijk te starten met het organiseren van een verkiezingscampagne voor de Tweede Kamer. Dit was hectisch, hier en daar ook best spannend, maar bovenal ontzettend leuk. Een goede campagne begint uiteraard bij de beste ideeën. Daarom ben ik ook ontzettend tevreden over de hoeveelheid JD-input die is doorgedrongen tot het verkiezingsprogramma van D66. Met zo'n 60 ingediende amendementen waarvan ruim de helft is aangenomen hebben wij als Jonge Democraten laten zien onze rol als ideologische hofleverancier bloedserius te nemen.

Daarnaast ben ik trots op de speech die ik heb mogen geven op het verkiezingscongres in Apeldoorn, waarin wij als JD alle D66'ers opriepen wat vaker de Jonge Democraat in zichzelf te vinden. Ik ben dankbaar dat ik dankzij de JD nu al veel nieuwe ervaringen heb kunnen opdoen en ongelofelijk veel geleerd heb. De komende periode wil ik er samen met Joanne voor zorgen dat de Europese campagne net zo'n succes wordt, opdat we als JD onze eigen vernieuwende ideeën wederom in het zonnetje kunnen zetten.

Alle politieke drukte heeft er helaas wel voor gezorgd dat ik minder tijd heb kunnen besteden aan mijn interne takenpakket dan ik had gewild. Dat vind ik jammer en daar wil ik dan ook graag de komende periode verandering in brengen. De plannen om ontwikkeling centraal te stellen binnen de vereniging zullen daarom een hoge prioriteit hebben de rest van mijn bestuursjaar. Daarnaast ben ik voornemens om meer proactief contact te houden met alle afdelingsvoorzitters en regelmatig een FEO's in te plannen. Momenteel werk ik al hard samen met Lennart bij de organisatie van enkele masterclasses en wil ik ervoor zorgen dat wij tijdens de EP-verkiezingen naast electoraal succes blijven focussen op ledenwerving.

‘Samen is niet alleen’. Dat is wat de coach van het voetbalteam in de televisieserie All Stars altijd tegen zijn pupillen zei. Ditzelfde motto houd ik mij dit bestuursjaar voor. Daarom eindig ik graag met een dankwoord voor Julia, Manish, Elise, Joanne, Evert, Lennart en bovenal Fay wier organisatietalent, oog voor detail en gezelligheid, ik ongelofelijk ga missen.

Secretaris - Julia van Herpen

Lieve allemaal,

In alle hectiek van het begin van ons bestuursjaar en de start van een onverwachte verkiezingscampagne voelde het regelmatig alsof de gebeurtenissen van de afgelopen maanden mij een beetje overkwamen. Dit heeft uitdagingen met zich meegebracht in het stellen van prioriteiten tussen werk en privé en bijvoorbeeld omgaan met kritiek en feedback. Uiteraard had ik dit wel verwacht, maar desalniettemin was het niet altijd makkelijk om hiermee geconfronteerd te worden. Ik ben blij en dankbaar om te zeggen dat ik hier veel van heb geleerd de afgelopen tijd en hier steeds beter mijn weg in weet te vinden. De komende periode hoop ik mijn werk daarnaast meer gestructureerd te doen waardoor kleine taakjes niet te lang blijven liggen of vergeten worden.

Ik ben met enthousiasme begonnen aan het uitwerken van mijn plannen voor dit jaar en heb daar een mooie start mee kunnen maken. Ik ben begonnen met het uitwerken van een 'Kader-Wikipedia' waar we alle kennis, werkwijzen en oplossingen in kunnen bewaren en delen met elkaar en toekomstige JD'ers. Ook heb ik een begin kunnen maken met het onderzoeken van verbetermogelijkheden voor de ALV. Dit staat allemaal nog in de steigers en hoewel ik hier wellicht al verder in had

willen zijn, heb ik er alle vertrouwen in dat ik hier jullie met het volgende congres meer over kan laten zien.

Maar laat ik snel verder gaan naar datgene waar ik het meest trots op ben afgelopen maanden, namelijk de website en acties op ledenbinding. Met de dalende trend in de ledenaantallen de afgelopen jaren heb ik dit mijn prioriteit gemaakt en hier resultaten op behaald waar ik trots op ben. Ik heb hier hard aan gewerkt met voor mijzelf als belangrijkste doel de communicatie naar nieuwe leden via de website en nieuwsbrieven zo consequent en duidelijk mogelijk te maken door bijvoorbeeld te kijken naar de nieuwe ledenmails, maar ook door het voeren van zoveel mogelijk fysieke nieuwe ledengesprekken.

De meest zichtbare resultaten hebben jullie wellicht al gezien op de website. Zelf heb ik hier al wijzigingen aangebracht, waarbij de focus heeft gelegen op het zo duidelijk mogelijk maken wat leden kunnen doen en hoe zij zich hiervoor op kunnen geven door aanmeldprocessen te automatiseren en concrete acties op de pagina's uit te lichten. Met als grootste project een nieuwe welkomspagina. De meer ingewikkelde wijzigingen zullen de komende maanden door onze websitebeheerder uitgevoerd worden. Ik heb het ontzettend leuk gevonden hiermee bezig te zijn en, als ICT-leek, een beetje kennis te mogen maken met coderen.

Ook heb ik samen met de HR-commissie een goed begin kunnen maken met het herschrijven van ons HR en onze statuten, natuurlijk de droom van iedere secretaris om dat document volledig om te mogen gooien.

Al met al is het een drukke periode geweest met ontzettend veel mooie projecten waar ik veel energie uit haal. Ik hoop deze allemaal tot een

goed einde te kunnen brengen en kijk uit naar de komende periode samen met mijn bestuursgenootjes (die natuurlijk allemaal stuk voor stuk fantastisch zijn). We gaan helaas door met zeven bestuursleden in plaats van acht. Ik kan daarom natuurlijk ook niet afsluiten zonder enkele woorden te richten aan mijn lieve afdelingsgenootje die helaas het bestuur gaat verlaten. Ik vond het ontzettend fijn om samen bestuur te doen en ik ga je heel erg missen. Ik ben trots op je <3

Liefs, Julia

Penningmeester - Manish Jhinkoe-Rai

Beste Jonge Democraten,

'De JD is een leerschool' was voor mij het afgelopen halfjaar meer dan alleen een slogan. Ik denk dat het qua financiën de meest spannende tijd voor een penningmeester kon zijn. Immers had ik met mijn kandidaatstelling op het Zomercongres niet verwacht dat er zoveel nieuwe ontwikkelingen zouden plaatsvinden in een korte periode (slechts 6 maanden). De financiën van de Jonge Democraten kregen een zeer prominente rol binnen de interne discussies. Dit komt natuurlijk omdat we tegenvallers op zowat elk vlak hebben ervaren. Een daling in het aantal Tweede Kamerzetels heeft geleid tot minder subsidie, waardoor er gekeken moet worden naar een langetermijnplan. Tegelijkertijd heb ik ook moeten kijken hoe we op korte termijn het geld dat we nog hadden konden uitgeven vanwege het wegvallen van het ongeoormerkte deel van de Jettengelden.

Ik kan achteraf vaststellen dat ik er veel van heb geleerd. Dit zorgde er ook voor dat ik vaak moest kijken naar hoe en óf iets financieel haalbaar was. Daarom was ik blij met de constructieve houding die veel JD'ers

dan ook naar ons hadden nadat we het nieuws kenbaar hadden gemaakt. Tegelijkertijd vind ik ook het direct bijspringen van de VJD belangrijk om te benoemen. Het kunnen sparren met de KasCo en de open gesprekken met de ENS vond ik dan ook enorm fijn. Verder ben ik altijd blij geweest met de steun van de andere bestuursleden die ik heb gehad vanwege de ontwikkelingen op het gebied van financiën. Ik hoop dat we ook op korte termijn kunnen kijken hoe we de financiën voor de komende periode houdbaar houden, zonder dat we op de kwaliteit van onze activiteiten hoeven in te boeten. Dat is immers het laatste wat je als penningmeester wil bereiken. Ik ga mijn in de komende periode nog blijven inzetten om de schade te minimaliseren voor ons als politieke jongerenorganisatie.

De gedeelde inkomsten van 90k heeft in ieder geval niet een 1-op-1 schade gebracht aan de vereniging dankzij de samenwerking die ik heb gehad met Kaderleden vanuit werkgroepen en afdelingen. Hun meewerkende houding heb ik als bijzonder prettig ervaren. In de tussentijd heb ik ook gewerkt aan het soepeler maken van de regels omtrent de bestuurs(overdrachts)weekenden. Hierover volgt later dit jaar meer in een nieuwe regeling. In essentie willen we de prosus hiervoor soepeler maken, zodat dit bedrag toegepast kan worden op de situatie per afdeling. Zo kan een afdeling kiezen voor een groot eenmalig bestuursweekend met iets meer geld en erna een kleinere activiteit, maar kan een afdeling ook kiezen om een groter overdrachtsweekend te organiseren en dan een aangepastere versie omtrent de bestuursweekenden. Hiermee geven we ruimte aan afdelingen om te kijken naar wat mogelijk is. Deze mogelijkheid tot werken is ook al besproken op het kaderweekend met de afdelingspenningmeesters die hier ook wel wat voor zagen. Liever dan iets goeds en kwalitatiefs en aangepast, dan kort, krap en omdat het

moet. Met deze aanpassing is er ook voldaan aan de toezegging zoals die was gemaakt op het afgelopen Septembercongres.

Ook hebben de afdelingen in 2024 respectievelijk meer geld en meer geld voor 'bbb-potje'. Dit was een tweede toezegging namens het Landelijk Bestuur op het Septembercongres. Het is van belang dat afdelingen beschikken over voldoende financiële middelen om te werken aan het verstevigen en het behouden van de vereniging. Op het Zomercongres benoemde ik dat er gekeken moest worden naar de aanpak van declaraties. Om die reden is er nu een pilot gestart op de website met een nieuwe manier van het indienen van declaraties. Deze hands-on maar geleidelijk nieuwe manier van het indienen van declaraties dient dus echt als pilot om na verloop van tijd te kijken of het mogelijk is om het indienen van declaraties makkelijker te maken. Mocht dit goed verlopen, hoop ik dit ook op een bepaalde manier voor afdelingen en werkgroepen met hun project subsidies te kunnen vergemakkelijken. Mocht er een ander geniaal idee zijn binnen de vereniging, hoor ik het uiteraard graag.

Toen ik mij beschikbaar stelde voor deze functie werd ik erop gewezen dat het financiële deel niet heel spannend kon zijn; maar zeg nu zelf... Zoveel dynamische ontwikkelingen voor zowel de korte als de lange termijn in een korte periode zorgen wel voor een enorme adrenalinekick, waardoor in actie komen wel een must is. Hierom denk ik dat ik de afgelopen periode wel de leukste bestuursfunctie heb gehad.

Ten slotte wil ik ook in mijn verantwoording een woord van dank richten aan Fay, die helaas besloten heeft terug te treden. Fay, ik heb de

samenwerking met jou altijd als enorm prettig ervaren. Vooral jouw oplossingsgerichtheid, pragmatisme en directheid zal ik gaan missen!

Ik hoop jullie te zien op het Wintercongres. Mocht je tussentijds nog vragen hebben, of wil je gewoon een gezellig gesprekje met mij voeren, spreek me dan vooral aan op het Wintercongres! Ik kijk er naar uit.

Groetjes,

Manish

Bestuurslid Politiek - Elise Stroop

Alweer een half jaar geleden werd ik op het Zomercongres in Leeuwarden verkozen tot Landelijk Bestuurslid Politiek. Daags na mijn verkiezing was ik bijzonder gemotiveerd om samen met mijn medebestuurleden een succes van dit bestuursjaar te maken, maar zag ik ook enigszins uit naar een rustige overdrachtsperiode. Aan die rustige overdrachtsperiode kwam echter door de noodlottige (en mijns inziens volstrekt onnodige) val van kabinet Rutte IV abrupt een einde. Soms denk ik dat die periode, waarin ik tussendoor ook een initiatiefwetsvoorstel over verlaging van de stemleeftijd heb geschreven en tevens aan de lat stond om een Kaderweekend te organiseren, er wel voor heeft gezorgd dat ik optimaal voorbereid aan dit jaar begon.

Terstond na het Septembercongres kon ik aan de slag met het verzamelen van amendementen op het verkiezingsprogramma van D66; de intensieve voorbereiding kwam daarbij goed van pas. Ruim 60 amendementen hebben we als JD op het verkiezingsprogramma ingediend, waarvan ongeveer de helft ook is aangenomen. Absoluut

hoogtepunt was natuurlijk het verkiezingscongres van D66 waar Floris namens de JD ook een speech heeft mogen geven, waaraan ik met veel plezier heb meegewerkt.

Parallel aan het indienen van amendementen op het verkiezingsprogramma en het meewerken aan de speech heb ik ook een focusplan voor dit bestuursjaar geschreven. En tot nu toe zijn we, zelfs met een intensieve campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen tussendoor, er wonderwel in geslaagd om ons in grote lijnen aan dit focusplan te houden. Regelmatig heb ik in het kader van het focusplan Evert ondersteund bij het schrijven van opiniestukken en Joanne voorzien van input voor verschillende posts en video's. Aanvullend hierop heb ik ook meegeholpen bij de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen, bijvoorbeeld bij de voorbereiding van verkiezingsdebatten. Samen met de JOVD heb ik het PJO-debat in Nieuwspoort georganiseerd, waar Carline en Floris konden debatteren met vertegenwoordigers van andere partijen en PJO's.

Politieke output genereren zie ik als een belangrijke taak, maar als bestuurslid Politiek heb ik me ook beziggehouden met meer intern gerichte taken. Enkele voorbeelden hiervan zijn het begeleiden van alle politieke werkgroepen en het voorzitten aan het PKO en het FEO Pers & Politiek. Reeds in de overdrachtsperiode ben ik aan de slag gegaan om een nieuw team van politiek adviseurs samen te stellen. Afgelopen maanden heb ik getracht hen allemaal goed in te werken. Sinds afgelopen maand heb ik ook een start gemaakt met het nieuwe FEO voor de werkgroepvoorzitters, met wie ik inmiddels ook een eerste meeting heb gehad. Positief is dat de meeste werkgroepen nu redelijk goed lopen; dat kostte achteraf wel wat meer tijd dan verwacht.

Intussen ben ik ook begonnen met de herziening en uniformering van het Politiek Programma; dat proces loopt volgens schema.

Rest mij nog verantwoording af te leggen over een laatste, niet geheel onbelangrijke taak die ik mocht vervullen afgelopen periode, namelijk het vertegenwoordigen van de JD bij de Eerste Kamerfractie van D66. Elke week mag ik namens de JD input leveren op onderwerpen die besproken worden tijdens de vergadering en krijg ik ook de gelegenheid kort iets te vertellen over waar we op dat moment als JD mee bezig zijn.

Met jullie aller permissie zou ik graag een groot woord van dank richten aan mijn fantastische collegae in het Landelijk Bestuur voor de afgelopen periode. Uiteraard stemt het mij verdrietig dat we dit Wintercongres afscheid nemen van Fay, wier organisatietalent, gevatheid en tomeloze enthousiasme ik buitengewoon zal missen. Straks gaan we met z'n zevenen de waarschijnlijk net zo leuke als hectische tweede helft van ons bestuursjaar in en daar kijk ik in ieder geval met heel veel plezier naar uit.

Bestuurslid Campagne & Profilering - Joanne Verkerk

Het is een cliché om te zeggen, maar afgelopen maanden waren een rollercoaster. Ik vond het al spannend om een bestuursjaar te combineren met mijn studie, maar toen het kabinet afgelopen zomer op 7 juli viel zag ik mijn vrije tijd voor de komende maanden helemaal als sneeuw voor de zon verdwijnen. Eenmaal bijgekomen van het nieuws ging ik met hulp van mijn bestuur vol enthousiasme aan de slag.

Het was bepaald niet ideaal dat ik zonder voorganger me moest inwerken en dat ik, terwijl ik nog een beetje probeerde te wennen aan

mijn nieuwe functie, tegelijkertijd de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen moest opzetten. Voordat we überhaupt goed en wel waren ingehamerd was ik namelijk al druk bezig met de voorbereidingen van zowel de interne verkiezingen voor de Tweede Kamerlijst als de lijsttrekkersverkiezingen van het Europees Parlement. We hebben met hulp van de afdelingen ongeveer 1000 leden geappt met de vraag of ze op een jonge kandidaat wilden stemmen. Helaas was de concurrentie met veel populaire Kamerleden die door wilden gaan en een uitslag die tegenviel moordend en is het helaas niet gelukt om een Jonge Democraat in de Tweede Kamer te krijgen. Wat wel goed lukte was de online zichtbaarheid. We hebben het veel gehad over de thema's die we als JD belangrijk vinden zoals wonen, klimaat, onderwijs. Dit hebben we online laten zien via Instalives en video's en offline door de straat op te gaan tijdens protesten tegen de (verhoging van de) studierente, fossiele subsidies en voor het klimaat. Al met al was het naast een hele hectische ook een hele leerzame periode.

Hoe je het ook wendt of keert, de sociale media van de JD hebben een slinger gekregen de afgelopen maanden. Op Instagram hebben we veel ingezet op posts, livestreams en leuke (al zeg ik het zelf) video's. Verder hebben we meer gebruikgemaakt van advertenties om ons bereik uit te breiden. Ook hebben we met veel plezier de mini-mic geïntroduceerd waarmee we regelmatig Insta take-overs doen. Ik wil dit het komende jaar doorzetten als een laagdrempelige manier om onze volgers mee te nemen bij de activiteiten van de JD. Onze inzet en ons enthousiasme zien we ook terug in het aantal volgers en in de views. Verder hebben we ook onze LinkedIn nieuw leven ingeblazen, waar we vaak onze artikelen en opiniestukken plaatsen.

Qua communicatie naar onze leden hebben we nu de WhatsApp-community geïntroduceerd waar we makkelijk mededelingen en aankomende evenementen kunnen delen. Verder is het voor leden makkelijker om in contact te komen met andere afdelingen en werkgroepen.

Wat ik wel heb gemerkt is dat het lastig is om alle ballen hoog te houden. Je kan een bestuursjaar zo gek maken als je zelf wilt want er valt genoeg te doen. Daarom zijn sommige dingen die ik mezelf had voorgenomen om te doen nog niet gebeurd. Daarom wil ik de komende maanden meer focussen op bijvoorbeeld contact met mijn FEO om ervoor te zorgen dat het kopen van advertenties op afdelingsniveau makkelijker wordt gemaakt. Ook wil ik zo veel mogelijk JD'ers klaarstomen voor de campagne voor het Europees Parlement zodat we ook daar het sociaal-liberaal geluid optimaal kunnen laten horen.

Ik heb de afgelopen tijd veel gelachen, gegierd, alsmede gebruld met mijn bestuur. En ik heb veel motivatie om de komende maanden de JD te laten vliegen met mijn medebestuurleden. Helaas heeft ons lieve Faytje besloten om vroegtijdig te stoppen met haar termijn. Ik zal je gezelligheid maar ook je gestructureerdheid missen en wens je het allerbeste toe.

Bestuurslid Extern - Evert Manders

Zoals velen van jullie wel weten, had ik afgelopen zomer grote twijfels of ik wel in dit bestuur moest stappen. Ik was immers net afgestudeerd, zou beginnen aan mijn proefschrift, en was na twee eerdere besturen ook een beetje op onze vereniging uitgekeken. Wat zou ik zelf nog uit zo'n jaar halen? En zou ik niet tegen dezelfde dingen aanlopen als voorheen? Zelf ben ik van mening dat je in een verantwoording open

naar je leden moet zijn, en eerlijk gezegd kijk ik een halfjaar later met gemengde gevoelens terug op mijn keuze. Dit betekent overigens niet dat ik het vervelend vind met mijn bestuur of dat we geen mooie resultaten hebben geboekt. Integendeel, ik heb enorm veel plezier met mijn medebestuurders en denk dat we aan het einde van de streep heel tevreden mogen zijn over de eerste helft van ons jaar.

Nadat ik (met niet zo'n groot mandaat) was verkozen, gingen we met een kleine, hechte groep gelijk aan de slag; het kabinet viel immers tijdens ons overdrachtsweekend. Hierbij gold wat mij betreft 'never waste a good crisis'. De verkiezingen waren behalve enorm goed voor de onderlinge samenhang in het bestuur namelijk ook een uitgelezen mogelijkheid om onze stempel op D66 te drukken. Ik denk dat we de afgelopen maanden heel mooie dingen hebben neergezet. Zo hebben we meegeschreven aan het verkiezingsprogramma, amendementen ingediend en ook nog eens meerdere opinië artikelen gepubliceerd. Mijn verre voorganger Nikki gaf mij ooit de tip concrete doelen voor jezelf te stellen en dus had ik begin dit jaar het voornemen elke maand een stuk te publiceren. Tot nu toe is dit gelukt, hoewel de grote kranten (NRC, Volkskrant, Telegraaf) nog niet zo happig lijken. Toch denk ik dat we een paar mooie stukken hebben gepubliceerd, waarbij ik vooral trots ben op het opiniestuk over fossiele subsidies dat ik samen met mijn grote held Jan Terlouw schreef. Overigens zitten er tijdens het schrijven van deze verantwoording nog een paar artikelen in de pijplijn, dus hopelijk is de perslijst tijdens het congres nog wat voller.

Hoewel ik denk dat het onderdeel 'pers' goed is opgepakt, heb ik zeker ook dingen laten liggen. Zo ben ik van mening dat we als JD meer kunnen, en moeten, doen op internationaal gebied. Toch heb ik tijdens al het campagnegeweld hier te weinig tijd voor vrij kunnen maken.

Ikzelf vind het belangrijk dat je als JD ook zichtbaar bent bij de moederpartij en ik sta dan ook sinds november vorig jaar regelmatig op straat campagne te voeren voor D66 Utrecht. Hierdoor heb ik echter minder tijd gemaakt voor het onderdeel 'internationaal' dan zou moeten. Graag zou ik dan nog voor het einde van dit jaar goed willen kijken naar de organisatie van de internationale teams, hoe we de aandacht hiervoor kunnen vergroten, en hoe we ook op dit vlak zichtbaarder kunnen zijn. Ben jij een lid dat hier ideeën over heeft, of dat zichzelf ook meer bezig wil houden met internationale politiek, nodig ik je van harte uit hierover mee te denken.

Verder blijf ik me zorgen maken over de ledenaantallen en de professionalisering van de JD. Misschien hadden we toch beter zichtbaar op straat moeten zijn tijdens de campagne, want we zien dat jongeren nog steeds moeilijk hun weg naar de politiek weten te vinden. Dat is zonde, want er zijn genoeg jongeren met goede ideeën die zich willen inzetten voor een beter Nederland. Verder blijf ik van mening dat we als JD te veel over verandering en processen blijven praten, zonder daadwerkelijk te handelen. Naar mijn mening zouden we soms nog daadkrachtiger mogen opereren.

Afijn, als bestuur hebben we nog een mooie tweede helft te gaan. Ik denk dat we veel lessen kunnen trekken uit de afgelopen campagne en daardoor een mooie EP-campagne kunnen neerzetten. Ook hoop ik de perslijst nog een stuk voller te krijgen en Floris een keer op TV te krijgen. Ik heb deze jongen geholpen bij zijn debatten en durf oprecht te zeggen dat we een natuurtalent als voorzitter hebben. Hopelijk zorgt meer zichtbaarheid voor meer leden en gaan we als vereniging met nieuwe energie de toekomst tegemoet.

Ten slotte wil ik graag memoreren dat ik op congressen ook altijd kritische vragen stelde aan het Landelijk Bestuur. Ik vind het dan ook jullie groot recht om ons ter verantwoording te roepen, als JD hebben we immers een ledendemocratie. Wel wil ik jullie ook uitnodigen om met ons als bestuur in gesprek te blijven gaan. Mijn deur staat altijd open, dus weet mij vooral te vinden.

Bestuurslid Organisatie - Fay Jansen

De afgelopen maanden zou ik omschrijven als ontzettend gezellig en intens. Allereerst ben ik ontzettend dankbaar voor mijn lieve bestuur en FEO, waarmee ik het erg gezellig heb gehad en die zich vol enthousiasme hebben ingezet.

Na het Septembercongres zijn we met z'n allen vol aan de slag gegaan om er een mooi jaar van te maken. Kort na de start van het bestuursjaar was er natuurlijk al het Kaderweekend, waar ik direct mee aan de slag ben gegaan. Juist dit snelle schakelen vond ik erg leuk om te doen. Elise en Floris hadden gelukkig al veel geregeld, waar ik erg blij mee was. Wel kon ik gelijk een feestlocatie gaan zoeken, wat in Arnhem nog best pittig was. Eerlijk gezegd vond ik het best lastig om een locatie te vinden die ook nog in de buurt was en het liefste niks kostte. Lang zoeken dus, maar gelukkig iets gevonden, al zou ik iedereen willen aanraden om altijd nog eerder aan de slag te gaan dan dat je denkt dat nodig is.

Behalve het organiseren van activiteiten komt er natuurlijk veel meer bij een bestuur kijken. Elkaar helpen waar nodig, samenwerken, maar ook het ondersteunen van afdelingen en de samenwerking met D66. Soms vond ik het lastig om al deze dingen te combineren. Terwijl je bezig bent met het ene, komt er vaak weer iets nieuws voorbij.

Uiteraard droegen de wat verslechterde samenwerking met D66 en de onzekerheid over het beschikbare geld voor activiteiten dan ook niet bij aan het plezier voor mij dit jaar.

Uiteindelijk kreeg ik mede hierdoor, maar met name door persoonlijke omstandigheden, last van te veel stress om mijn functie nog goed en naar mijn eigen standaarden uit te kunnen voeren. Reizen met de trein van bijna 4 uur per dag was iets wat ik hiernaast ook had onderschat. Vandaar dat ik, al deze dingen bij elkaar optellend, heb besloten om na dit congres te stoppen als bestuurslid. Al stop ik, ik zal natuurlijk nog zorgen voor een goede overdracht, zodat alle activiteiten zo goed mogelijk door kunnen gaan.

Na deze beslissing heb ik uiteraard nog steeds het Wintercongres en de Nieuwjaarsborrel georganiseerd. Daarnaast ben ik bezig geweest met de voorbereidingen voor het Kaderweekend, het Zomercongres en een aantal andere activiteiten. Er is dan ook een deel van mij dat het jammer vindt om uiteindelijk niet bij de daadwerkelijke uitvoering van deze activiteiten betrokken te zijn, maar ik heb volle vertrouwen in de rest van het bestuur dat zij deze activiteiten ook succesvol zullen laten verlopen. Rest van het jaar blijf ik natuurlijk beschikbaar voor hun vragen en kan ik altijd even bijspringen waar nodig.

Voor nu zal ik nog even terugblikken op de afgelopen activiteiten. Al met al kijk ik positief terug op een succesvolle Nieuwe Ledendag, waar veel leden aanwezig waren, een heerlijk Kaderweekend en een goed landelijk debat, waar we weer veel JD'ers zagen opbloeien. Last but not least, kijk ik ook ontzettend positief terug op de samenwerking met alle JD'ers, waaronder ook het Congresteam.

Kortom, ik ben mijn lieve bestuur, mijn FEO en jullie allemaal onwijs dankbaar voor het krijgen van deze kans, maar nu is het toch tijd dat ik kies voor mijn eigen rust; ik wens de rest van het bestuur natuurlijk ontzettend veel succes de rest van het jaar.

Bestuurslid Intern - Lennart Droppert

Waar de meeste bestuursleden tijdens het Zomercongres werden verkozen, ben ik pas begonnen vanaf het Septembercongres. Dit betekent dat ik geen aanlooperperiode en inwerktijd heb gehad. Ondanks dat wil ik om te beginnen mijn voorgangers Dianne en Silke bedanken voor het beantwoorden van alle vragen die ik over de functie had. Daarnaast hebben mijn medebestuursleden mij met open armen ontvangen en de functie goed waargenomen totdat ik in functie trad.

Als eerste een stukje persoonlijke evaluatie: werk combineren met de JD is niet het makkelijkste. Soms is het echt proppen in de agenda en is het goed kijken waar ik rustmomentjes kan pakken. Ik denk dat ik nu een goede balans heb gevonden. In de maanden sinds mijn verkiezing ben ik met meerdere dingen bezig geweest. Ten eerste zijn alle JD-appgroepen nu met elkaar verbonden, waardoor leden makkelijker de verschillende werkgroepen, teams en netwerken binnen de vereniging kunnen bereiken. Daarnaast is er een framework bedacht voor een herstart van het Inclusiviteitsnetwerk. We hebben echter nog geen netwerkcoördinator kunnen vinden die het netwerk goed met ons kan opstarten. Hopelijk lukt dit snel.

Er is daarentegen wel nieuw leven geblazen in het debatteam en momenteel worden er meerdere debatten ingepland door de coördinatoren. Je kan dus steeds vaker het debat binnen de JD aangaan. Daarnaast kan je, als alles goed blijft gaan, ook het debat aangaan buiten de JD, namelijk bij het PJO-Parlement (PJOP). Dit jaar

zullen waarschijnlijk maar liefst 11 PJO's aan het PJOP deelnemen, een heus record! Ik heb namens de JD de onderhandelingen over het PJOP mogen voeren. Door als JD een constructieve houding aan te nemen heb ik ervoor kunnen zorgen dat het PJOP doorgang kan vinden zonder deelname van de JFvD, wat voor de JD een belangrijk punt was. Hierbij nog een dankwoord aan Fay die tijdens de onderhandeling de rol van neutrale voorzitter op zich heeft genomen.

Daarnaast is er ook al één Kaderweekend geweest, waarvan ik samen met Fay de organisatie van Elise heb overgenomen toen ik werd verkozen, dus dank aan haar. Daarnaast hebben we binnenkort het tweede Kaderweekend. Als laatste kan ik aankondigen dat we bezig zijn met drie masterclasses en een herstart van de JD Academy!

Ten slotte ben ik de afgelopen tijd ook veel bezig geweest met het onderwerp sociale veiligheid binnen de vereniging. Samen met mijn FEO Intern heb ik de gedragsregels met betrekking tot online communicatie binnen de JD kunnen verduidelijken. Daarnaast ben ik bezig geweest om de ervaring die we tot met de Gedragscode hebben opgedaan om te zetten in beleid dat ervoor zorgt dat het duidelijker wordt hoe zaken moeten worden opgepakt.

Er staan natuurlijk nog veel dingen op de planning en daar breng ik graag tijdens het Zomercongres congres verslag over uit.

Terugkoppeling Aangenomen organimo's

ORG01 - Wat een grote clusterfuck is dit ding geworden zeg

Spreekt uit dat: Het Landelijk Bestuur een commissie opricht van een aantal leden die komend jaar samen met de landelijk secretaris het HR gaan herzien

De HR-commissie is ingesteld en van start gegaan met vijf leden. Zij hebben de eerste stappen gezet en zullen dit jaar aan de slag gaan met het herschrijven en herstructureren van de statuten en het HR.

ORG03 - Willen we meer of minder afdelingsbestuursleden? (Meer, meer, meer!!!)

Spreekt uit dat: De projectsubsidie voor een overdrachtsweekend en bestuursweekend afhankelijk zou moeten zijn van het aantal aanwezige bestuursleden op het weekend, en dit nooit lager kan zijn dan de 300 en 500 euro die er nu voor staat.

Met de nieuwe financiële werkelijkheid is en blijft het lastig om hier bindende regels over te maken. Gezelligheid is belangrijk en afdelingen hebben recht op voldoende geld voor het organiseren van belangrijke activiteiten, waaronder de overdrachtsmomenten en het bestuursweekend. Het behouden van flexibiliteit is belangrijk, wat heeft geresulteerd in een wijziging. Het bedrag voor een jaar staat gelijk, maar de invulling hiervan mag afwijken. Een afdeling kan dus besluiten een iets uitgebreider weekend te organiseren en daarna een losse activiteit. In het FEO penningmeesters kwam al naar voren dat zo'n voorstel voor afdelingen haalbaarder is. Zo zorg je ervoor dat er een diversiteit is aan mogelijkheden binnen de huidige beperkte middelen.

ORG06 - Samenwerken JFvD 2

Spreekt uit dat:

- De Jonge Democraten niet meer zullen samenwerken met de JFvD en niet meer zullen deelnemen aan activiteiten waarbij de JFvD betrokken is;
- Op deze regel slechts in uitzonderlijke gevallen een uitzondering kan worden gemaakt door het Landelijk Bestuur in concrete situaties waarin het belang van afzien van samenwerking of deelname aan een activiteit niet opweegt tegen het belang van het doel dat beoogd wordt met samenwerking of deelname aan een activiteit.

De JD werkt niet meer samen met de JFvD. Het PJO Parlement, wat aanleiding van de motie was, gaat door zonder deze PJO.

ORG07- Afschaffen van de Congresbidmarkt

Spreekt uit dat: De locatie van congressen voortaan niet meer wordt bepaald door middel van een congresbid. Congresbids worden daarmee als instrument afgeschaft. Het landelijk bestuur zal zelf verantwoordelijk worden voor het inventariseren van geschikte locaties. Ter ondersteuning van dit proces moet het congresteam eerder worden aangesteld.

Het Congresbid als instrument is afgeschaft. Er is voor gekozen om het laatst ingediende Congresbid van Amsterdam nog (deels) uit te voeren, aangezien hier al veel aan voorbereid was. Om geschikte locaties in Amsterdam te vinden is het Congresteam eerder aangesteld en zijn er 2 leden uit het Congresteam verantwoordelijk voor locaties gemaakt.

ORG08 - Planmatig!?! Nee, plangoed!

Spreekt uit dat: De werkgroepen elk jaar een jaarplan indienen bij het Landelijk Bestuur. In het jaarplan staat tenminste globaal wat de werkgroep

dat jaar wil gaan doen en wanneer het dit wil doen. Het Landelijk Bestuur gebruikt dit jaarplan als kader voor de werkgroepevaluatie aan het einde van het politieke jaar en in tussentijdse gesprekken.

Alle werkgroepen (op één na) hebben inmiddels een werkgroepvoorzitter en zijn opnieuw opgestart. Daarbij hebben alle werkgroepen een jaarplan ingediend bij het Landelijk Bestuur. Op die manier hebben we als LB meer inzicht in de plannen en doelen van werkgroepen en kunnen werkgroepen ook zelf continu toetsen of ze op schema liggen om doelen die ze voor zichzelf hebben gesteld te halen.

Het maken en indienen van jaarplannen was nieuw voor de werkgroepen. Ik wil ervoor zorgen dat dit een automatisme wordt en dat zij volgende keer eerder aan hun jaarplan beginnen (nu deden de meeste dit logischerwijs pas na het eerste Kaderweekend). Op die manier kan mijn opvolger diens jaar goed beginnen met werkgroepen die allemaal een globale jaarplanning hebben.

ORG09 - Promotiepret

Spreekt uit dat: Het Landelijk Bestuur, tenminste de komende twee jaar, twee keer per jaar de werkgroepen extra promoot. Dit moet gebeuren op de logische instroommomenten, dus rond september en februari.

Nu alle werkgroepen zijn gestart, zullen Joanne en Elise na het Wintercongres een eerste grote werkgroepenpromo delen. Daarnaast is aandacht besteed aan de werkgroepen in een introductievideo over de JD.

ORG10 - Exclusieve VIP status voor werkgroepleden!? Waar meld ik mij aan?

Spreekt uit dat: Het Landelijk Bestuur weer vaste werkgroependagen moet organiseren om de werkgroepleden meer te belonen voor hun inzet. Deze dag wordt minimaal één keer per jaar georganiseerd, de datum en het programma worden meerdere keren gepromoot en deelname is exclusief voor werkgroepleden. Er is zowel een boeiend inhoudelijk programma als een gezelligheidsonderdeel.

Het Landelijk Bestuur is bezig met de organisatie van een werkgroependag, voor alleen werkgroepleden, met een gezelligheids- en inhoudelijk onderdeel. Deze zal plaatsvinden op 20 april.

ORG11 - De politieke leerschool van de politieke leerschool

Spreekt uit dat: Het Landelijk Bestuur een landelijke trainingsdag voor de portefeuillehouders organiseert, waarbij ruimte is voor trainingen en coaching/intervisie met ervaren (oud-)portefeuillehouders. Maak bij de trainingen onderscheid voor beginnende en ervaren portefeuillehouders.

Alle werkgroepen (op één na) hebben inmiddels een werkgroepvoorzitter. Op het Kaderweekend kunnen zij voor hun relevante trainingen volgen. Daarnaast zijn wij voornemens om tijdens het eerstvolgende FEO een oud-portefeuillehouder uit te nodigen om de werkgroepvoorzitters een training Werkgroepbeheer te geven.

ORG12 - Kwaliteit boven kwantiteit, dat is nu echt de hoogste tijd

Spreekt uit dat: Het Landelijk Bestuur een duidelijke afweging moet maken in welke werkgroepen, commissies, teams, en netwerken nog relevant zijn voor de vereniging én voldoende actieve leden hebben en heft inactieve organen op en verwijdt ze van de website

Afgelopen periode is een aantal werkgroepen opgeheven; deze werkgroepen waren reeds enige tijd minder actief en hadden te weinig leden om zicht te hebben op een succesvolle herstart. De meeste werkgroepen zijn samengevoegd met andere werkgroepen (zoals bijvoorbeeld BuZa en Defensie en DOB en JenV). In de komende periode zal verder duidelijk worden welke werkgroepen op lange termijn actief zullen blijven en welke werkgroepen eventueel ook worden samengevoegd. Tegelijkertijd kijken we ook naar andere delen van de vereniging, zoals de internationale teams.

ORG13 - Landelijk lullen

Spreekt uit dat: Het Landelijk Bestuur samen met de werkgroepen landelijke discussieavonden moet organiseren, zowel fysiek als online, waar alle Jonge Democraten aan mee kunnen doen. De data van deze avonden moeten ruim van te voren bekend zijn en in de jaarplanning staan.

Nu alle werkgroepen zijn opgestart, wil ik komend halfjaar een aantal werkgroepen een discussieavond laten organiseren. Tot nu toe ben ik door de verkiezingscampagne en de opstart van de werkgroepen nog niet aan toegekomen, maar het zit zeker in de pijplijn. Ik heb tijdens het eerste FEO voor de werkgroepvoorzitters dit ook met alle werkgroepvoorzitters besproken

ALV94 ORG03 - Better save than sorry

Roept het Landelijk Bestuur op: Om in samenwerking met D66 en de oriëntatie commissie een nieuwe procedure op te zetten om per kandidaat voor het Landelijk Bestuur een integriteitscheck te doen, deze procedure in te zetten vanaf de kandidaatstellingsprocedure voor het aankomend

Zomercongres, en voorafgaand aan het Zomercongres aan de leden te communiceren hoe dit proces eruit komt te zien.

Na het Septembercongres is er geëvalueerd met de toenmalige OrCo. Hierin hebben we het gehad over de integriteitscheck. Als Conclusie daaruit kwam dat de OrCo deze check niet meer zal uitvoeren omdat de OrCo daar niet voor bedoeld is. Daarna is er teruggekeken naar wat de opties zijn. Een extern bureau kost 550 euro per kandidaat. Dit is minimaal 4.400 euro, maar met meer kandidaten zal dat meer worden. Ook is D66 gevraagd. Indien D66 het overneemt, moet de deadline met 2 weken worden vervroegd. Wij zagen hier meer problemen in dan echt nut. Hierom is gekozen de integriteitscheck niet meer te laten plaatsvinden omdat er geen middelen zijn.

Beantwoording schriftelijke bestuursvragen

Bestuursvragen van Rubén Beijer

Vindt dit bestuur dat zij tot dusver aanwezig genoeg zijn geweest in de landelijke media? Zo ja, kunnen zij dit motiveren?

Als landelijk bestuur hadden we dit jaar grote ambities op het gebied van politieke output en zichtbaarheid in de media. In de eerste helft van het jaar hebben we zeker stappen op dit gebied gezet: we waren één keer op nationale televisie, zijn één keer op de radio geweest en hebben meerdere opinieartikelen gepubliceerd.

Echter, we zijn er nog niet en kunnen nog meer zichtbaar zijn voor de buitenwereld. We merken dat we momenteel bij veel kranten nog geen

'lijntjes' hebben lopen, waardoor veel van onze stukken vaak worden afgewezen. Zo was er aan het begin van het jaar geen contact met de (opinie)redacteurs. In de tweede helft van het jaar zouden we hier graag stappen in willen zetten. Waarschijnlijk plukken we hier niet direct de vruchten van, maar hopelijk wel in de jaren erna. Bovendien hebben we goede hoop dat als we een paar keer zichtbaar zijn geweest voor de media, zij ons veel vaker weten te vinden en ook meer interesse in onze uitingen zullen hebben. Wat betreft landelijke televisieoptredens is er ook nog ruimte voor verbetering. Het is echter een feit dat we als jongeren van een partij met 9 zetels veel minder nieuwswaarde hebben dan toen D66 24 zetels had.

Ten slotte willen we deze vraag graag gebruiken als oproep aan de leden alle gepubliceerde artikelen zo veel mogelijk te verspreiden om meer aandacht te genereren. We zien dat onze publicaties nu helaas vaak weinig aandacht krijgen op de socials en LinkedIn, dus #likeandsubscribe en #geefereenslingeraan

Hoe kijkt het bestuur terug op de rol die de JD gespeeld heeft in de TK 2023 verkiezingen?

Toen het kabinet Rutte IV tijdens de overdracht viel, moesten we snel schakelen. We stelden een strategie op, zetten een vacature open voor de JD-kandidaat en bereidden ons voor op zowel de interne als de externe campagne. Tijdens de interne campagne hebben we geprobeerd jonge kandidaten hoger op de lijst te krijgen. Met veel bekende, populaire Kamerleden op de lijst bleek dit moeilijker dan gehoopt. Desalniettemin zijn we vol enthousiasme de campagne in gegaan.

Tijdens de campagne hebben we om te beginnen ingezet op zoveel mogelijk (online) zichtbaarheid. We hebben meerdere campagneposts- en video's geplaatst, een aantal Instagram Live Sessies gedaan over thema's die voor jongeren belangrijk zijn en verschillende opiniestukken geschreven. Ook hebben we tijdens de campagne deelgenomen aan protesten, hebben we ludieke acties georganiseerd en hebben we meegedaan aan een PJO-verkiezingsdebat.

Ten slotte hebben we ook geprobeerd om ook op straat zichtbaar te zijn. Dit is uiteindelijk goed gelukt; in verschillende afdelingen gingen JD'ers de straat op om campagne te voeren. Achteraf gezien had dit misschien nog meer gekund, maar omdat we maar kort de tijd hadden was het soms moeilijk voldoende JD'ers te mobiliseren. In de EP-verkiezingen zullen we nog meer inzetten op zichtbaarheid op straat.

Al met al hebben we wat ons betreft een succesvolle JD-campagne neergezet. We zijn erg zichtbaar geweest, hebben duidelijk aandacht gevraagd voor échte JD-thema's (klimaat, onderwijs, wonen, jongerenparticipatie) én hebben succesvol ingezet op ledenwerving.

Welke concrete stappen heeft dit bestuur reeds gezet om de sociale veiligheid binnen de JD te waarborgen en beschermen?

We zijn de afgelopen maanden veel bezig geweest met sociale veiligheid. Daarbij hebben we onder andere gekeken hoe we sociale veiligheid als vast aandachtspunt in de vereniging kunnen bevorderen. Hiertoe hebben we bijvoorbeeld de vertrouwenspersonen uitgenodigd op het congres en hebben we twee trainingen over sociale veiligheid ingepland op het volgende kaderweekend om meer bewustzijn in de hele vereniging te creëren. Als bestuur hebben we het erover gehad hoe wij

meldingen specifiek omtrent sociale veiligheid behandelen om hier zo zorgvuldig besluiten over kunnen nemen, rekening houdend met de privacy van de betrokkenen. Ook zijn we bewust gaan nadenken over zaken die sociale onveiligheid kunnen voorkomen, zoals het slapen op JD-activiteiten. Denk hierbij ook aan de bereikbaarheid van het bestuur waardoor feedback zo eenvoudig mogelijk gegeven kan worden. Hier hebben we aan gewerkt door een feedbackformulier op de website te zetten wat het mogelijk maakt (anoniem) contact met ons op te nemen. We werken dit nog steeds verder uit. Uiteraard proberen we ook de gedragscode zo goed mogelijk proberen te handhaven en ook gekeken waar deze nog tekort schiet. Sociale veiligheid binnen een vereniging is een project dat nooit goed genoeg is maar iets wat altijd beter kan.

Is dit bestuur ervan overtuigd dat, naast duidelijke beleidsvoering, er ook sterk gekeken moet worden naar de cultuuraspecten die de sociale veiligheidskwestie met zich meebrengt? Zoals bewustwording of een cultuur van het aanspreken van een ander op onveilig gedrag?

Sociale veiligheid is de verantwoordelijkheid van de hele vereniging. Elk individueel lid kan een steentje bijdragen aan de veiligheid van een ander. De verenigingscultuur is hier zeker onderdeel van. Daarom proberen wij als bestuur de hele vereniging actief te laten stilstaan bij het thema sociale veiligheid. Zo organiseren wij bijvoorbeeld een training met betrekking tot sociale veiligheid op het kaderweekend zodat het gesprek onderling gevoerd wordt.

Welke interventies of maatregelen heeft dit bestuur getroffen om die cultuuraspecten aan te wenden om de sociale veiligheid te bewaken?

Zoals eerder benoemd organiseren we o.a. twee trainingen op het kaderweekend. Hiermee proberen we de actieve leden in de vereniging meer bewust te maken van sociale veiligheid om zo een cultuur van sociale veiligheid te bevorderen in de vereniging. Een van de trainingen richt zich specifiek op afdelingsbesturen en de vereniging waardoor zij meer handvatten krijgen om aandacht te besteden aan sociale veiligheid in de afdelingen en dit in alle lagen van de vereniging gewaarborgd is. De andere gaat over sociaal veilig gedrag en inclusie en zal alle kaderleden de mogelijkheid geven dit gesprek met elkaar te voeren.

Wat doet dit bestuur concreet in de vorm van preventie van sociale onveiligheid? Hierbij wordt nadrukkelijk bedoeld de preventie van en niet het opvangen/behandelen van meldingen.

We zorgen ervoor dat er altijd ten minste drie bestuursleden een nuchterheidsdienst hebben op activiteiten. Het is gedurende de hele activiteit zichtbaar dat zij nuchter zijn en deze bestuursleden proberen benaderbaar te zijn en proactief in te grijpen op onveilige situaties. Ook proberen we dus door het gesprek aan te gaan met de (actieve) leden van de vereniging middels o.a. trainingen het gesprek gaande te houden.

Bestuursvragen van Michiel van Alst

Ik zie in de bestuursverantwoording dat het PJO-parlement doorgaat, zonder de JFvD. Wat fijn dat dit gelukt is! Zouden jullie kunnen toelichten hoe dit tot stand gekomen is, met de motie "Samenwerken JFvD 2" in het achterhoofd?

Begin oktober was er een evaluatie met alle deelnemende PJO's van de editie 2023. Hierin zijn de verhalen verteld die ook zijn besproken tijdens het behandelen van de motie. De overige PJO's vonden het niet genoeg en met te weinig bewijs om er iets mee te doen. Wel was de

conclusie dat de samenstelling van 6 PJO's geen nut meer heeft. Daarom is er in december 2023 een gesprek geweest met alle 12 PJO's. Hierin zijn de bezwaren van zowel de linkse PJO's (DWARS, PINK! en de JS) als die van de JD gedeeld over de samenwerking met de JFvD. Daarnaast was er een nieuw bezwaar op tafel dat een PJOP zonder links niet representatief is en daarmee de fun weghaalt. Deze mening werd voornamelijk gedeeld door Perspectief, CDJA, SGJP en de JD. Uiteindelijk kwamen er twee opties op tafel, met of zonder de JFvD. Hierop hebben de linkse PJO's gestemd zonder de JFvD en daarin is de JD mee ingestemd. Hierdoor heeft perspectief, CDJA en SGJP ingestemd met het voorstel om het zonder de JfVD te organiseren. Alle andere PJO's hebben zich hierbij ingeleegd en daarom doen er nu 11 mee ipv 6. De rechtse PJO's willen idealiter dat alle PJO's weer meedoen met het PJOP. Hierdoor moet er een onderzoek komen wat er nodig is om een PJOP met alle PJO's mogelijk te maken. Dit is nog niet begonnen.

Bestuursvragen van Friso le Poole

Uit de herziene begroting van 2024 blijkt dat, tegen de initiële bedoeling van de ENS als reserve in, er geen extra bijdrage is geleverd door de ENS. In plaats van een geleidelijke afname van middelen over de komende jaren, is er momenteel geen aanvullende financiële ondersteuning uit de reserve beschikbaar gesteld. Waarom heeft de ENS ervoor gekozen geen financiële middelen vrij te maken om de begrotingstekorten aan te vullen, en had het landelijk bestuur dit gewild?

Het amendement op de begroting van 2024 stelt inderdaad dat er geen directe financiering is vanuit de ENS. De reden hiervoor is dat er nu in 2024 verwacht wordt dat er voldoende middelen zijn om het tekort te minimaliseren, door onder andere het gebruik van de campagne- en lustrumreserves. We hebben als bestuur geprobeerd zorgvuldig en

efficiënt met het geld om te gaan waardoor de weerstandsreserve gebruikt kon en kan worden in de komende periode. In 2023 zijn in we in gesprek gegaan over het mogelijk doen van een formele aanvraag. Uit de gesprekken is gebleken dat een formele aanvraag nog niet nodig is, vanwege de beschikbare weerstandsreserve van de JD.

We moeten ons als vereniging wel blijven beseffen dat de situatie zoals we die in het afgelopen halfjaar hebben gezien een unicum is; althans laten we dat hopen. Dit is de eerste keer dat we als vereniging te maken hebben gehad met een situatie als deze en dat er geld nodig is geweest vanuit de reserve om de dagelijkse taken te kunnen blijven uitvoeren. Voor een landelijk bestuur is die flexibiliteit van essentieel belang; zeker omdat wij als landelijk bestuur het overzicht van korte en lange termijn behouden, met het in acht nemen van de diverse belangen die er constant zijn binnen de vereniging en binnen het landelijk bestuur.

In 2025 zullen de subsidies van de WFPP verminderen. Heeft de ENS toegezegd dat de JD financiële steun uit de reserve zou ontvangen om dit tekort te compenseren?

Over de situatie in 2025 kan het huidige landelijk bestuur niks zeggen, aangezien dit een situatie is voor onze opvolgers. Het ziet er niet rooskleurig uit als de Tweede Kamersituatie er zo uit blijft zien. Mocht er toch onverwachts weer Tweede Kamerverkiezingen komen, en mocht D66 dan groeien, ziet de situatie er dan heel anders uit. Het feit dat er een algemene reserve is, behoort tot de mogelijkheden van een nieuw landelijk bestuur om zich daarover te buigen. Ik acht de kans klein dat een nieuw landelijk bestuur niet zal denken over de mogelijkheid een beroep te doen op de algemene reserve bij de ENS. Echter is dit op dit moment nog niet aan ons om ons daarover te ontfemen.

Toen D66 een bedrag van 90.000 euro inhield van de JD, moesten alle projectsubsidies voor meerdere maanden worden stopgezet. Als de JD direct toegang had gehad tot haar reserve, zou dit als buffer hebben kunnen gediend. Is het LB van mening dat de ENS de situatie ingewikkelder heeft gemaakt door het geld niet onmiddellijk beschikbaar te stellen in het geval van financiële tegenslag?

Helaas is in 2023 een deel van de Jettengelden ingehouden door D66 om daarmee de Tweede Kamer verkiezingscampagne te financieren. Het bedrag van 90k is een grote hap uit de begroting en realisatie van ons als vereniging. Met dank aan o.a. afdelingen en werkgroepen hebben we ervoor kunnen zorgen dat de schade beperkt is gebleven tot een minimum; dit hebben we echt samen gedaan. Hierin was de benadering van afdelingen naar het landelijk bestuur altijd constructief en dat hebben we als landelijk bestuur altijd gewaardeerd. Het was een uniek moment toen we te horen kregen dat het geld niet onze kant op zou komen. Immers, al omdat het geld in de eerste drie kwartalen al redelijk was uitgegeven en dat we in onze begroting gerekend hadden op een hoger bedrag aan inkomsten. Gelukkig was er middels het amendement op de begroting van 2023 dat gepresenteerd werd tijdens het afgelopen Septembercongres al voorgesorteerd op verminderde inkomsten (als gevolg van peilingen voor de Tweede Kamerverkiezingen).

Vanuit een fundamenteel principe is het natuurlijk waar dat elke mitigerende maatregel die wordt toegepast om de zekerheid van gelden te bevorderen, leidt tot een beperkend effect op de flexibiliteit en de wendbaarheid van een landelijk bestuur en van een landelijk penningmeester. De ENS heeft conform de eigen statuten een belang bij de lange termijn van een vereniging, terwijl een landelijk bestuur zowel de korte als de lange termijn plannen wilt waarborgen. Met zowel de

ENS als de KasCo is regelmatig goed contact geweest. Nogmaals moet herhaald worden dat dit een unieke situatie is en dat er op voorhand geen protocol lag over hoe en wat er gedaan moet en moest worden om dit tot een succes te brengen. Voor ons was het natuurlijk fijn geweest om een vrij besteedbare reserve te hebben. Dan hadden we al onze activiteiten gewoon voort kunnen zetten, zonder financiële beperkingen. Maar tegelijkertijd heeft de ALV ook jaren geleden ingestemd met een ENS die zorg draagt voor de langetermijnfinanciën van de vereniging. De opdracht van de ALV aan de ENS is om ervoor te zorgen dat het geld zorgvuldig wordt uitgegeven zodat er ook voor de komende 4 tot 8 jaar genoeg geld is om de JD financieel te ondersteunen. De ENS, KasCo en het landelijk bestuur zijn wel tot overeenstemming gekomen na een aantal gesprekken dat er vanuit de weerstandsreserve van de JD gehandeld kon worden. Dit gaat echter wel om het boekjaar 2023.

Perslijst

Platform:	Datum:	Titel:	Link:
AD	9 september '23	Opinie: Steun aan vuile, fossiele economie moet stoppen	https://www.ad.nl/opinie/s teun-aan-vuile-fossiele-ec onomie-moet-stoppen~a6 c1aea1/
Idee (VMS)	Oktober '23	Keuzevrijheid voor de (jonge) kiezer	N.v.t.
Parool	21 oktober '23	Opinie: 'Sociale veiligheid in het uitgaansleven moet hoger op de politieke agenda'	https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-sociale-veiligheid-in-het-uitgaansleven-moet-hoger-op-de-politieke-agenda~b1d72cbf/
Democraat (D66)	Oktober '23	De uitdagingen van vandaag vragen om	https://d66.nl/wp-content/uploads/2023/11/DEM-okt2023-digitaal.pdf

		de stem van de toekomst	
NRC	8 november '23	D66 bevestigt subsidie voor Jonge Democraten na conflict over geld voor campagne	https://www.nrc.nl/nieuws/2023/11/08/d66-bevestigt-subsidie-voor-jonge-democraten-na-conflict-over-geld-voor-campagne-a4180211
GeenStijl	8 november '23	D66 wil 2 ton uit spaarpot D66-jeugd, faalt, stopt uit wraak subsidie. Don Jetten probeert pechgeneratie af te romen.	https://www.geenstijl.nl/5173415/d66-wil-2-ton-uit-spaarpot-d66-jeugd-faalt-stopt-uit-wraak-subsidie
Parool	21 november '23	Opinie: 'Geef 16- en 17-jarigen stemrecht,	https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-geef-16-en-17-jarigen-stemrecht-want-zij-worden-geconfronteerd-met-de-gevolgen-v

		want zij worden geconfronteerd met de gevolgen van politieke beslissingen	an-politieke-beslissingen~bad867fa/
GeenStijl	21 november '23	Binnenkort verbod op scholierenvrkiezingen. De jeugd heeft gesproken: PVV, FvD en VVD de grootste	https://www.geenstijl.nl/5173603/binnenkort-verbod-op-scholierenverkiezingen
AD	25 november '23	Online haat naar politici gevaar voor democratie	https://www.ad.nl/opinie/online-haat-naar-politici-gevaar-voor-democratie~a501b81f/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.nl%2F
Parool	15 januari '24	'D66 lijkt nu te veel op een partij van de elite,	https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-d66-lijkt-nu-te-veel-op-een-partij-van-de-elite-maar-moet-z

		maar moet zich weer naast de burger opstellen'	ch-weer-naast-de-burger-opstellen~b838f300/
AD	19 januari '24	Nieuwe kabinet moet muurvast zittende jeugdzorg aanpakken	https://www.ad.nl/opinie/nieuwe-kabinet-moet-muurvast-zittende-jeugdzorg-aanpakken~ab4cdf31/

Verantwoording DEMO

Lieve Jonge Democraten,

Inmiddels zijn we al een halfjaar bezig met de DEMO. Een halfjaar waarin we veel stukken hebben geschreven, podcasts hebben gemaakt en weer een magazine voor jullie hebben samengesteld. Het thema is dit keer 'ondergesneeuwd', waarbij we onze blik werpen op thema's die in onze ogen wat meer aandacht verdienen.

Om onze eigen redactie niet onder die thema's te laten vallen willen we die ook graag in het zonnetje zetten. Deze groep betrokken en gemotiveerde JD'ers zorgt immers niet alleen voor een goede sfeer tijdens de redactie vergaderingen, maar ook voor veel content die wij naar de rest van de vereniging overbrengen.

Het was een halfjaar waarop wij heel positief terugblikken en veel hebben geleerd. En wil je zelf ook iets schrijven voor de DEMO? Loop dan tijdens dit congres even naar Bart of mij toe of stuur een mailtje naar demoredactie@gmail.com!

We wensen jullie een fijn congres!

Bart Hiddema en Frouke van Dam

Verantwoording FG

Beste leden,

Ik ben alweer bijna een jaar jullie FG, ik vond het enorm fijn om de JD in deze rol te hebben mogen bijstaan.

Inmiddels hebben we begin november de privacy bewustwordingstraining gedaan met een groot deel van de secretarissen, dank voor de hulp van Julia bij het opzetten van de training.

Ik heb het bestuur enkele keren mogen adviseren over een aantal vragen en kwesties, het bestuur is altijd proactief geweest om keuzes bij mij als FG te reflecteren. Helaas moet ik concluderen dat er op dit moment in mijn leven te veel speelt om deze functie nog langer uit te voeren en ik zal me dus helaas met pijn in mijn hart niet opnieuw kandideren voor de functie van FG.

Via deze weg dank ik ook de huidige secretaris Julia voor de samenwerking.

Met vriendelijke groet,
Bart Lauwen

Voordracht Commissie van Beroep

Het Landelijk Bestuur draagt de volgende kandidaten voor om plaats te nemen in de Commissie van Beroep

Rubén Beijer

Ik ben Ruben, 19 jaar en studeer psychologie en rechten in Leiden. Ik ben nu ongeveer 2 jaar actief bij de JD en heb mij voorgenomen dat ik dit jaar tijd wil vrijmaken om een steentje bij te dragen aan onze vereniging. Vorig jaar heb ik dat gedaan in de vorm van bestuurslid politiek en profilering van afdeling Amsterdam. En voor de komende twee jaar stel ik mij kandidaat als lid van de CVB!

Ik heb een passie voor de mens en het recht. Dat komt ook uit mijn studiekeuze voor zowel psychologie als rechten. Het brengt een interessante interactie van competenties met zich mee. Aan de ene kant heb ik op politiek-juridisch gebied een sterk democratisch rechtvaardigheidsgevoel en ben ik onderlegd in de beginselen van het recht, met als affiniteit het bestuursrecht. Tegelijkertijd ben ik een persoon die al te graag een luisterend oor biedt en niet onbekend is op het gebied van biases, motivaties achter gedrag etc.

De CVB en de rol die de commissie vervult binnen de organisatie spreekt me zeer aan. Aan de ene kant geeft het commissielidmaatschap

mij de kans om recht te brengen en de menselijke maat te garanderen binnen de JD. Aan de andere kant krijg ik er ook veel energie van en ben ik stiekem een echte dossierspitter. Het HR, Statuten en reglementen lezen en interpreteren klinkt voor menig persoon saai, maar voor mij als een uitdaging.

Beoogde periode: 2 jaar

Pim van Achthoven

Graag stel ik mij kandidaat voor een nieuwe termijn van twee jaar als lid van de Commissie van Beroep. Nadat de CvB de afgelopen twee jaar voor het eerst binnen de vereniging bestond, zou ik graag de komende twee jaar verder willen kijken naar de rol van de CvB bij de beoordeling van de besluiten en de verdere verbetering van de beroepsprocedure. Naast uiteraard de kerntaak van de CvB: vanuit een

onafhankelijke en onpartijdige rol kijken naar een besluit, waarbij van belang is of het besluit is genomen in overeenstemming met de reglementen en of een zorgvuldige belangenafweging heeft plaatsgevonden. De CvB is daarmee van belang voor de vereniging en dient een plek te zijn waar leden laagdrempelig hun eventuele andere visie op een besluit kunnen toelichten en beoordeeld krijgen. Ik verwacht veel bij te kunnen dragen aan de CvB, zowel door mijn studie rechten als de kennis van de afgelopen jaren. Ik hoop dan ook dat ik op jullie stem mag rekenen.

Beoogde periode: 2 jaar

Vincent Gooijer

Met enthousiasme stel ik mij kandidaat voor de positie in de Commissie van Beroep. Sinds deze zomer ben ik lid van de JD waardoor ik een frisse blik en een gezonde afstand tot de huidige gang van zaken breng binnen de vereniging. Mijn eerdere bestuurservaring bij mijn studievereniging heeft mijn begrip van commissiewerk verdiept en mijn enthousiasme om bij te dragen aan een rechtvaardige organisatie versterkt. Tevens ben ik de voorzitter bij de Haagse werkgroep Duurzaamheid en Groen, waar

we de betrokken raadsleden adviseren op deze gebieden.

In mijn huidige baan als trainee bij de gemeente Den Haag heb ik mijn communicatievaardigheden aangescherpt, en nu zie ik de kans om deze verder te ontwikkelen en in de praktijk te brengen op het terrein van conflictbeheersing. Mijn ervaring bij de Belastingdienst, waar ik onderzoek heb gedaan voor de Parlementaire Enquête

Fraudebestrijding en Dienstverlening (PEFD) naar aanleiding van de toeslagenaffaire, heeft mijn overtuiging versterkt over het belang van een neutrale blik en de kwetsbaarheid van burgers van de overheid, of leden van de vereniging.

Mijn streven is het creëren van een vertrouwensbasis waarin elk lid zich veilig voelt. Dit is niet alleen essentieel voor het welzijn van onze leden, maar ook voor het optimaal functioneren van de vereniging als

geheel. Door mijn ervaringen ben ik mij bewust geworden van de positie van onze leden en de noodzaak om dit met zorg te koesteren. Ik ben ervan overtuigd dat mijn kennis over communicatie, mijn bestuurlijke ervaring, en mijn bewustzijn van het belang van onafhankelijkheid binnen een organisatie, mij geschikt maken voor deze functie. Ik kijk ernaar uit om mijn bijdrage te leveren aan een eerlijke, rechtvaardige en integere Commissie van Beroep.

Beoogde periode: 2 jaar

Luuk de Vendt

Lieve leden,

De afgelopen jaren heb ik mij actief ingezet in verschillende rollen binnen onze vereniging. Na te hebben genoten van de actief zichtbare functies binnen de vereniging draag ik nu ook graag mijn steentje bij in andere belangrijke functies binnen onze mooie vereniging. Daarom stel ik mij kandidaat voor de Commissie van Beroep.

In mijn werk als business consultant heb ik geleerd om problemen te analyseren en effectieve oplossingen te vinden. Daarnaast geeft mijn werk mij de mogelijkheid om kritisch te zijn op gegeven informatie en hier een neutrale blik op te kunnen werpen. Deze vaardigheid vormt een goede basis om zaken op te pakken binnen de commissie.

Ook ben ik als raadslid binnen de Centrale Medezeggenschapsraad van de Hogeschool Rotterdam betrokken geweest bij het behandelen van geschillen en het vertegenwoordigen van de belangen van diverse mensen en afdelingen. Hierdoor heb ik al ervaring kunnen opdoen met het behandelen van zaken en geschillen.

Mijn huidige rol als bestuurstrainer en coach zorgt ervoor dat ik anderen begeleid bij het ontwikkelen van hun leiderschaps- en besluitvormingsvaardigheden. Zelf denk ik dat deze coachende aanpak ook werkt bij het begeleiden van individuen die betrokken zijn bij geschillen binnen de Jonge Democraten.

Tot slot heb ik als voorzitter van de afdeling Rotterdam geleerd om effectief te communiceren, te onderhandelen en overeenstemming te bereiken binnen een organisatie als de JD. Deze ervaring gecombineerd met mijn werkervaring geeft mij de mogelijkheid op een diplomatieke en integere manier met mensen om te gaan.

Jan Terlouwprijs

Op dit congres reiken we voor de derde keer de JD-eigen Jan Terlouwprijs uit. Dit is een prijs voor de sociaal-liberale persoon van het jaar. De genomineerde die de meeste stemmen ontvangt, wint de prijs. Mochten er in de eerste ronde twee of meer kandidaten evenveel stemmen ontvangen, dan zal er nog eens tussen die kandidaten gestemd worden. Dit jaar hebben wij (op alfabetische volgorde) de volgende nominaties met toelichting mogen ontvangen:

Eric van der Burg

Eric van der Burg is de nu demissionaire staatssecretaris van asiel en migratie. Een VVD'er met een groot hart, die met veel energie alle gemeenten opbelt en ondanks de val van het kabinet -wat hem flink emotioneerde- blijft vechten voor de spreidingswet. Deze wet is een (sociaal)liberaal idee, tenslotte worden dan net als met inkomen de lasten gelijk en naar draagvlak verdeeld.

Fay Jansen

Al jarenlang een gewaardeerd lid van de vereniging en tevens Bestuurslid Organisatie tot en met dit congres: Fay Jansen, is zij. Fay faciliteert de evenementen in de vereniging en zorgt daarmee voor een ontmoetingsplek voor sociaal-liberale jongeren. Daarmee is Fay een cruciale pilaar voor het sociaal-liberale gedachtegoed, en het voortbestaan daarvan. Bovendien neemt mevrouw Jansen geen blad voor haar mond en kan altijd aanwijzen waar precies het probleem is, of de spelfout. Ten slotte is Faytje gewoon supergezellig, wat ook een belangrijke sociaal-liberale waarde is. Geef daarom haar deze mooi troffay

Hans Vijlbrief

Zijn optreden jegens de Groningers (die dit, blijkens de (relatief) vele stemmen voor hem in de Groningse kieskring, waarderen), in een poging het herstel van vertrouwen in 'de overheid' te bevorderen door op sociale, menselijke wijze benadeelden te benaderen, is uiterst bewonderenswaardig.

Wijzigingen Huishoudelijk Reglement

HR01	Gedraag je! (Ook online)
Onderwerp	Whatsappgroepen
Indiener(s)	Landelijk Bestuur
Betreft:	HR artikel 5 lid 4
Schrap:	Lid 3 is niet van toepassing op het verwijderen van activiteiten
Vervang door:	Lid 3 is niet van toepassing op het verwijderen van activiteiten en het verwijderen uit een appgroep voor maximaal twee weken.
Toelichting	Op dit moment kan een bestuur alleen direct ingrijpen door de persoon van de activiteit te verwijderen. Dit is verbonden met fysieke activiteiten. Het is echter niet mogelijk om iemand uit een groepsapp te verwijderen wanneer de desbetreffende persoon hier een acuut gevaar vormt voor de veiligheid. Afdelingsbesturen hebben aangegeven dit middel wel tot hun beschikking te willen hebben. Daarom willen wij dit toevoegen om iemand, wanneer deze een acuut gevaar vormt voor de sociale veiligheid binnen een appgroep, te verwijderen voor een periode van maximaal 2 weken. In die twee weken dient het normale proces plaats te vinden. Dan kan de persoon weer worden toegevoegd of kan er een uitgebreidere sanctie worden afgegeven.

Organisatorische moties

ORG01	Voorkomen is beter dan genezen
Onderwerp	Sociale veiligheid
Indiener(s)	6 leden
Constaterende dat:	- Veel JD'ers zich zorgen maken over of te maken hebben gehad met sociale onveiligheid;
Overwegende dat:	- Een sterke gedragscode en duidelijke procedures van groot belang zijn, maar dat ook bij uitstek gekeken moet worden naar preventie; - De beste waarborging van sociale veiligheid een sociale orde is waarin iedereen zich inzet voor de veiligheid van elkander; - Het ontzettend belangrijk is dat we ons bewegen naar een cultuur waarin we elkaar erop aanspreken als een situatie sociaal onveilig wordt;
Spreekt uit dat:	- Er meer aandacht hoort te komen voor de preventie van meldingen naast het aanpakken ervan; - Die preventie vooral voortkomt uit het bewerkstelligen van een sociale orde die tot collectief doel heeft de veiligheid te beschermen.

ORG02	LB: neem de regie!
Onderwerp	Sociale veiligheid

Indiener(s)	6 leden
Constaterende dat:	Veel JD'ers zich zorgen maken over of te maken hebben gehad met sociale onveiligheid;
Overwegende dat:	- Het LB een unieke taak heeft in het bewerkstelligen van een sterke sociale orde waarin de sociale veiligheid gewaarborgd wordt; - Het LB in coördinatie met de Afdelingsbesturen de verantwoordelijk draagt over de sociale veiligheid binnen de JD en de afdelingen;
Spreekt uit dat:	De ALV het LB verzoekt om, samen met de afdelingen, binnen de JD een grotere en meer prominente rol te spelen in de voortgang van de cultuurverandering die nodig is om de sociale veiligheid binnen de JD te beschermen.

ORG03	Metten is weten
Onderwerp	Sociale veiligheid
Indiener(s)	6 leden
Constaterende dat:	- Veel JD'ers zich zorgen maken over of te maken hebben gehad met sociale onveiligheid;
Overwegende dat:	- Voor het ontwikkelen van goed beleid rondom sociale veiligheid, het belangrijk is om te beschikken over de juiste feiten; - Het belangrijk is om cultuuronderzoek te laten plaatsvinden voorafgaand aan een cultuurverandering; - Een cultuuronderzoek een zeer goed

	startpunt is om aan de slag te gaan met verbeterpunten inzake de sociale veiligheid binnen de JD;
Spreekt uit dat:	De ALV het LB verzoekt om een anonieme vragenlijst te creëren die JD'ers de kans geeft om feedback te geven over de onderwerpen: verenigingscultuur, onderlinge omgang, inclusie, sociale veiligheid, leiderschap en politieke omgang.

ORG04	Een gooi naar het Gooi
Onderwerp	Annexatie van het Gooi
Indiener(s)	9 leden
Constaterende dat:	- Het Gooi op dit moment bij de afdeling Utrecht hoort; - Het Gooi net als de rest van de afdeling Amsterdam onderdeel is van de MRA (Metropoolregio Amsterdam) en niet die van Utrecht; - Het Gooi net als de rest van de afdeling Amsterdam onderdeel is van de provincie Noord-Holland en niet van de provincie Utrecht;
Overwegende dat:	- Het Gooi prima vanuit Amsterdam bereikbaar is; - Het Gooi ooit al onderdeel was van de afdeling Amsterdam en dat toen prima werkte; - Het niet meer dan logisch is dat een streek

	hoort bij de afdeling in welke provincie / Metropoolregio het ligt;
Spreekt uit dat:	Het Gooi bij de afdeling Amsterdam wordt gevoegd.

ORG05	O jee, we hebben te weinig CvB
Onderwerp	Commissie van Beroep
Indiener(s)	[Landelijk Bestuur]
Constaterende dat:	- HR artikel 35 lid 2 voorschrijft dat de CvB zes leden dient te hebben. - HR artikel 35 lid 12 voorschrijft dat ieder beroep behandeld dient te worden door minstens vijf commissieleden die niet direct betrokken zijn bij de zaak. - Er minder dan zes kandidaten zijn voor de CvB. - HR artikel 35 lid 4 voorschrijft dat leden van de Commissie van Beroep op voordracht van het Landelijk Bestuur door de ALV verkozen worden volgens de methode van Bijlage A: Methode voor het kiezen van personen in functie.
Overwegende dat:	- Het belangrijk is dat de CvB beroepszaken kan behandelen. - Het wenselijk is dat commissieleden de kans hebben zich te verschonen in het geval van persoonlijke betrokkenheid. - Flexibiliteit van de commissie belangrijk is als

	commissieleden in een bepaalde periode tijdelijk niet in staat zijn om de tijd in een beroep te steken die voor de behandeling nodig is waardoor zij niet aan behandeling van dat beroep kunnen deelnemen.
Spreekt uit dat:	Het Landelijk Bestuur, indien zij voor het eerstvolgende congres kandidaten voor de commissie van beroep vindt, deze ad interim mag aanstellen (tot het minimumaantal van zes leden) en hierbij eenmalig af mag wijken van de verkiezing door de ALV zoals beschreven in het HR artikel 35 lid 4. Deze interim-commissieleden moeten bij het eerstvolgende congres vervolgens alsnog op de normale manier worden verkozen door de ALV.
Toelichting	Na het Wintercongres zal de CvB minimaal twee leden te weinig hebben ten opzichte van de zes benodigde leden voor de commissie. Het is daarom belangrijk zo snel mogelijk de commissie aan te vullen zodat zij hun taken naar behoren uit kunnen voeren. Hiermee kan het Landelijk Bestuur zo snel als mogelijk de samenstelling van de CvB in lijn brengen met het Huishoudelijk Reglement.

ORG06	JD'ers de Kamer in!
Onderwerp	Steun voor JD'ers bij verkiezingen
Indiener(s)	[Afdeling Limburg]

Constaterende dat:	- Het vaker voorkomt dat hooggeplaatste JD kandidaten niet gesteund worden bij (interne en externe) verkiezingen. - We hierdoor bij interne verkiezingen kansen mislopen om een JD'er hoog op de lijst te krijgen. - Bij interne verkiezingen meerdere kandidaten omhoog gestemd kunnen worden. - We hierdoor bij de verkiezingen kansen mislopen om een JD'er in de Kamer / Provinciale Staten / Gemeenteraad / Europees Parlement te krijgen.
Overwegende dat:	- JD Limburg het belangrijk vindt om JD'ers een zo goed mogelijke kans te geven om een volksvertegenwoordigende functie te mogen uitvoeren. - Het plaatsen van een bericht, één dag voor sluiting van de interne verkiezingen veel te laat is, omdat veel leden dan al gestemd hebben. - Argumenten om een hooggeplaatste JD'er niet te steunen in onze ervaring altijd hebben berust op procedurele in plaats van inhoudelijke argumenten. - Een goede strategie vanuit de JD ontbreekt, waardoor we er niet (voldoende) in slagen JD'ers in volksvertegenwoordigende functies te krijgen.
Spreekt uit dat:	Het JD bestuur altijd minimaal de hoogst geplaatste JD'er bij landelijke en Europese

	verkiezingen, de hoogst geplaatste JD'er per provincie bij provinciale verkiezingen of de hoogst geplaatste JD'er per gemeente moet steunen. Indien hier niet aan voldaan wordt, zal het landelijk bestuur een verklaring moeten afleggen waarom er (ernstig) bezwaar was tegen het steunen van de desbetreffende kandidaat.
Toelichting	Het mag niet nog eens voorkomen dat een goede kandidaat geen steun van de JD ontvangt vanwege een 'te late' aanmelding. Een landelijke bestuur zou in staat moeten zijn zich aan te passen, zodra de lijsten openbaar zijn gemaakt.

ORG07	Geen VOC-mentaliteit maar JD-mentaliteit
Onderwerp	Motie van waardering
Indiener(s)	6 leden
Constaterende dat:	Elk lid van het Landelijk Bestuur zich elke dag weer inzet voor een betere JD;
Overwegende dat:	In de geest van Balkenende: 'wat kijken ze toch lief, die LB'ers';
Spreekt uit dat:	- Het belangrijk is om naast kritiek ook onze waardering uit te spreken; - De ALV het Bestuur van der Valk wil bedanken voor hun inzet en harde werk.

Resoluties

RES01	Vrij zijn is kunnen kiezen voor jouw toekomst
Onderwerp	Beginselprogramma
Indiener(s)	[Werkgroep Filosofie]
Betreft:	Resolutie op het Beginselprogramma
Schrap/voeg toe:	De Jonge Democraten ... lokaal niveau nodig.
Vervang door:	1. Vrij zijn is kunnen kiezen voor jouw toekomst Als sociaal-liberale politieke jongerenorganisatie streven we naar een open, democratische samenleving waarin we iedereen vrijlaten, maar niemand laten vallen. Ons uitgangspunt is en zal altijd zijn: ieder individu moet te allen tijde de vrijheid hebben om zijn of haar leven in te richten, maar draagt ook verantwoordelijkheid voor het eigen handelen. Dit is alleen mogelijk in een democratische rechtsstaat, waarin mensenrechten door stevige verankering in onze Grondwet gewaarborgd worden. Een democratische rechtsstaat houdt wat de Jonge Democraten betreft niet op bij onze eigen landsgrenzen. Als sociaal-liberale jongeren houden we een open blik op de wereld. Met gelijkgestemde jongeren van over de hele wereld werken we samen aan het

verwezenlijken van onze idealen. We zijn ons terdege bewust van het feit dat de grote uitdagingen van onze tijd alleen in internationaal verband kunnen worden aangepakt.

Eén van die uitdagingen is de klimaat- en biodiversiteitscrisis, wellicht de meest existentiële crisis van deze tijd. Want hoe vrij ben je als je niet zeker kunt zijn van een leefbare toekomst? Als Jonge Democraten zullen we elke dag werken aan een betere toekomst voor huidige én toekomstige generaties. We komen op voor de belangen van jongeren, voor jouw belangen. Op die manier zorgen we ervoor dat ook jij vrij bent om te kunnen kiezen voor jouw toekomst.

1.1 Wij werken aan de vrijheid van mensen in een vrije samenleving

De Jonge Democraten zijn ervan overtuigd dat een samenleving alleen tot bloei kan komen wanneer mensen de vrijheid hebben om hun leven zoveel mogelijk naar eigen inzicht vorm te geven. Mensen kunnen in principe zelf het beste bepalen hoe hun leven betekenisvol kan worden vormgegeven. De Jonge Democraten beschouwen politieke, sociale en economische vrijheden als cruciale

	voorwaarden voor individuen om een kwalitatief goed leven te leiden. Door deze vrijheden ook stevig te verankeren in onze Grondwet kan een samenleving worden ontwikkeld waarin mensen zich volop kunnen ontplooien en hun geluk kunnen nastreven. Zo ontstaat er een open, pluriforme samenleving waarin iedereen de vrijheid geniet om zichtbaar zichzelf te kunnen zijn. Het is daarvoor niet alleen van belang dat mensen vrij zijn om hun eigen keuzes te maken, maar ook dat zij in staat gesteld worden om die keuzes te kunnen maken en dat zij de vrijheid van anderen evenzeer respecteren. Vrijheden zijn immers nooit absoluut. De vrijheid van het ene individu houdt op waar deze die van een ander beperkt. Bovendien vinden de Jonge Democraten dat vrijheid ook maatschappelijke verantwoordelijkheden met zich meebrengt. Vrijheid is geen vrijbrief om een ander in hun negatieve of positieve vrijheid te beperken voor egocentrisme. Iedereen die vrijheid geniet, dient daar zorgvuldig mee om te gaan én de vrijheid van anderen te respecteren. Om het leven zo goed mogelijk vorm te kunnen geven heeft ieder individu bepaalde vrijheden nodig. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen negatieve en positieve
--	--

	vrijheden. Negatieve vrijheid is de vrijheid van het niet beperkt, tegengewerkt of benadeeld te worden door anderen, bijvoorbeeld door de overheid. Positieve vrijheid daarentegen is de vrijheid van het hebben van voldoende mogelijkheden om jezelf te ontwikkelen en te ontplooien. Er is een duidelijke balans nodig tussen deze vrijheden omdat ze soms met elkaar in conflict kunnen komen. Individuele vrijheid mag alleen door de overheid beperkt worden wanneer deze de vrijheid of kwaliteit van leven van andere individuen of de samenleving als geheel beperkt of bedreigt. 1.2 Wij staan voor een sterke democratische rechtsstaat De Jonge Democraten zien de liberale democratie als de beste staatsvorm om vrijheid, welvaart en welzijn te garanderen. Een liberale democratie kan echter alleen bestaan in een rechtsstaat waarin mensenrechten zijn gewaarborgd, onder andere door stevige verankering in onze Grondwet. Onder andere de vrijheid van meningsuiting en informatie, vereniging, en levensovertuiging zijn belangrijke voorwaarden voor een goed functionerende democratie. De overheid dient deze vrijheden
--	---

	te allen tijde voor iedereen te garanderen. Liberaal democratie als staatsvorm kan alleen bestaan bij de gratie van een wijdverbreide democratische gezindheid. Voor het individu betekent dat gelijkwaardigheid aan anderen en het accepteren van andere manieren van leven. De Jonge Democraten wijzen discriminatie op grond van ras, geslacht, geaardheid, levensovertuiging of welke oneigenlijke grond dan ook ten sterkste af. Er dienen altijd mogelijkheden te zijn voor burgers om hun stem te laten horen en hun politieke betrokkenheid in de praktijk te brengen. Hierbij heeft de overheid een belangrijke faciliterende rol. Een democratische gezindheid ontstaat immers vooral door actieve participatie in het democratische proces. De Jonge Democraten geloven dat oplossingen voor sociaal-maatschappelijke en politieke vraagstukken moeten worden gezocht in het vrije publieke debat. Daarbij achten wij het van belang dat iedereen bereid en in staat is om over zijn eigen standpunten in discussie te treden. Een open publiek debat is alleen mogelijk indien iedereen binnen de samenleving de vrijheid en middelen geniet
	om daaraan deel te nemen. Tegelijkertijd keren de Jonge Democraten zich nadrukkelijk tegen personen en organisaties die de vrijheden en rechten van anderen binnen onze samenleving niet erkennen of willen inperken. De Jonge Democraten staan voor een sterke rechtsstaat. Dat betekent dat iedereen gelijk is voor de wet, en dat niemand in Nederland zich buiten deze rechtsorde kan plaatsen. In een liberale democratie worden minderheden beschermd tegen een tirannie van de meerderheid. Sommige rechten zijn zo fundamenteel dat deze niet geschonden mogen worden door een simpele meerderheid. Dit betekent dat zowel het handelen van de overheid als het handelen van burgers door de wet kan worden beperkt zodra de rechten van medeburgers in het geding komen. Het zijn immers deze mensenrechten die de vrijheid van het individu en minderheden beschermen. 1.3 Wij geloven in een internationale aanpak van de uitdagingen van de toekomst Door de toenemende mondialisering wordt de mens geconfronteerd met nieuwe uitdagingen. Politieke, economische en sociale

	verhoudingen zijn ongelijker geworden. Bovendien hebben we te maken met een ernstige klimaatcrisis en schaarse natuurlijke hulpbronnen. Deze uitdagingen die landsgrenzen overstijgen, vragen om politieke oplossingen die landsgrenzen overstijgen. Vanuit de overtuiging dat elk mens gelijkwaardig is, betekent internationaal denken ook dat we als Nederland voor zover mogelijk wereldwijde kansengelijkheid nastreven. Er moet een harmonie zijn tussen het streven naar een eerlijke wereld en het beschermen van de belangen van Nederland. Wij zien het bevorderen en behouden van de internationale rechtsorde, een eerlijke wereldhandel en internationale samenwerking als drie van de belangrijkste pijlers om dit doel te bereiken. Ten eerste achten wij bevordering van de internationale rechtsorde cruciaal. Die internationale rechtsorde willen we strikt bewaken, zodat we op internationaal niveau mensenrechten, vrede en veiligheid behouden en versterken. Dit is noodzakelijk voor het creëren van een rechtvaardige en welvarende wereld. De Jonge Democraten zien een eerlijke
--	--

	wereldhandel die internationale welvaarts groei bevordert als een na te streven doel. Een eerlijke wereldhandel kan immers ook leiden tot meer internationale stabiliteit. Wij geloven dat dit uitsluitend mogelijk is wanneer er gestreefd wordt naar een zo inclusief en duurzaam mogelijke aanpak van de handel – waarbij winst op korte termijn niet voorop staat. De toenemend grote economische ongelijkheid belemmert een vrije wereld met gelijke kansen en resulteert in steeds extremere politieke stromingen, waardoor aan vrijheid en internationale samenwerking wordt ingeboet. Inclusieve en duurzame economische groei zijn nauw verbonden met stabiliteit en veiligheid. Een versterkte internationale rechtsorde en een eerlijke wereldhandel kunnen alleen worden gerealiseerd door effectieve internationale samenwerking. Voor de Jonge Democraten heeft goede, effectieve internationale samenwerking de hoogste prioriteit, of het nu gaat om Europese integratie, ontwikkelingssamenwerking, algemeen buitenlandbeleid of internationale militaire samenwerking. Om bovenstaande waarden uit te dragen, kiezen de Jonge Democraten met overtuiging voor
--	---

	samenwerking binnen internationale organisaties, met name binnen de Europese Unie (EU) en de Verenigde Naties (VN). De Jonge Democraten onderstrepen hierbij steeds het belang dat ook de andere landen binnen het Koninkrijk der Nederlanden adequaat betrokken worden bij de internationale samenwerking. 1.4 Wij komen op voor een leefbare en duurzame toekomst De Jonge Democraten streven naar een duurzame samenleving. Hieronder verstaan wij een samenleving die voorziet in de behoeften van de huidige generaties, zonder daardoor de mogelijkheden van toekomstige generaties in gevaar te brengen om in hun eigen behoeften te voorzien. Dit betekent dat de huidige maatschappij ernaar moet streven om zo min mogelijk in te teren op niet-hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen, in de breedste zin van het woord. Het milieu kan beschermd worden door op korte termijn bepaalde vrijheden te beperken, die op langere termijn juist vrijheden van de samenleving beschermen. In een duurzame samenleving zijn sociale, economische en ecologische belangen met elkaar in evenwicht.
	Sociale rechtvaardigheid en duurzaamheid moeten het niet afleggen tegen economische groei. Het is de taak van de overheid om op adequate wijze actie te ondernemen en effectieve voorwaarden te scheppen om economische activiteiten op een sociale en duurzame manier vorm te geven. De mensheid richt steeds grotere schade aan het milieu aan. Een aantal effecten, zoals extremer weer en teruggang van biodiversiteit, is nu al merkbaar. Een deel van deze effecten is onomkeerbaar. Om een leefbare aarde te behouden voor huidige en toekomstige generaties zijn grote stappen nodig op het gebied van klimaat, biodiversiteit, en het tegengaan van verstoring van ecosystemen en natuurlijke ketens. Hiervoor is verregaande samenwerking zowel buiten landsgrenzen als op lokaal niveau nodig. De Jonge Democraten willen dat hier op alle terreinen van het overheidsbeleid duidelijke resultaten worden geboekt, maar ook dat de overheid er alles aan doet om maatschappelijke partners te laten inzien dat zij de verantwoordelijkheid hebben om eveneens een duurzame samenleving en versterking van biodiversiteit na te streven. Ook dat past in de visie van de Jonge

	Democraten op de sociaal-liberale samenleving.
Toelichting	In het kader van de algehele herziening en uniformering van het Politiek Programma worden dit jaar alle hoofdstukken van het Politiek Programma onder de loep genomen. Sommige (enigszins verouderde) hoofdstukken zullen inhoudelijk worden herzien, andere (meer recent geüpdatete) hoofdstukken zullen in verband met de uniformering tekstueel gewijzigd worden. Het Beginselprogramma is in 2022 uitvoering herzien. Deze resolutie op het Beginselprogramma voegt enkele elementen toe, zoals een uitgebreidere inleiding op het hoofdstuk. Ook zijn in het licht van toegankelijkheid enkele begrippen nader toegelicht en worden enkele taalkundige verfraaiingen aangebracht.

AMRES01	Filosofie en haar eeuwige ruzie over definities pt 1
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	1.1 Wij werken aan de vrijheid van mensen in een vrije samenleving
Vervang door:	1.1 Vrijheid

Toelichting	De nieuwe resolutie hanteert titels en kopjes die volgens een andere rationale zijn vormgegeven dan de oude resolutie. Waar de oude tekst ietswat saai, doch bondiger was, kiest de nieuwe resolutie ervoor om een meer actievare aanspreekvorm aan te slaan. De werkgroep was het er niet over eens wat nu beter was, dus vandaar deze reeks amendementen.
-------------	---

AMRES02	Filosofie en haar eeuwige ruzie over definities pt 2
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	1.2 Wij staan voor een sterke democratische rechtsstaat
Vervang door:	1.2 Open Democratie en Rechtsstaat
Toelichting	De nieuwe resolutie hanteert titels en kopjes die volgens een andere rationale zijn vormgegeven dan de oude resolutie. Waar de oude tekst ietswat saai, doch bondiger was, kiest de nieuwe resolutie ervoor om een meer actievare aanspreekvorm aan te slaan. De werkgroep was het er niet over eens wat nu beter was, dus vandaar deze reeks amendementen.

AMRES03	Filosofie en haar eeuwige ruzie over definities pt 3
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	1.3 Wij geloven in een internationale aanpak van de uitdagingen van de toekomst
Vervang door:	1.3 Internationalisme
Toelichting	De nieuwe resolutie hanteert titels en kopjes die volgens een andere rationale zijn vormgegeven dan de oude resolutie. Waar de oude tekst ietswat saai, doch bondiger was, kiest de nieuwe resolutie ervoor om een meer actievare aanspreekvorm aan te slaan. De werkgroep was het er niet over eens wat nu beter was, dus vandaar deze reeks amendementen.

AMRES04	Filosofie en haar eeuwige ruzie over definities pt 4
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	1.4 Wij komen op voor een leefbare en duurzame toekomst
Vervang door:	1.4 Ecologisme
Toelichting	De nieuwe resolutie hanteert titels en kopjes die volgens een andere rationale zijn vormgegeven dan de oude resolutie. Waar de

	oude tekst ietswat saai, doch bondiger was, kiest de nieuwe resolutie ervoor om een meer actievare aanspreekvorm aan te slaan. De werkgroep was het er niet over eens wat nu beter was, dus vandaar deze reeks amendementen.
--	--

AMRES05	Ik ben toch geen egoïst? Ik ben een individu!
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	Vrijheid is geen vrijbrief voor egocentrisme.
Vervang door:	Vrijheid is geen vrijbrief om een ander in hun negatieve of positieve vrijheid te beperken.
Toelichting	Veel van de amendementen ingediend door de werkgroep zullen nogal precies lijken. Hier is een verklaring voor. De vorige resolutie Sociaalliberalisme/Filosofie is slechts anderhalf jaar geleden, op het Zomercongres te Rotterdam, ingediend. Omdat de resolutie hoofdzakelijk op stijl, en niet op inhoud, wordt aangepast zijn we bij deze herschrijving van de resolutie conservatief geweest in onze aanpassingen. Omdat we soms echter ook de inhoud op enkele manieren willen veranderen, leggen we deze nog een keer extra voor aan het congres.

AMRES06	Ideologische puurheid is voor idealisten en naïevelingen
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap:	De Jonge Democraten vinden dat vrijheidsbeperking alleen kan op grond van zwaarwegende argumenten en alleen wanneer alternatieven om de schadelijke effecten van de keuzes van mensen te beperken onvoldoende effectief zijn. Wanneer er redelijke twijfel bestaat over de noodzaak van vrijheidsbeperkende maatregelen verkiezen de Jonge Democraten vrijheid boven al het andere.
Toelichting	Vrijheid is een groot goed. Echter, de conclusies die in deze alinea worden getrokken kunnen wel heel vergaande restricties op overheden opleggen. We willen daarom aan het congres voorleggen of we wel moeten vinden.

AMRES07	We moeten onszelf niet onnodig beperken in onze garanties
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	De Jonge Democraten zien de liberale democratie als de beste staatsvorm om

	vrijheid, welvaart en welzijn te garanderen
Vervang door:	De Jonge Democraten zien de liberale democratie als de beste staatsvorm om de mensenrechten te verdedigen
Toelichting	Veel van de amendementen ingediend door de werkgroep zullen nogal precies lijken. Hier is een verklaring voor. De vorige resolutie Sociaalliberalisme/Filosofie is slechts anderhalf jaar geleden, op het Zomercongres te Rotterdam, ingediend. Omdat de resolutie hoofdzakelijk op stijl, en niet op inhoud, aanpassingen toebrenge zijn we bij deze herschrijving van het beginselprogramma conservatief geweest in onze aanpassingen. Omdat we soms echter ook de inhoud op enkele zinnen willen aanpassen, leggen we deze nog een keer extra voor aan het congres.

AMRES08	Knowledge is power
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	Onder andere de vrijheid van meningsuiting en informatie, vereniging, en levensovertuiging zijn belangrijke voorwaarden voor een goed functionerende democratie.
Vervang door:	Onder andere de vrijheid van meningsuiting, vereniging en levensovertuiging zijn belangrijke voorwaarden voor een goed

	functionerende democratie
--	---------------------------

AMRES09	Kop op jongens, niet zo doemdenken!
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	Politieke, economische en sociale verhoudingen zijn ongelijker geworden. Bovendien hebben we te maken met een ernstige klimaatcrisis en schaarse natuurlijke hulpbronnen
Vervang door:	Daarnaast hebben we te maken met een ernstige klimaatcrisis en schaarse natuurlijke hulpbronnen
Toelichting	De tekst is volgens de werkgroep niet correct, dus we willen het graag aanpassen.

AMRES10	Don't judge the economic book by its cover
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	De toenemend grote economische ongelijkheid belemmert een vrije wereld met gelijke kansen en resulteert in steeds extremere politieke stromingen, waardoor aan vrijheid en internationale samenwerking wordt ingeboet. Inclusieve en duurzame economische groei zijn nauw verbonden met stabiliteit en veiligheid.

Vervang door:	Handel en groei moeten namelijk ook inclusief en duurzaam zijn. Dit ter bevordering van internationale stabiliteit en veiligheid
Toelichting	In deze tekst werden enkele beweringen gedaan die naar inzicht van de werkgroep iets te kort door de bocht zijn. Daarom passen we de tekst zo aan dat deze eruit zijn gehaald en de tekst alsnog goed loopt.

AMRES11	Nooit meer oorlog is de lijfspreuk van de EU, maar de NAVO draagt daar ook aan bij.
Onderwerp	Resolutie Sociaalliberalisme
Indiener(s)	[Werkgroep Sociaalliberalisme]
Betreft:	RES01
Schrap/voeg toe:	Om bovenstaande waarden uit te dragen, kiezen de Jonge Democraten met overtuiging voor samenwerking binnen internationale organisaties, met name binnen de Europese Unie (EU) en de Verenigde Naties (VN).
Vervang door:	Om bovenstaande waarden uit te dragen, kiezen de Jonge Democraten met overtuiging voor samenwerking binnen internationale organisaties, met name binnen de Europese Unie (EU), de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), en de Verenigde Naties (VN).

RES02	Werken aan een sterke democratische rechtsstaat
Onderwerp	Democratie & Rechtsstaat
Indiener(s)	[Wergroep Democratie & Rechtsstaat]
Betreft:	Resolutie op de hoofdstukken DOB & JenV
Schrap/voeg toe:	De Jonge Democraten ... rechtsstaat en mensenrechten' én 'Een sociaal-liberale ... dezelfde rechten hebben'
Vervang door:	5. Werken aan een sterke democratische rechtsstaat De Jonge Democraten staan voor versterking van onze democratie en rechtsstaat. Democratie en rechtsstaat zijn immers de twee centrale aspiraties van onze staatsontwikkeling, gericht op vrijheid, welvaart en welzijn. Om het rechtsstatelijk ideaal te realiseren moet de overheid zich binden aan het recht en aan de grondrechten, zoals vastgelegd in onze Grondwet. Alle overheidsorganen moeten zich hieraan houden en rechters moeten hierover waken. Democratie en rechtsstaat zijn twee kanten van dezelfde medaille. In veel landen staan democratie en rechtsstaat onder grote druk. Slechts 20% van de wereldbevolking leeft in een democratische rechtsstaat. Bedreigingen voor

	democratie en rechtsstaat zijn er in allerlei vormen: parlementen krijgen minder bevoegdheden, de onafhankelijke rechtspraak komt in gevaar, vrije journalistiek en mensenrechten worden ingeperkt. Maar ook wanneer mensen hun vertrouwen in de overheid verliezen en afhaken bij democratische processen, komt de democratie onder druk te staan. De Jonge Democraten zetten zich in om dit tij te keren, zowel in Nederland als in andere landen. De democratische rechtsstaat is immers een uiterst kostbaar bezit; wanneer deze bedreigd wordt is niets doen is niets doen nooit een optie. De Jonge Democraten zien daarbij vier invalshoeken om in actie te komen. Ten eerste moet de betrokkenheid van burgers bij het proces van democratische besluitvorming en bij beleidsvorming worden vergroot. Een sterke democratie bestaat slechts bij de gratie van actieve kiezers die meedenken en meewerken aan de kwaliteit van onze maatschappij en vertrouwen hebben in het openbaar bestuur. Ten tweede moeten de belangen van de burger meer centraal komen te staan bij beleid, wetgeving en uitvoering. Ten derde moeten de waarborgen om de
--	--

	democratie te verdedigen worden versterkt. Denk aan een verstevigd systeem van checks and balances, versterking van de onafhankelijke rechterlijke macht en een effectieve bescherming van mensenrechten. Ten slotte moet de overheid zorg dragen voor een veilige samenleving, waarin vrijheid, lijf en goed worden beschermd tegen hen die hieraan schade willen toebrengen. Daarom moet er substantieel geïnvesteerd worden in politie en justitie, in de bestrijding van (digitale) criminaliteit én in preventie zodat deze organen aan hun taken kunnen voldoen. 5.1 Vergroot de betrokkenheid van burgers bij het proces van politieke besluitvorming 5.1.1 Jong geleerd, jong gedaan De betrokkenheid van burgers bij democratie en rechtsstaat begint bij de opvoeding. Kinderen die al vroeg leren over het belang van het kiesrecht en andere grondrechten zullen een heel andere houding ontwikkelen tegenover de democratie en rechtsstaat dan kinderen die hierover tijdens hun opvoeding nooit iets hebben gehoord. Uit internationale studies is gebleken dat de kennis en vaardigheden van Nederlandse leerlingen op	het gebied van burgerschap achterblijven bij die van leerlingen in andere landen. De Jonge Democraten vinden het belangrijk dat burgerschapsonderwijs meer prioriteit krijgt in het primair en voortgezet onderwijs. Burgerschapsonderwijs moet nog veel meer dan nu worden gezien als een essentieel vak; alleen dan kunnen de kiezers van straks op een effectieve manier staan voor de weerbaarheid van de democratische rechtsstaat. Scholen moeten daarbij goede ondersteuning krijgen en de overheid moet ervoor zorgen dat er voldoende bevoegde docenten zijn om het onderwijs te geven. 5.1.2 Vergroot de invloed van burgers op de besluitvorming Een sterke, weerbare democratie bestaat slechts bij de gratie van actieve kiezers die meedenken en meewerken aan de kwaliteit van onze maatschappij en vertrouwen hebben in het openbaar bestuur. Om die reden is het van belang dat de overheid en maatschappelijke organisaties samenwerken aan het vergroten van de invloed van burgers op politieke besluitvorming. Het is niet voldoende om eenmaal per vier jaar naar de stembus te gaan en volksvertegenwoordigers
--	---	--

	te kiezen. Ook daarna moeten burgers in staat worden gesteld om hun standpunten naar voren te brengen en mee te doen aan de politieke besluitvorming. Waar onze representatieve democratie tekortschiet, moet deze worden verrijkt met elementen van directe democratie. Dat kan met behulp van burgerfora, waarbij desgewenst ook kan worden gekozen voor het betrekken van een specifieke doelgroep die in bijzondere mate betrokken is bij het onderwerp van het burgerforum. Denk bijvoorbeeld aan een specifiek burgerforum voor jongeren. Bij burgerfora is het van belang dat de burgers die deelnemen goed worden geïnformeerd door deskundige experts, zodat iedereen op eenzelfde niveau kan meepraten. De Jonge Democraten willen dat het gebruik van dergelijke constructies verder wordt uitgebreid. Dat kan op allerlei terreinen van het overheidsbeleid, maar in ieder geval bij politieke besluitvorming rond grote maatschappelijke transitie en vraagstukken – zoals klimaat, energie, de woningbouwopgave en de opvang van vluchtelingen. Iedere bewindspersoon zou op ten minste één onderdeel van zijn of haar beleidsterrein een
--	--

	burgerforum of een vergelijkbare constructie moeten organiseren. Voor de gemeenten en provincies geldt hetzelfde. Daarbij is het essentieel om vooraf helder te maken wat er achteraf met de uitkomsten van het burgerforum of vergelijkbare constructie gebeurt. 5.1.3 Vergroot de invloed van burgers bij benoeming van bestuurders De Jonge Democraten zijn al lange tijd voorstander van een grotere invloed van burgers bij benoemingen van bestuurders, met name bij de benoeming van burgemeesters. De Jonge Democraten zijn van mening dat burgers hun burgemeester rechtstreeks zouden moeten kunnen kiezen. In Nederland heeft de burgemeester veel taken op het terrein van openbare orde en veiligheid. Daarnaast dragen burgemeesters ook de verantwoordelijkheid voor het bewaken van de bestuurlijke integriteit van hun gemeente. Rechtstreekse verkiezing mag niet leiden tot ondermijning van de rechtsstaat, dus het is belangrijk dat kandidaten voor de functie van burgemeester van tevoren goed gescreend worden.
--	---

	Ook andere provinciale en regionale bestuurders zoals de commissaris van de Koning of de dijkgraaf zouden wat de Jonge Democraten betreft direct gekozen kunnen worden. De Jonge Democraten pleiten ten slotte ook voor een rechtstreeks gekozen minister-president, voor wie een maximumtermijn van acht jaar zou komen te gelden. 5.1.4 Ruimte voor referenda De Jonge Democraten zien het organiseren van referenda als een waardevolle aanvulling op het representatieve stelsel van democratie. De democratische rechtsstaat wordt daarmee versterkt. Bij een referendum organiseert de overheid een verkiezing onder alle kiesgerechtigde burgers over een bepaalde concrete vraag. Momenteel bestaat in ruim dertig landen de mogelijkheid om een referendum te organiseren. In veel van deze landen zijn de ervaringen met referenda positief. Burgers hebben hierdoor het gevoel dat zij direct invloed kunnen uitoefenen op de politieke besluitvorming. De Jonge Democraten zijn van mening dat er een brede politieke consensus moet komen over de meerwaarde van referenda als aanvulling op
--	--

	onze representatieve democratie. Bestuurders en volksvertegenwoordigers moeten tezamen actief nadenken en bepalen welke dossiers de komende jaren in aanmerking kunnen komen voor een referendum. De Jonge Democraten pleiten voor een nieuw juridisch kader voor referenda op landelijk niveau, waarbij er ruimte moet zijn voor raadgevende, raadgevende en correctieve referenda. Referenda moeten over meer zaken kunnen gaan dan alleen over door de Tweede en Eerste Kamer vastgestelde wetten. Juist de ervaringen met referenda bij gemeenten hebben laten zien dat het loont om op dit punt ruimte te bieden. Anderzijds moeten bepaalde besluiten, zoals de goedkeuring van internationale verdragen, wel worden uitgesloten van referenda. Een uitkomstdrempel van 50% van de kiesgerechtigden is een goede aanvullende waarborg. Hiermee kan worden bevorderd dat de uitslag van een referendum door een groot deel van de Nederlandse bevolking ook daadwerkelijk als democratisch wordt beschouwd. 5.1.5 Meer mensen naar de stembus
--	---

	Voor een goed functioneren van de democratische rechtsstaat is het van groot belang dat er bij verkiezingen zoveel mogelijk kiezers hun stem uitbrengen. Een lage opkomst betekent meestal dat kiezers weinig vertrouwen hebben in de overheid en denken dat hun stem geen effect zal hebben op de besluitvorming. De Jonge Democraten vinden het van groot belang dat politieke partijen, maatschappelijke organisaties en de overheid zich inzetten voor een zo hoog mogelijke opkomst bij verkiezingen. Dat kan door goede campagnes te ontwikkelen en gebruik te maken van inzichten uit de wetenschap. Ook is het goed om na te denken wat mensen afkomstig uit specifieke doelgroepen zou kunnen overhalen om te gaan stemmen, in tegenstelling tot een generieke benadering van alle potentiële kiezers tegelijk. Om meer mensen te laten stemmen is het ook van groot belang dat er voldoende en goed toegankelijke stembureaus zijn. Het helpt ook als de stembureaus gevestigd zijn in of bij locaties die laagdrempelig zijn voor groepen die traditioneel minder gemakkelijk gaan stemmen, zoals praktisch opgeleiden en burgers die uit een ander land afkomstig zijn. Een laagdrempelige locatie is bijvoorbeeld een school of een wijkgebouw.
	Ook het moderniseren van het kiesproces kan leiden tot een hogere opkomst. De Jonge Democraten zijn voorstander van het bieden van de mogelijkheid dat kiezers vervroegd kunnen stemmen of gebruik kunnen maken van briefstemmen. Tot slot kan men de opkomst verhogen door mensen toe te staan op meer locaties te stemmen en langer de tijd te geven om te stemmen. Dit wil ten eerste zeggen het verruimen van de tijd waarbinnen men kan stemmen. De Jonge Democraten zijn dan ook voorstander van meerdaagse verkiezingen. Ten tweede zouden kiesgerechtigden in alle stembureaus binnen het grondgebied van de politieke eenheid waarvoor zij mogen stemmen, dan wel de gehele kieskring waar zij onderdeel van zijn, moeten kunnen stemmen. 5.1.6 Met 16 jaar stemgerechtigd Een grotere betrokkenheid van burgers bij het democratisch proces kan ook worden bewerkstelligd door het verlagen van de kiesgerechtigde leeftijd naar 16 jaar. Op 16-jarige leeftijd krijgen jongeren ook allerlei andere rechten: zo kunnen ze bijvoorbeeld een arbeidsovereenkomst aangaan, belasting

	betalen en beslissen over medische handelingen die op hen betrekking hebben. De Jonge Democraten vinden dat 16-jarigen ook stemrecht moeten krijgen. Binnen de EU gaan steeds meer stemmen op om de kiesgerechtigde leeftijd te verlagen naar 16 jaar. In Oostenrijk hebben 16- en 17-jarigen al sinds 2007 stemrecht en de ervaringen daar zijn positief. Ook Duitsland wil het kiesrecht verlagen naar 16 jaar. Jongeren moeten zich beter vertegenwoordigd voelen en zelf een stem kunnen uitbrengen. Verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd kan ook tot gevolg hebben dat jongeren op school gestimuleerd kunnen worden om te gaan stemmen; daardoor zouden zij op de lange termijn waarschijnlijk ook vaker gaan stemmen. 5.2 Stel de belangen van burgers centraal bij wetgeving, beleid en uitvoering 5.2.1 Een nieuw kompas voor het openbaar bestuur: de burger Alom lijkt overeenstemming te bestaan over de noodzaak om te komen tot een andere werkwijze van het openbaar bestuur. De toeslagenaffaire, discriminatie bij de Belastingdienst, de aanpak van de compensatie van de aardbevingsschade in
--	---

	Groningen, de aanpak van de vluchtelingencrisis, de organisatie van de jeugdzorg; de overheid lijkt zijn taken niet meer aan te kunnen en feitelijk met de verkeerde dingen bezig te zijn. De menselijke maat is uit het oog verloren. Burgers willen met respect behandeld worden op basis van behoorlijkheidsnormen en gelijkwaardigheid, terwijl de basishouding van de overheid nog te vaak is dat alle burgers potentiële wetsovertreders zijn. Burgers verliezen daardoor het vertrouwen in de overheid en haken af. Deze ontwikkeling heeft veel negatieve gevolgen voor het functioneren van onze democratische rechtsstaat. De Jonge Democraten vinden dat alles op alles moet worden gezet om het beschadigde vertrouwen van de burger in de overheid te herstellen. Dat kan alleen als op alle plaatsen in het openbaar bestuur op een eerlijke wijze wordt afgesproken het belang van de burger voortaan centraal te stellen bij het ontwikkelen van wetgeving, beleid en bij de uitvoering. De volksvertegenwoordiging heeft een belangrijke rol om het bestuur te begeleiden en te controleren op dit pad naar vernieuwing. De uitdaging is om een moderne democratie in te richten waarbij niet wordt
--	--

	gedacht vanuit de overheid, maar vanuit de burger. Het is daarom ook belangrijk dat wet- en regelgeving begrijpelijk zijn voor alle burgers. Wanneer dit om wetstechnische redenen niet goed mogelijk is, moeten voor burgers begrijpelijke teksten worden opgesteld over de inhoud van de wetgeving. 5.2.2 Bescherm burgers tegen onevenredige en onbillijke gevolgen van besluiten De Jonge Democraten willen dat de rechtsbeginselen die het voor de rechter mogelijk maken om in een concreet geval tot een rechtvaardige uitspraak te komen in de wetgeving worden verankerd. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State toetst al indringender aan het evenredigheidsbeginsel. De Jonge Democraten pleiten ervoor om het evenredigheidsbeginsel expliciet in de wetgeving vast te leggen. Daarnaast wij omarmen de gedachte om in wetgeving standaard een zogenaamde hardheidsclausule op te nemen, zodat het bevoegd gezag en de bestuursrechter in individuele gevallen de discretionaire bevoegdheid hebben om onrechtvaardige en onbillijke gevolgen te corrigeren. Ten slotte pleiten wij ervoor dat de
	Raad van State niet enkel de eerste versie van een wettekst toetst maar ook kijkt naar de praktische uitwerking van een wet en deze van advies te voorzien. 5.2.3 Denk vanuit de burger en moderniseer de inrichting van het openbaar bestuur De Jonge Democraten vinden dat de inrichting van het openbaar bestuur in Nederland aan modernisering en vernieuwing toe is. Het Huis van Thorbecke (de huidige bestuurlijke indeling van Nederland met drie bestuurslagen en hun onderlinge taakverdeling) is een groot goed, maar op onderdelen past de wijze waarop wij dit huis hebben ingericht niet meer bij de problemen en grote maatschappelijke opgaven van deze tijd. De organisatie van de overheid is ingewikkeld en op onderdelen ondoelmatig; veel overheidstaken kunnen alleen worden uitgevoerd met behulp van complexe samenwerkingsconstructies. Die samenwerkingsconstructies zijn vaak moeilijk te doorgronden, niet alleen voor de burger maar ook de overheid zelf lijkt het spoor soms bijster. De taakverdeling tussen het Rijk, de

	provincies en de gemeenten is ten dele historisch gegroeid en ten dele het gevolg van incidentele politieke keuzes. Veel gemeenten zijn te klein om al hun taken op een goede manier te kunnen uitvoeren. Voor andere taken of opgaven geldt weer dat het eigenlijk niet duidelijk is wie waarvoor of voor welk deel verantwoordelijk is. Dat betekent dat de overheid bij vrijwel elk aan te pakken probleem ontzettend veel tijd kwijt is met overleg over doelen, taken, financiering en aanpak en dus vooral met zichzelf bezig is. De Jonge Democraten bepleiten een herijking van de bestaande taakverdeling tussen Rijk, provincies en gemeenten, met als uitgangspunt dat de gewenste taakverdeling het beste resultaat moet opleveren voor de burger. Om de grote transities van deze tijd op een adequate en evenwichtige wijze te kunnen uitvoeren, moeten we af van bureaucratische rompslomp en onduidelijke taakverdelingen en meer aandacht geven aan uitvoering en resultaat voor de burger. De Jonge Democraten zijn van mening dat daarbij onorthodoxe oplossingen niet mogen worden geschuwd. De Nederlandse wetgeving spreekt over 'de gemeente', terwijl in de praktijk de verschillen tussen de bestuurskracht van
	gemeenten erg groot zijn. Gemeenten moeten alleen taken krijgen die ze echt aankunnen, zowel financieel als bestuurlijk. Daarnaast is het voor de burger niet handig als verschillende overheden aan hetzelfde onderwerp of probleem werken. Dat komt doordat alle provincies en gemeenten de wettelijke bevoegdheid hebben om hun eigen huishouding te regelen. De Jonge Democraten zien in de wijze waarop de politiek-gekozen waterschappen zijn georganiseerd een schoolvoorbeeld waar herijking van bestaande taken op zijn plaats is. De aantoonbare lage (in vergelijking met andere verkiezingen gezien) opkomst is een signaal dat vernieuwing hier op zijn plaats is en doet in zijn huidige staat afbreuk aan de politieke legitimiteit. Een praktische invulling is om na het verlopen van de bestuursstermijn, de politieke benoeming te vervangen door een sollicitatieprocedure op basis van vakinhoudelijke kennis op het gebied van watermanagement of vergelijkbare richting en/of relevante werkervaring op bestuurlijk gebied. De Jonge Democraten vinden dat er een betere taakverdeling moet komen waarbij

	onnodige overlap wordt vermeden. Voor sommige taken – zoals grote maatschappelijke problemen en noodzakelijke transitie – geldt voorts dat het onvermijdelijk is meer mogelijkheden te creëren voor doorzettingsmacht om zo nodig voortvarend te kunnen optreden in crisissituaties. De democratische rechtsstaat kan alleen goed functioneren als ook het openbaar bestuur goed functioneert. 5.2.4 Het Koningshuis past niet meer bij deze tijd Bij de modernisering van het openbaar bestuur past volgens de Jonge Democraten ook het afschaffen van het Koningshuis als onderdeel van de Nederlandse regering. Een inrichting van het openbaar bestuur met overerfbare regeringstaken past niet meer in deze tijd. De Jonge Democraten pleiten voor een staatsmodel met een rechtstreeks door de bevolking gekozen president alleen ceremoniële taken, zoals dat bijvoorbeeld in Duitsland is toegepast. Voor deze president moeten geen andere fiscale regels gelden dan voor iedere andere burger in Nederland.
--	--

	5.2.5 Aandacht voor goede en effectieve Koninkrijksrelaties Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat uit vier landen: Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Bonaire, Sint Eustatius en Saba hebben een aparte status binnen Nederland. Samen met Aruba, Curaçao en Sint Maarten vormen zij het Caribisch deel van het Koninkrijk. De Jonge Democraten vinden dat er meer aandacht moet zijn voor het functioneren van de democratische rechtsstaat in dit deel van het Koninkrijk. Zo moet ook in Caribisch Nederland de positie van de volksvertegenwoordiging worden versterkt, moet er meer aandacht zijn voor burgerschapsonderwijs en moet de burger meer centraal komen te staan in het openbaar bestuur. De Jonge Democraten vinden dat veel prioriteit moet worden gegeven aan het versterken van de uitvoeringskracht van het openbaar bestuur op de eilanden. Daarbij behoeft ook de transparantie van het bestuur veel aandacht. De Jonge Democraten zijn van mening dat er in de Tweede Kamer meer aandacht zou moeten zijn voor de specifieke problemen van het functioneren van de democratische rechtsstaat in het Caribisch deel van het
--	--

	Koninkrijk, ook bij het behandelen van wetgeving op het terrein van het openbaar bestuur. Tenslotte achten de Jonge Democraten het van belang dat er een goede balans wordt gevonden tussen het ondersteunen en versterken van democratie en rechtsstaat in het Caribisch deel van het Koninkrijk enerzijds en de eigen verantwoordelijkheid van het lokale bestuur anderzijds. 5.3 Versterk de weerbaarheid van de democratische rechtsstaat 5.3.1 Een gezonde verhouding tussen de verschillende staatsmachten De Jonge Democraten onderschrijven dat de scheiding der machten tussen de wetgevende, rechtsprekende en uitvoerende macht een essentiële rol speelt in onze democratische rechtsstaat. Het is van belang dat deze machten elkaar controleren maar wel onafhankelijk van elkaar opereren. Zo is het ongewenst dat politici zich in vergaande mate mengen in de rechtspraak en is het de rol van het parlement om een volwaardige functie als controleur van de regering te bekleden. In een gezonde democratische rechtsstaat hebben
--	--

	de drie machten allen een eigen volwaardige taak en bestaat er geen hiërarchie tussen deze machten. 5.3.2 De positie van volksvertegenwoordigers moet beter Voor de weerbaarheid van de democratische rechtsstaat is een goed systeem van checks and balances van groot belang. Dat houdt in dat de vertegenwoordigende organen (de Tweede Kamer, Provinciale Staten en de gemeenteraad) in staat moeten zijn om één van hun belangrijkste taken, het controleren van het bestuur, naar behoren te vervullen. De laatste jaren staat deze taak onder zware druk. Kamerleden, Statenleden en raadsleden ervaren dat zij te weinig tijd hebben en te weinig ondersteuning krijgen om deze functie goed te kunnen vervullen. Dit komt doordat zij zich tegenwoordig met steeds meer onderwerpen tegelijk moeten bezighouden, er vaker dan vroeger onderzoekscommissies zijn en dat onze informatiesamenleving om snelle reacties vraagt. Voor sommigen geldt zelfs dat de druk te groot wordt en dat zij moeten terugtreden.
--	--

	De Jonge Democraten vinden dat Kamerleden, leden van Provinciale Staten en gemeenteraden ondersteuning moeten krijgen die zij nodig achten. De regering, de colleges van gedeputeerden en van Burgemeester en Wethouders moeten dat mogelijk maken. Ook goede, onafhankelijke rekenkamers kunnen de volksvertegenwoordigers helpen om hun werk goed te doen. Op het rijksniveau is er de Algemene Rekenkamer; ook bij alle provincies en gemeenten moeten onafhankelijke rekenkamers zijn. Daarnaast vinden de Jonge Democraten dat uitbreiding van het aantal leden van de Tweede Kamer tot 250 gewenst is. Nederland heeft relatief gezien een van de kleinste parlementen van Europa en uitbreiding kan de belasting van Tweede Kamerleden verminderen. Ook vinden de Jonge Democraten dat er experimentele werkwijzen moeten komen waarbij – in alle openheid – Kamerleden in samenwerking met leden van het kabinet en hun ambtenaren voorstellen kunnen ontwikkelen om bepaalde problemen op te lossen.
--	---

	5.3.3 Naar een eenkamerstelsel met een constitutioneel hof De Jonge Democraten pleiten voor afschaffing van de Eerste Kamer. De Eerste Kamer is de afgelopen jaren steeds politieker geworden. De Eerste Kamer heeft daardoor zijn oorspronkelijke functie van chambre de réflexion verloren. Bovendien wordt de Eerste Kamer niet rechtstreeks gekozen, maar via een getrapt systeem door de leden van de provinciale staten. Daardoor mist de Eerste Kamer ten opzichte van de Tweede Kamer ook democratische legitimatie. De Jonge Democraten zijn daarom van mening dat de Eerste Kamer moet worden afgeschaft en vervangen door een constitutioneel hof, dat de mogelijkheid heeft om de grondwettelijkheid van wetten te toetsen. De Jonge Democraten vinden daarom dat het verbod op constitutionele toetsing uit de Grondwet moet worden gehaald. Wij zijn voorstander van constitutionele toetsing waarbij de rechter wetten kan toetsen aan bepalingen van de Grondwet. Daarbij vinden wij dat de rechter niet alleen zou moeten toetsen aan klassieke vrijheidsrechten maar ook aan zogenaamde sociale grondrechten. Als de rechter strijd met deze bepalingen
--	--

	constateert, kan hij de betreffende wet buiten toepassing laten. De invoering van een dergelijke toetsing versterkt de positie van de rechter en daarmee de weerbaarheid van onze democratische rechtsstaat. Bovendien geeft de mogelijkheid van constitutionele toetsing meer waarde aan onze Grondwet. 5.3.4 Verduidelijk en versterk de regels ten aanzien van politieke partijen Politieke partijen kennen binnen de Nederlandse democratie een grote mate van onafhankelijkheid. De overheid heeft zich in vergelijking met andere landen altijd terughoudend opgesteld bij het stellen van regels ten aanzien van politieke partijen. De Jonge Democraten zijn voorstander van een brede Wet op de Politieke Partijen met regels over financiering, interne partijdemocratie, digitale campagnevoering, microtargeting, het stellen van maxima voor giften, en een wettelijke basis voor het partijverbod. Er is behoefte aan een specifiek op politieke partijen gerichte verbodsgrond. De Jonge Democraten willen een heldere regeling van het partijverbod. Als binnen een democratie wordt toegestaan dat democratie
	en rechtsstaat op democratische wijze wordt afgeschaft of aangetast, is er daarna geen ruimte meer voor zelfcorrectie. Daarom moet de democratie zich ook bij bedreigingen effectief kunnen verdedigen. De Jonge Democraten pleiten voor een verbodsgrond die ziet op feitelijke handelingen en inhoudelijke doelstellingen van politieke partijen, die een zodanige bedreiging vormen voor de grondbeginselen van de democratische rechtsstaat dat zij (zeer waarschijnlijk) leiden tot ondermijning van die grondbeginselen of zelfs de afschaffing daarvan. De beslissing over een partijverbod is enkel en alleen aan de Hoge Raad. 5.3.5 De overheid geeft het goede voorbeeld en is transparant en integer De weerbaarheid van democratie en rechtsstaat is gediend bij een overheid die zich in alle opzichten voorbeeldig gedraagt, regels naleeft en regels handhaaft. De burgers moeten dat kunnen zien en controleren. Daarom is transparantie een eis van goed openbaar bestuur en vastgelegd in de Wet open overheid (de Woo). De Jonge Democraten bepleiten een sterke coördinerende rol van de minister van

	Binnenlandse Zaken om ervoor te zorgen dat alle overheden in staat zijn om hun informatiehuishouding op orde te krijgen. Pas dan kan de Woo ook goed gaan werken. Ook zou een bruikbare toolkit moeten worden ontwikkeld om de overheid te ondersteunen in de ontwikkeling naar een andere, meer transparante bestuurscultuur. Overheden en overheidsorganen zouden het goede voorbeeld van de Raad van State moeten volgen, die wekelijks actief alle adviezen openbaar maakt op de eigen website. Behalve transparantie is ook het bewaken van de integriteit van allen die voor het openbaar bestuur werken – volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren – van groot belang om de weerbaarheid van democratie en rechtsstaat te waarborgen. 5.3.6 Onafhankelijke journalistiek en tegengaan desinformatie In een democratische rechtsstaat zijn persvrijheid en onafhankelijke journalistiek van groot belang. De Jonge Democraten vinden dan ook dat journalisten zo vrij als mogelijk moeten kunnen berichten zonder beïnvloeding of beperkingen door de overheid, mits binnen de spelregels van democratie. De overheid dient daarnaast zorg
	te dragen voor een veilig klimaat waarin journalisten hun werk kunnen doen. Onafhankelijke journalistiek is belangrijk, maar onjuiste of tendentieuze informatie kan juist een bedreiging vormen voor de democratische rechtsstaat. Als mensen vaak genoeg worden bestookt met onjuiste informatie bestaat er een serieuze kans dat ze erin gaan geloven met als een van de mogelijke gevolgen ontwrichting van de democratische rechtsstaat. De zorgen over nepnieuws op het internet nemen toe. De Jonge Democraten zijn van mening dat binnen de Europese Unie meer gezamenlijke doelen moeten worden geformuleerd om verspreiding van desinformatie tegen te gaan. Zij vinden dat overheid, organisaties, bedrijven en burgers daarbij gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen en moeten samenwerken. De overheid moet daarbij de regie nemen om ervoor te zorgen dat alle Nederlanders mediawijs en digitaal vaardig worden en beter in staat zijn om desinformatie te herkennen. 5.3.7 Een onafhankelijke rechterlijke macht en toegankelijke rechtspraak

	Een goed functionerende democratische rechtsstaat vraagt ook om een onafhankelijke rechterlijke macht. Het is daarom van groot belang dat rechters zonder vrees voor repercussies hun werk kunnen doen. Dit betekent dat rechters vrij moeten zijn van politieke druk, inmenging van andere machten en belangenconflicten. Het is onwenselijk dat rechters worden beperkt in hun vrijheid om zelfstandig bepaalde straffen of maatregelen te kunnen kiezen. De toenemende werkdruk van rechters en achterstand in het aantal zaken moet zeer serieus worden genomen. Het investeren in de rechtspraak om meer rechters aan te trekken en waar mogelijk te digitaliseren, zoals de zaken online afdoen en communicatie via de digitale weg laten plaatsvinden, draagt bij aan een oplossing voor dit probleem. In een democratische rechtsstaat is het ook essentieel dat rechtspraak toegankelijk is. De Jonge Democraten moedigen pilots waarbij op andere manieren contact wordt gezocht met partijen, zoals door middel van appcontact of vereenvoudigd taalgebruik, dan ook aan. Toegankelijke rechtspraak vereist ook dat financiële barrières zoveel mogelijk worden weggenomen. Iedereen moet in staat worden
	gesteld om betaalbare rechtsbescherming te krijgen. De Jonge Democraten pleiten er dan ook voor dat voldoende financiële middelen beschikbaar worden gesteld voor de sociale advocatuur, zodat ook mensen met een lager inkomen toegang hebben tot juridische bijstand. Ook moedigen de Jonge Democraten de werkzaamheden van juridische loketten en rechtswinkels, waar laagdrempelig juridisch advies kan worden gevraagd, aan. 5.4 Werk aan een veilige en vrije samenleving 5.4.1 Een effectieve aanpak van criminaliteit en meer inzet op preventie In een rechtsstaat draagt de overheid zorg voor het welzijn en de veiligheid van haar burgers. Dit betekent onder andere dat de overheid optreedt tegen (georganiseerde) criminaliteit. De Jonge Democraten zijn echter van mening dat voorkomen beter is dan genezen. Daarom moet er meer worden ingezet op preventie. In dit kader is er in het bijzonder meer aandacht nodig voor jeugdcriminaliteit. Bijvoorbeeld door het bieden van goede begeleiding en ondersteuning aan jongeren die dreigen af te glijden in criminaliteit. Investeren in

	wijkagenten die goede banden onderhouden met de omgeving kan hierbij eveneens dienstbaar zijn. Voor een effectieve aanpak van criminaliteit is samenwerking tussen verschillende instanties zoals politie, justitie, gemeenten en maatschappelijke organisaties van belang. Zowel om sneller signalen van criminaliteit te kunnen oppikken, als vanuit het oogpunt van preventie. Ook dient grensoverschrijdende criminaliteit effectiever te worden aangepakt door meer samenwerking tussen landen en internationale organisaties. De Jonge Democraten zijn daarom voorstander van het opzetten van gezamenlijke opsporingsonderzoeken, het uitwisselen van informatie en het harmoniseren van wet- en regelgeving. In onze moderne samenleving verdient ook het thema digitale veiligheid extra aandacht. De hedendaagse ontwikkelingen vragen meer digitale weerbaarheid op zowel individueel als collectief niveau. De Jonge Democraten zijn dan ook voor het geven van voorlichtingen en trainingen aan particulieren op het gebied van digitale beveiliging en het extra investeren in digitale beveiliging. Ook moet meer aandacht komen voor de opsporing en vervolging van
--	--

	digitale criminaliteit. Zo wordt gepleit voor het vergroten van de capaciteit van politie en justitie op het gebied van cybercrime en het stimuleren van internationale samenwerking om cybercrime ook grensoverschrijdend te kunnen aanpakken. 5.4.2 Stoppen met etnisch profileren De Jonge Democraten vinden dat politie en justitie een afspiegeling dienen te zijn van de samenleving en zijn dan ook voorstander van het stimuleren van diversiteit en het verminderen van discriminatie binnen deze organisaties. Etnisch profileren leidt tot stigmatisering, ongelijke behandeling en schending van individuele rechten. Het ondermijnt vertrouwen van burgers in de overheid en leidt tot verdeeldheid. Etnisch profileren moet dan ook actief worden uitgebannen. Enerzijds door het bieden van een duidelijk wettelijk kader waarin etnisch profileren wordt verboden en anderzijds door het bieden van meer trainingen en voorlichtingen binnen overheidsorganisaties, om zo meer bewustzijn te creëren voor mogelijke vooroordelen en discriminatie. 5.4.3 Het strafrecht als ultimum remedium
--	--

	Het strafrecht moet worden ingezet als laatste redmiddel om ongewenst gedrag aan te pakken in de maatschappij. Het strafrecht kan immers grote gevolgen hebben voor individuen. Daarom moet het duidelijk zijn voor burgers wanneer zij een overtreding begaan en wat hier de gevolgen van zijn. Het verhogen van de strafmaat moet niet lichtzinnig worden gedaan, de Jonge Democraten vinden het belangrijk dat eerst aantoonbaar wordt gemaakt dat het verhogen van een straf leidt tot enige verbeteringen, alvorens tot deze verhoging wordt overgegaan. Het onderzoeken van de uitwerking van strafrechtelijke maatregelen wordt dan ook gestimuleerd. De rechter dient bij het opleggen van straffen voldoende vrijheid te hebben om daarin zelf een afweging te maken, de Jonge Democraten zijn dan ook tegen de tendens om deze ruimte van de rechter in te perken. 5.4.4 Rechten van slachtoffer en van verdachten In een rechtsstaat is er aandacht voor de positie van het slachtoffer én heeft de verdachte recht op een eerlijk proces. Te allen	tijde moet dan ook worden voorkomen dat een verdachte in vergaande mate onder druk wordt gezet, bijvoorbeeld door het afdwingen van een verklaring of door foltering. Een verdachte mag nooit worden gedwongen mee te werken aan zijn eigen veroordeling en het uitgangspunt is dat een verdachte onschuldig is totdat het tegendeel wordt bewezen. Een voorbarig 'trial by media', waarin een verdachte vóór een rechterlijke uitspraak wordt neergezet als dader, keuren de Jonge Democraten dan ook af. Bij het opleggen van een straf dient een rechter onder meer oog te houden voor de omstandigheden van de dader. Bijvoorbeeld door rekening te houden met de strafmaat als een verdachte geen strafblad heeft of het opleggen van een maatregel of taakstraf als een gevangenisstraf onevenredige gevolgen zou hebben voor een verdachte. De schrijnende gevallen dat een veroordeelde door een opgelegde straf uiteindelijk nog verder van de maatschappij af komt te staan door het dakloos worden, het belanden in de schuldsanering of het kwijtraken van werk, moet zoveel mogelijk voorkomen worden. Naast de rechten van de verdachte moet er ook aandacht zijn voor de positie van het
--	---	---

	slachtoffer. Zo moedigen de Jonge Democraten aan dat het Openbaar Ministerie en de rechtspraak openstaan voor het afdoen van een strafzaak op alternatieve wijze als dit de belangen van het slachtoffer en de dader dient, hierbij valt te denken aan mediation. Het OM blijft echter zelf bepalen of vervolging wenselijk is en de rechter doet uiteindelijk uitspraak over de strafmaat. De Jonge Democraten zijn dan ook geen voorstander van een toekomst waarin het slachtoffer als derde procespartij optreedt. Wel staan de Jonge Democraten positief tegenover spreekrecht van het slachtoffer en het op verzoek voeren van gesprekken tussen slachtoffer en verdachte. Een strafzaak is vanuit het slachtoffer vaak niet afgelopen na een eventuele berechting. Daarom dient oog te zijn voor de emotionele en praktische gevolgen van een misdrijf, bijvoorbeeld door verbeteringen in de nazorg voor slachtoffers. 5.4.5 Maatwerk leveren bij de tenuitvoerlegging van sancties De Jonge Democraten pleiten dat ervoor gewaakt moet worden dat een overtreder te veel wordt gestraft. Zo bestaat de mogelijkheid om bestuurlijke maatregelen,
--	--

	zoals een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang, tegelijkertijd met een strafrechtelijke boete en/of gevangenisstraf op te leggen. Alhoewel dit juridisch stand houdt, moet voorkomen worden dat de juridische werkelijkheid te veel van de feitelijke werkelijkheid af komt te staan. Straffen dient daarnaast op een menselijke manier te gebeuren, waarbij ook oog bestaat voor de belangen van de overtreder. Zo dient een burger die bijvoorbeeld niet in staat is een boete te betalen, de mogelijkheid te worden geboden om dit in termijnen te betalen. De ontwikkeling dat gemeenten boetes en schulden van individuele schuldeisers van hun inwoners overnemen en zelf optreden als schuldeiser moedigen de Jonge Democraten aan. Zo kan immers voorkomen worden dat burgers nog verder in de problemen dreigen te komen. Ook gevangenen en tbs'ers dienen een menswaardig bestaan te hebben met uitzicht en hoop op mogelijke vrijlating. De Jonge Democraten moedigen controle op het werken van het gevangeniswezen aan, om misstanden te voorkomen en aan het licht te brengen.
--	---

	5.4.6 Inzetten op resocialisatie Gevangenen en tbs-klinieken dienen bij te dragen aan re-integratie, bijvoorbeeld door het aanbieden van opleidingen en overige leerprogramma's. De Jonge Democraten moedigen overgangsprogramma's, waarbij ex-gedetineerden en ex-tbs'ers na vrijlating afbouwende begeleiding krijgen, aan. Naast het terugdringen van recidive heeft re-integratie zo een functie om perspectief te bieden aan gedetineerden en tbs'ers. De Jonge Democraten verzetten zich tegen stigmatisering en discriminatie van ex-gedetineerden en hechten veel waarde aan het geven van een tweede kans. Zo moet voorkomen worden dat het niet verkrijgen van een VOG of het verschijnen van een gestrafte met naam en toenaam in de media, er onnodig aan in de weg staat dat een gestrafte geen normaal leven meer kan leiden na het uitzitten van diens straf. Re-integratie dient daarnaast te focussen op de preventie van criminaliteit en recidive, bijvoorbeeld door vroegtijdige signalering van problemen bij jongeren en het vervolgens bieden van passende hulpverlening.
Toelichting	In het kader van de algehele herziening en

	uniformering worden dit jaar alle hoofdstukken van het Politiek Programma onder de loep genomen. Sommige (enigszins) verouderde hoofdstukken worden inhoudelijk herzien, andere (meer recent geüpdatete) hoofdstukken zullen in het kader van de uniformering van het Politiek Programma alleen tekstueel worden gewijzigd. De hoofdstukken DOB en JenV zijn vorig jaar herzien. Nu er een nieuwe, gezamenlijke werkgroep is, hoort daar ook één hoofdstuk bij. Ten opzichte van de twee oude hoofdstukken verandert er inhoudelijk niet veel. Wel worden er een aantal doublures uitgehaald en worden beide stukken in één en dezelfde stijl gezet.
--	--

RES03	Bouwen aan een verenigd en daadkrachtig Europa
Onderwerp	Resolutie EU
Indiener(s)	[Werkgroep Europese Unie]
Betreft:	Resolutie op het hoofdstuk Europese Unie
Schrap/voeg toe:	De afgelopen decennia ... daarvoor in aanmerking.
Vervang door:	8. Bouwen aan een verenigd en daadkrachtig Europa De Europese Unie is één van de grootste naoorlogse verworvenheden. Ze brengt ons

	veiligheid, stabiliteit, welvaart, vrijheid en bescherming van mensenrechten. Niets van dit alles is echter vanzelfsprekend, hoewel dat door het alom erkende welslagen van de Europese Unie soms wel zo lijkt. De lidstaten die de Europese Unie vormen zijn op zichzelf niet in staat om de grote uitdagingen waar we samen voor staan effectief op te lossen. We kunnen ons niet blijven vastklampen aan een achterhaald begrip van soevereiniteit waarbij de individuele lidstaten het formeel wel voor het zeggen hebben, maar niet in staat zijn om die grote uitdagingen effectief aan te pakken. Daarom bepleiten de Jonge Democraten een sterke en daadkrachtige Europese Unie met passende bevoegdheden die aansluiten bij de grote uitdagingen van deze tijd, waarbij een effectieve democratische controle uiteraard noodzakelijk is. Om dit te bereiken streven de Jonge Democraten een federaal Europa na, als ultieme invulling van het streven naar 'een steeds hechter verbond'. Een federaal Europa waarin een goede balans is gevonden tussen Europese bevoegdheden enerzijds en bevoegdheden van de lidstaten anderzijds.
	De Jonge Democraten staan voor de Europese Unie als waardengemeenschap. In alles wat de Europese Unie doet moeten de waarden democratie, rechtsstaat en mensenrechten worden meegenomen. 8.1 We werken aan een sterke Europese Unie 8.1.1 De EU moet radicaal gedemocratiseerd worden Eén van de waarden waarop de Europese Unie (EU) is gebouwd is democratie. Maar waarden alleen zijn niet genoeg; deze moeten ook worden verwezenlijkt. De democratie van de EU moet beter. De Jonge Democraten vinden dat de EU radicaal gedemocratiseerd moet worden. Dat betekent hervorming van de wetgevingsprocedures, een transparanter democratisch proces en een helderder scheiding der machten. Niet alleen vanwege de voordelen die deze veranderingen op zichzelf meebrengen, maar ook omdat deze veranderingen de Europese democratie toegankelijker en inzichtelijker maken, wat de legitimiteit van de EU ten goede komt. De Europese Commissie moet een volwaardige uitvoerende macht en het

	boegbeeld van de EU worden. Haar voorzitter moet direct verkozen worden door de Europese burgers, door middel van een stelsysteem dat pluriformiteit van meningen behoudt en waarbij de stem van elke Europese burger evenveel waard is. De rol van de Europese Raad moet zo veel mogelijk worden beperkt. Deze moet zijn juridische taken uitvoeren, maar daarbuiten niet een te grote rol in de uitvoerende macht of de wetgevende macht innemen. Ook moet zijn politieke richtinggeving beperkt worden tot grote lijnen. De Raad van de EU blijft bestaan, en zal bij het wetgevingsproces betrokken worden om subsidiariteit en kwaliteit van de wetgeving te bevorderen, maar zal enkel nog wetgeving kunnen afkeuren met een gekwalificeerde meerderheid. Het Europees Parlement moet de kern zijn van de Europese democratie. Zij moet het initiatiefrecht krijgen en daarmee de belangrijkste EU-wetgever worden. Zo krijgen de Europese burgers meer zeggenschap over de Europese wetgeving. Ook moet het Europees Parlement individuele Eurocommissarissen en/of de gehele Europese Commissie weg kunnen sturen met een simpele meerderheid, zolang deze nog
	geen zelfstandig mandaat hebben. De Jonge Democraten willen dat het Europees Parlement verkozen wordt door middel van een dubbel kiessysteem, waarbij de stemmer 2 stemmen heeft, 1 voor een lokale kandidaat, in meerkandidaatsdistricten om kiesrechtgeografie of 'gerrymandering' te voorkomen met een stelsysteem dat pluriformiteit behoudt, en één voor een Europese kandidaat via Europese kieslijsten. Beide stelsystemen leveren de helft van de zetels van het Europees Parlement. Zo geeft het Europees Parlement zowel gehoor aan de idealen van de Europese burger als aan de lokale belangen. De rol van nationale parlementen binnen de Europese democratie moet ook versterkt worden, zo moet aan het huidige systeem van gele en oranje kaarten de mogelijkheid worden toegevoegd voor een derde van de nationale parlementen om samen een wetgevingsinitiatief te nemen. Ook dient het Europees Parlement zijn zetel permanent in Brussel te vestigen. De stemmingen en daaropvolgende verhuizing naar Straatsburg zullen dus worden afgeschaft. 8.1.2 De EU als waardengemeenschap

	Wanneer staten zich zo nauw aan elkaar verbinden als de Europese lidstaten hebben gedaan, hebben ze een legitiem belang bij het behoud van hun gedeelde fundament. Voor de EU is dat fundament vastgelegd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU). Daarin is vastgelegd dat de Europese Unie berust op de waarden eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van mensenrechten, alsmede dat de lidstaten deze waarden gemeen hebben in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen. Wanneer deze waarden systematisch op EU-niveau of op lidstaat-niveau geschonden worden brengt dat het gehele Europese project in gevaar en riskeren we ook dat deze schendingen overslaan op andere lidstaten. Het voorkomen van dit gevaar en het behouden van dit fundament heeft de hoogste prioriteit. De huidige middelen om dit te bereiken zijn helaas niet toereikend. De noodprocedure voor schendingen door een van de lidstaten, vastgelegd in artikel 7 van
	het Verdrag betreffende de Europese Unie, is lastig om in te zetten vanwege het vereiste van unanimititeit onder de andere lidstaten en is dus niet bruikbaar wanneer één andere lidstaat de inzet van de noodprocedure tegenhoudt met een veto. Daarom is het van belang dat de EU effectieve bevoegdheden krijgt om de waarden zoals vervat in artikel 2 VEU te garanderen. Daarbij zou het mogelijk moeten zijn om van die bevoegdheden gebruik te maken wanneer een gekwalificeerde meerderheid in het Europees Parlement of de Europese Raad daartoe besluit, waarna de Europese Commissie de uitvoering ter hand neemt. Deze bevoegdheden moeten in elk geval strekken tot het kunnen uitsluiten van stemmen door de lidstaat in kwestie binnen EU-gremia, het bevriezen van EU-gelden voor de lidstaat, maar ook om in het meest ernstige geval te interveniëren in nationale bevoegdheden. 8.1.3 De EU heeft effectieve bevoegdheden waar dat nodig is De Jonge Democraten zijn voorstander van 'lokaal doen wat lokaal kan, centraal doen wat centraal moet', een uiting van het subsidiariteitsbeginsel. Het

	subsidiariteitsbeginsel, dat eveneens is vastgelegd in het VEU, beoogt de besluitvorming zo dicht mogelijk bij de burger te brengen en ervoor te zorgen dat bij de ontwikkeling van maatregelen op het niveau van de Europese Unie telkens wordt nagegaan of het beoogde effect ook niet op nationaal, regionaal of lokaal niveau kan worden bereikt. Het subsidiariteitsbeginsel is gekoppeld aan het evenredigheidsbeginsel, dat inhoudt dat optreden van de EU niet verder mag gaan dan wat nodig is om de doelen van de verdragen te verwezenlijken. De Jonge Democraten stellen vast dat er steeds meer uitdagingen op ons afkomen die niet of veel moeilijker door individuele lidstaten kunnen worden opgelost: klimaatverandering, digitalisering, de opkomst van mondiale infectieziekten en dergelijke. Voor al deze uitdagingen is het van het grootste belang dat de EU over adequate bevoegdheden beschikt, zodat zij daadkrachtig deze uitdagingen kan aanpakken. Het ligt derhalve in de rede dat de vraag of de uitdagingen ook lokaal kunnen worden opgepakt steeds vaker ontkennend zal worden beantwoord. Uiteraard moeten de lidstaten volgens de daarvoor geldende
	procedure zelf eerst instemmen met het toekennen van dergelijke bevoegdheden aan de Europese Unie. 8.1.4 De EU gedijt alleen bij een wijdverbreide Europese gezindheid De Jonge Democraten streven een federaal Europa na. Zo'n hecht verband kan alleen worden bewerkstelligd als de burgers in de verschillende lidstaten zich ook daadwerkelijk als Europeanen identificeren en er onder hen ook voldoende draagvlak is voor zo'n federaal Europa. Daarbij is tevens van groot belang dat er een volwaardig medialandschap op Europees niveau is, waarbij de EU helder en gericht communiceert over haar handelen, haar besluitvorming en de betrokkenheid van Europese burgers daarbij. In dat kader zou wat de Jonge Democraten betreft het inrichten van een Europese publieke omroep gewenst zijn. Ook is het hier voor nodig dat de EU zo transparant mogelijk is en haar burgers op een toegankelijke manier van informatie voorziet. Dat houdt dus ook overzichtelijk gepresenteerde informatie over waar de Europese instellingen zich mee bezighouden

	in, bijvoorbeeld agenda's en uitslagen van besluitprocedures. Daarvoor is ook een totale herziening van de websites van de EU nodig. Ten slotte is er ook een belangrijke rol weggelegd voor het burgerschapsonderwijs om jongeren te leren over de werking van de Europese Unie. De EU moet hier een actieve maar faciliterende rol in spelen. 8.1.5 De EU kan worden versterkt door uitbreiding en nabuurschap De Jonge Democraten zien de noodzaak en wenselijkheid van het uitbreiden van de EU in. Zowel landen in het oosten van Europa als het Verenigd Koninkrijk dat de EU reeds heeft verlaten, moet een pad worden geboden naar EU-lidmaatschap. Wel moeten hierbij altijd de Kopenhagencriteria gerespecteerd blijven. De Jonge Democraten vinden tevens dat kandidaat-lidstaten en Oekraïne in het bijzonder geholpen moeten worden om zo snel mogelijk duurzaam aan de Kopenhagencriteria te voldoen. Het is niet voor alle staten in de buurt van de EU nodig om lid te worden van de Europese Unie. Ook bij die staten is het belangrijk dat de Europese Unie, waar mogelijk, een gezonde
	relatie met deze landen onderhoudt. De EU is gebaat bij stabiele en welvarende burens waar goede banden mee zijn. Dat vergt mogelijk investeringen en de Jonge Democraten moedigen dat aan. 8.1.6 De EU bevordert de cohesie tussen lidstaten De Jonge Democraten onderschrijven het belang van het Cohesiefonds, dat is opgericht met het oog op de versterking van de economische, sociale en territoriale cohesie van de Europese Unie. Voor een goed functionerende EU moet elke lidstaat de vruchten van de Europese samenwerking kunnen plukken en moeten de verschillen tussen de individuele lidstaten niet te groot worden. Ook met het oog op de verdergaande economische integratie tussen de lidstaten is het voordelig als alle lidstaten op hetzelfde welvaartsniveau komen. Om cohesie is het daarnaast belangrijk dat lidstaten en burgers als gelijkwaardig behandeld worden door andere lidstaten en door de verschillende Europese instellingen. 8.2 De uitdagingen van de toekomst pakken we Europees aan

	8.2.1 De EU zet zich in voor een leefbare en duurzame toekomst De Jonge Democraten zijn van mening dat de EU vol moet inzetten op een leefbare en duurzame toekomst. Op dit moment is de EU wereldwijd al voorloper op het gebied van ambitieuze klimaatwetten en emissiehandelssystemen als het Emission Trade System (ETS). De Jonge Democraten vinden dat dit beleid moet worden doorgezet, maar op sommige punten nog ambitieuzer kan. Zo zou de EU nog meer moeten inzetten op de snelle afbouw van fossiele energie en beter beschermen van onze Europese natuur. Dit laatste zal ook hervormingen van het Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) vergen. Bij het voeren van klimaatbeleid moet de EU wat de Jonge Democraten betreft ook inzetten op klimaatrechtvaardigheid en een eerlijke energietransitie. Aangezien klimaatverandering een mondiale uitdaging is, houdt samenwerking bij het tegengaan van klimaatverandering niet op bij de grenzen van de EU. De EU moet al haar economische en diplomatieke macht inzetten om ook andere landen te stimuleren om een
	zo ambitieus mogelijk klimaatbeleid te voeren. Dit kan bijvoorbeeld door bij handelsverdragen met andere landen of andere regionale samenwerkingsverbanden strenge afspraken te maken op het terrein van duurzaamheid of bij internationale klimaatonderhandelingen als EU-lidstaten één verenigd blok te vormen. Bij het halen van de duurzaamheidsdoelen die de EU zich gesteld heeft, speelt ook duurzame mobiliteit een belangrijke rol. De Jonge Democraten pleiten ervoor dat binnen de EU zo min mogelijk gebruik wordt gemaakt van het vliegtuig. In plaats daarvan zou de EU vol moeten inzetten op het realiseren van een zo goed mogelijk Europees spoorwegnetwerk. Op die manier moet het voor burgers mogelijk worden om zich binnen een kort tijdsbestek en relatief goedkoop binnen de EU te verplaatsen. 8.2.2 De EU moet klaar zijn voor het digitale tijdperk Niet alleen de duurzaamheidstransitie speelt de komende jaren een belangrijke rol, ook de digitale transformatie krijgt terecht veel aandacht binnen de EU. Wereldwijd heeft de

	EU een pioniersrol op het gebied van innovatieve regelgeving waarmee wordt getracht deze transformatie in goede banen te leiden. De Digital Markets Act (DMA) en de Digital Services Act (DSA), gericht op het doorbreken van dominantie van grote techbedrijven en het bevorderen van eerlijke concurrentie, zijn hier voorbeelden van. Ook met de AI Act laat de EU zien dat zij een leidende positie wil hebben in het bepalen van ethische normen voor kunstmatige intelligentie. De Jonge Democraten zijn voorstander van blijvend onderzoek en structurele investeringen in onderzoek op het gebied van AI, waarbij de EU wereldwijd samenwerkt met landen buiten de EU om zoveel mogelijk gezamenlijke standaarden en protocollen te ontwikkelen. Ook kwantumtechnologie en encryptie moeten hierbij worden betrokken. In het kader van de Europese digitale agenda kan ook worden gewezen op het belang van halfgeleiders voor de digitale economie, zoals wordt benadrukt door de Chips Act. Daarbij pleiten de Jonge Democraten voor intensivering van EU-investeringen in innovatie, alsmede voor het creëren van een
--	---

	gunstig klimaat voor bedrijven die in deze sector werkzaam zijn. 8.2.3 De EU zet vol in op strategische autonomie De Jonge Democraten onderstrepen het belang van open strategische autonomie. De EU moet goed samenwerken en handel drijven met landen buiten de EU, maar mag daarbij nooit te afhankelijk en daarmee beïnvloedbaar worden. Dat betekent dat de EU bij voorkeur in een aantal cruciale sectoren - in ieder geval ten dele - zelfvoorzienend moet zijn. Na de Russische invasie van Oekraïne en de daaropvolgende sancties die de EU tegen Rusland instelde, werd pijnlijk duidelijk dat de EU de afgelopen decennia veel te afhankelijk was geworden van olie en gas uit Rusland. Sindsdien is er veel werk verzet om deze afhankelijkheid zoveel mogelijk af te bouwen. Daarbij moet ervoor worden gewaakt nieuwe afhankelijkheidsrelaties te ontwikkelen met (andere) landen waarin rechtsstaat en mensenrechten onder druk staan. Wat de Jonge Democraten betreft zet de EU zoveel mogelijk in op binnen de EU geproduceerde hernieuwbare energie.
--	--

	Ook het strategisch belang van de Europese digitale sector moet niet worden onderschat. Om te bevorderen dat grote techbedrijven zich binnen de EU kunnen ontwikkelen bepleiten de Jonge Democraten stimulering van risicokapitaal en meer eigen investeringen in de digitale industrie, alsmede de totstandkoming van een uniform en slagvaardig Europees digitaal beleid. Zo kan de EU meer grip krijgen op de digitale wereld en geen speelbal worden van de commerciële sector. De EU kan er daarbij ook voor zorgen dat bij nieuwe digitale ontwikkelingen de bescherming van mensenrechten (denk aan het recht op vrije media en het recht op de bescherming van privacy) adequaat wordt gewaarborgd. Ook moet de EU haar verantwoordelijkheid nemen als het gaat om de beschikbaarheid van grondstoffen. Veel van de binnen de EU benodigde grondstoffen zijn afkomstig uit zwakkere economieën, waar arbeidsomstandigheden en milieubescherming vaak niet aan de maat zijn. De Jonge Democraten vinden dat - voor zover beschikbaar en met inachtneming van Europese normen op het gebied van
	arbeidsomstandigheden en milieu - het winnen van dergelijke cruciale grondstoffen binnen het Europees grondgebied gestimuleerd moet worden. 8.2.4 De EU heeft een sterke Economische en Monetaire Unie De Economische en Monetaire Unie (EMU) is een van de grondslagen van de Europese Unie. De EMU zorgt voor economische stabiliteit en groei in de lidstaten, met hoge werkgelegenheid en houdbare overheidsfinanciën. In de praktijk omvat de EMU een economische unie (de coördinatie van nationaal begrotings- en economisch beleid op basis van gemeenschappelijke regels en aanbevelingen) en een monetaire unie (één gezamenlijk monetair beleid voor de eurozone, bepaald door de Europese Centrale Bank). De Jonge Democraten onderschrijven dat wordt gewerkt aan de aanvulling van de EMU met een bankenunie en een kapitaalmarktunie. De bankenunie richt zich op meer geharmoniseerde regels voor de Europese financiële sector, gecentraliseerd toezicht op en gecentraliseerde afwikkeling van banken in de eurozone. De kapitaalmarktunie richt zich op regels om

	particuliere risicodeling en een betere toegang tot financiering te bevorderen. Om binnen de EMU de gevolgen van economische crises op te vangen en gezamenlijk te dragen is het noodzakelijk om op Europees niveau schokdempers te creëren. Zo kwamen miljoenen banen op de tocht te staan door de economische impact van de COVID-19-pandemie. Tegen deze achtergrond voerde de EU een tijdelijk instrument in, SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency). In het kader van SURE was maximaal 100 miljard euro beschikbaar om als leningen aan lidstaten te worden verstrekt onder gunstige voorwaarden voor nieuwe, of de verlenging of uitbreiding van bestaande regelingen voor het behoud van banen. De Jonge Democraten zijn voorstander van het creëren van een juridische basis in een nieuw verdrag om meer mogelijkheden voor dit soort instrumenten te scheppen. Om deze instrumenten te financieren moet de EU de mogelijkheid hebben om te lenen op financiële markten. De Jonge Democraten pleiten tevens voor een modernisering van het Meerjarig Financieel Kader (MFK) van de EU. Voor de economie	van de toekomst zijn meer investeringen in innovatie nodig. Het is belangrijk om de hervorming van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) door te zetten, zodat economische crises effectief kunnen worden aangepakt. In het huidige stabiliteits- en groeipact zijn rigide regels opgenomen die te weinig rekening houden met de situatie van individuele lidstaten. Mede daarom is het politiek bijna onmogelijk om deze regels te handhaven. De Jonge Democraten steunen daarom een hervorming van het stabiliteits- en groeipact in de richting van een flexibeler opzet met strengere en onafhankelijke handhaving. 8.2.5 De EU pakt haar rol bij de bestrijding van infectieziektes De COVID-19-pandemie bracht uitdagingen voor de Europese economie met zich mee, maar was natuurlijk bovenal een gezondheidscrisis die duidelijk maakte dat wanneer er een pandemie uitbreekt grensoverschrijdende actie nodig is. Infectieziekten houden zich niet aan landsgrenzen, en daarom is het onverstandig om de aanpak van dit soort infectieziekten op nationaal niveau te organiseren.
--	---	--

	De capaciteiten van het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding moeten significant worden opgeschaald om ervoor te zorgen dat de EU bij toekomstige infectieziekten over de noodzakelijke middelen, infrastructuur en expertise beschikt om zo'n crisis op Europees niveau effectief aan te pakken. Deelname aan dit agentschap moet wat de Jonge Democraten betreft ook mogelijk worden voor kandidaat-lidstaten en landen die aan de EU grenzen. Verder is het van groot belang dat de EU, anticiperend op eventueel toekomstige pandemieën, wetgeving aanneemt die haar bevoegdheden op het gebied van infectieziektebestrijding nader invult en goed vastlegt. Ten slotte moet de EU zich ook inzetten voor het bestrijden en voorkomen van infectieziekten wereldwijd. 8.2.6 De EU als geopolitieke machtsfactor die in staat is zichzelf te verdedigen Zoals hiervoor aan de orde is gekomen, staat de wereld voor verschillende grote uitdagingen. Bedreiging van vrede en veiligheid, klimaatverandering en pandemieën kunnen alleen worden aangepakt door wereldwijd samen te werken. De EU vormt daarbij een blok naast bijvoorbeeld de
	Verenigde Staten en China. De Jonge Democraten vinden niet alleen samenwerking binnen de EU belangrijk, maar ook mondiaal. De EU is de derde grootste economie ter wereld. Aangezien het bevorderen van democratie en rechtsstaat en bescherming van mensenrechten belangrijke speerpunten zijn van het buitenlandbeleid van de EU, moet de EU wat de Jonge Democraten betreft haar economische macht inzetten voor het bevorderen van deze waarden wereldwijd. Naast de inzet van economisch beleid kan de EU ook met behulp van diplomatie de hierboven genoemde waarden proberen te versterken, in de eerste plaats door zelf deze waarden ook buiten de EU in al haar handelen expliciet uit te dragen. De Russische invasie van Oekraïne heeft de internationale verhouding op scherp gezet en heeft bovenal aangetoond hoe belangrijk het is dat de EU in staat is zichzelf te verdedigen. Verschillende lidstaten van de EU werken op dit moment al intensief met elkaar samen op militair gebied. Verreweg de meeste EU-lidstaten nemen ook deel aan het NAVO-bondgenootschap. Hoewel deelname aan dit bondgenootschap van grote waarde is,

	bestaat er ook onzekerheid over bijvoorbeeld de rol die de VS in de toekomst in de NAVO wil vervullen. Wat de Jonge Democraten betreft moet er daarom binnen de EU gewerkt worden aan de oprichting van één Europees leger. Zo'n Europees leger geeft de EU meer invloed en slagkracht op het geopolitieke toneel. Daarbij zorgt een Europees leger ook voor kostenbesparing voor EU-landen, door bijvoorbeeld gezamenlijke inkoop en training. 8.2.7 De EU voert een eerlijk en humaan asiel- en migratiebeleid De Jonge Democraten pleiten voor een asiel- en migratiebeleid dat gebaseerd is op menselijke waardigheid en respect voor internationale mensenrechtennormen. In een tijd waarin Europa geconfronteerd wordt met complexe migratievraagstukken, is het van cruciaal belang dat we vasthouden aan deze principes en werken aan een rechtvaardig en humaan asiel- en migratiebeleid. Als Jonge Democraten spreken we ons uit tegen migratiedeals met derde landen die zich systematisch schuldig maken aan mensenrechtenschendingen, zoals bijvoorbeeld de Tunesiëdeal. Ook moet er een einde komen aan illegale pushbacks door
--	---

	grensbewakingsagentschap Frontex. In plaats daarvan is er behoefte aan een gezamenlijk, goed functionerend grens- en kustwachtagentschap dat onder effectief toezicht staat en dat de mensenrechten respecteert. Ook de opvang van asielzoekers is een vraagstuk dat op Europees niveau moet worden opgelost. De Jonge Democraten staan voor een eerlijk asielbeleid, waarbij te allen tijde de rechten van asielzoekers worden gerespecteerd en beschermd. Wij geloven in een nieuwe rechtvaardige verdeelsleutel voor migratie naar draagkracht. Ook Nederland dient daarbij zijn verantwoordelijkheid te nemen.
Toelichting	Het hoofdstuk Europese Unie in het Politiek Programma is een aantal jaar geleden gewijzigd. De werkgroep EU heeft de afgelopen periode hard gewerkt aan deze resolutie, die het huidige hoofdstuk vervangt. Als werkgroep denken we dat de timing van de resolutie niet beter had gekund, we bevinden ons nog maar een aantal maanden voor de EP-verkiezingen, die waarschijnlijk spannender zullen worden dan ooit tevoren.

	In deze resolutie zetten we als JD nog eens klip en klaar uiteen wat onze visie op de Europese Unie is. Bovendien laten we ook zien welke uitdagingen de EU volgens ons zou moeten oppakken. Hierbij hebben we gebruikgemaakt van de vele input die andere werkgroepen ons hebben gegeven.
--	---

Politieke moties en amendementen

PM01	Laten we de peilingen peilen
Onderwerp	Peilingen
Indiener(s)	[Afdeling Utrecht]
Constaterende dat:	- Peilingen een invloed hebben op iemands uiteindelijke stemgedrag; - Peilingen de politieke mening van mensen een bepaalde kant op kant duwen.
Overwegende dat:	- Peilingen niet de invloed mogen hebben die ze nu hebben; - Peilingen zinvol zijn maar niet in de laatste week; - In Duitsland al geen peilingen mogen zijn in de laatste week.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten vinden dat er een verbod moet komen op peilingen in de laatste verkiezingsweek.
Toelichting	Bij de laatste verkiezing zag je dat mensen juist door de peiling op een bepaalde partij gingen stemmen.[4] Wij willen dat peilingen minder invloed krijgen door een verbod op peilingen in de laatste week.

PM02	Waar heb je vrienden, waar hoor je erbij? Bij de politie
Onderwerp	Religieuze uitingen politieagenten
Indiener(s)	[Afdeling Groningen-Drenthe]

Constaterende dat:	- Het Nederlandse politiekorps een gebrek aan culturele diversiteit heeft - Een cultureel divers politiekorps veel oplevert, zoals een vermindering in het gebruik van etnisch profileren en etnisch gerelateerde problemen in het algemeen - Er in het Nederlandse politiekorps een relatief laag percentage van zowel moslims als vrouwen zit - D66 voorstander is van het toestaan van religieuze uitingen in het politieuniform - Het niet toestaan van religieuze uitingen de de facto uitsluiting van een grote groep mensen tot bepaalde ambten op basis van hun religie betekent.
Overwegende dat:	- Discriminatie in strijd is met artikel 1 van de Grondwet - Uniformiteit in het uiterlijk van opsporingsambtenaren belangrijk is om de neutraliteit uit te stralen die zij als vertegenwoordiger van de staat - Een religieuze uiting op het uniform niets afdoet aan de neutraliteit van een ambtenaar - Het college voor de rechten van de mens meent dat het verbod op religieuze uitingen door agenten discriminerend is
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten voorstander zijn van het toestaan van religieuze uitingen door politieagenten en boa's, mits dit op een

	uniforme wijze gebeurt.
Toelichting	Deze motie wijzigt een achterhaald JD standpunt uit 2018. Verder: https://www.mensenrechten.nl/actueel/nieuws/2023/06/28/nieuwe-kledingregeling-minister-kapt-gesprek-over-inclusieve-politie-af

PM03	Deepfake straf
Onderwerp	Strafbaarstelling van het maken en verspreiden van deepfake porno zonder toestemming
Indiener(s)	[Werkgroep Digitalisering & Automatisering]
Constaterende dat:	- Het maken en verspreiden van deepfake porno zonder toestemming een ernstige inbreuk vormt op de privacy en waardigheid van individuen. - Deepfake-technologie zich snel ontwikkelt en steeds geavanceerder wordt, waardoor het risico op misbruik toeneemt. - Bestaande wetgeving mogelijk ontoereikend is om effectief op te treden tegen de opkomende dreiging van deepfake porno.
Overwegende dat:	- Privacy een fundamenteel recht is dat beschermd moet worden, en het ongeoorloofd gebruik van deepfake-technologie een directe bedreiging vormt voor dit recht.

	- Het verspreiden van deepfake porno zonder toestemming schadelijke gevolgen kan hebben voor het welzijn, de reputatie en de mentale gezondheid van de betrokken personen. - Het ontbreken van specifieke wetgeving tegen deepfake porno zonder toestemming mogelijk een lacune creëert in de bescherming van individuen tegen dergelijke schadelijke praktijken.
Spreekt uit dat:	- Het maken en verspreiden van deepfake porno zonder de expliciete, schriftelijke toestemming van alle betrokken personen strafbaar gesteld moet worden. - Er dringend wetgevende maatregelen moeten worden genomen om deze vorm van inbreuk op privacy aan te pakken en te bestraffen. - De wetgever wordt opgeroepen om samen te werken met technologische experts, belanghebbenden en organisaties voor burgerrechten om effectieve wetgeving te ontwikkelen die de opkomst van deepfake porno zonder toestemming adequaat aanpakt.
Toelichting	https://nos.nl/artikel/2494648-om-eist-taak-en-celstraf-tegen-maker-neppornovideo-wel-moed-sijtsma

PM04	Aan welke kant je ook staat, niemand wil onschuldige doden
Onderwerp	Buitenlandse Zaken
Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- Er vanaf 7 oktober 2023 een gewelddadig conflict speelt tussen Israël en Hamas; - Hamas op 7 oktober 2023 een aanval heeft gedaan op Israël en daarbij zowel militaire als burgerslachtoffers heeft gemaakt en mensen heeft ontvoerd; - Na 7 Oktober Israël raketten en een grondoffensief voeren in de Gazastrook; - Israel sinds 7 Oktober wapens uitdeelt aan israelische bezetters op de Westbank en daar strijd levert tegen Palestijnen.
Overwegende dat:	- De Jonge Democraten oorlogsmisdaden sterk afkeuren; - Het een complexe situatie is, met veel geschiedenis; - Het Palestijnse volk een intrinsiek recht op zelfbeschikking heeft, en beide landen zich aan een tweestatenoplossing moeten houden;
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten een onmiddellijk staakt-het-vuren willen zoals in resolutie ES-10/21 op de algemene vergadering van de VN op 27 oktober.

PM05	Fervent tegen etnische zuivering
Onderwerp	Israël en Palestina

Indiener(s)	5 leden
Constaterende dat:	- Het sinds 7 oktober 2023 weer oploeiende conflict omtrent Gaza zorgen heeft opgeworpen omtrent het handhaven van mensenrechten; - Zorgwekkende uitspraken van Israëlische politici olie op het vuur van etnische onrust zijn geweest;
Overwegende dat:	- Het onwenselijk is een nieuwe nakba te veroorzaken; - Wij gecommitteerd zijn aan het vreedzaam samenleven van bevolkingsgroepen; - Ook oorlogen regels hebben; - Etnische zuivering onder geen beding acceptabel is;
Spreekt uit dat:	Israëlische of Palestijnse burgers nooit gedwongen mogen worden tot emigratie.

PM06	Wederopbouw Gaza
Onderwerp	Buitenlandse Zaken
Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- De sinds 7 oktober woedende escalatie van het conflict in Gaza duizenden tot tienduizenden levens heeft gekost; - UNRWA reeds stelde dat meer dan 90% van de Gazaanse bevolking ontheemd is geraakt; - UNRWA reeds stelde dat meer dan 60% van de Gazaanse infrastructuur is verwoest of

	beschadigd;
Overwegende dat:	- Het geweld een psychologische schade aanricht die niet snel zal verdwijnen als er een staakt-het-vuren of een vredesverdrag tot stand wordt gebracht; - De Gazaanse bevolking op een lange termijn perspectief moet worden geboden; - Het niet wenselijk is dat Palestijnse jongeren worden gerekruteerd door Hamas of dergelijke organisaties; - In Afghanistan is gebleken dat steun voor de opbouw van een door oorlog geruïneerde staat meetbare successen oplevert indien westerse landen ook helpen om terrorisme tegen te gaan, mits westerse landen blijvend steun verlenen;
Spreekt uit dat:	Indien in de toekomst een vredesverdrag omtrent Gaza wordt gesloten, de Nederlandse overheid zich dient in te zetten voor het in dat verdrag opnemen van garanties op het gebied van gezondheidszorg, infrastructuur, mensenrechten, milieubescherming en onderwijs, alsook een provisie die voorziet in toezicht op het houden van deze afspraken door een internationale organisatie met draagvlak onder de Israëlische en de Palestijnse bevolking;

AMPP01	Dit stuk is al jaren niet veranderd en lieverds, de decentralisatie blijkt een ramp te zijn
Onderwerp	Decentralisatie (jeugd)zorg
Indiener(s)	8 leden
Betreft:	PP 14.4.3. Gemeentebeleid
Schrap:	De Jonge Democraten zijn voorstander van decentralisatie in de jeugdzorg en ouderenzorg. Gemeenten staan namelijk dichter bij hun inwoners dan de nationale overheid. Zo kunnen orthopedagogen op scholen en wijkteams de behoeften en sociale netwerken van zorgvragers eerder en beter inschatten. De Jonge Democraten erkennen dat deze taken voor kleine gemeenten soms moeilijk uit te voeren zijn. Om de kwaliteit van zorg te waarborgen, zijn de Jonge Democraten daarom voorstander van regionale netwerken waarin structureel overlegd kan worden tussen gemeenten om problemen, verbeteringen en successen uit te wisselen. Daarnaast moet er een vloeiende overgang van zorg zijn als jongeren volwassenen worden en moet er zowel landelijk als lokaal voldoende zorgaanbod zijn. Zo kunnen lange wachtlijsten voorkomen worden en kunnen jongeren de zorg zo veel mogelijk in hun eigen regio ontvangen. De Jonge Democraten vinden het belangrijk dat

	op gemeentelijk niveau voldoende financiële middelen beschikbaar zijn voor de ondersteuning van mantelzorgers en voor gekwalificeerde instellingen en het personeel dat daar werkt. Deze instellingen moeten daarbij voldoen aan de landelijke criteria die hiervoor gesteld zijn en hierbij moet goed toegezien worden op de naleving hiervan. Gemeenten dienen daarnaast geen grote reserves op te bouwen met het geld dat bedoeld is voor jeugdzorg.
Vervang door:	De decentralisatie van de (jeugd)zorg heeft niet geleid tot de beoogde verbeteringen in de kwaliteit van zorg of kostenbesparingen. Lange wachtlijsten, ontoereikende financiering en een tekort aan gekwalificeerd personeel schetsen een somber beeld van de (jeugd)zorg. Ondertussen maakt bijna één op de zeven kinderen gebruik van jeugdzorg, en zien we een wildgroei aan particuliere zorgaanbieders die zich niet willen wagen aan complexe zorg, maar enkel lichte jeugdzorg aanbieden. De Jonge Democraten pleiten daarom voor meer landelijke regie op de (jeugd)zorg[2] . Daarnaast pleiten wij ook voor een onderzoek naar en een herziening van de financieringsstructuur van de (jeugd)zorg. Het is immers van groot belang dat gemeenten, zolang zij

	verantwoordelijk zijn voor (jeugd)zorg, over voldoende middelen beschikken om die taak goed uit te voeren. Verder zouden er ook strikte kwaliteitscriteria moeten worden gesteld aan aanbieders van (jeugd)zorg, waarbij beoordeling niet uitsluitend gebaseerd dient te zijn op kostenefficiëntie; minstens net zo belangrijk is de kwaliteit van de geleverde zorg. Als Jonge Democraten zijn wij van mening dat de verantwoordelijkheid voor (jeugd)zorg moet liggen bij de overheid die het beste in staat is de taken op dit terrein uit te voeren. De mogelijkheid dat op termijn een herijking plaats zou kunnen vinden van de taken op het gebied van (jeugd)zorg naar de Rijksoverheid wordt door ons dan ook niet geheel uitgesloten. In de tussentijd is het in ieder geval belangrijk dat er meer landelijke regie komt.
--	--

AMPP02	We hebben dit in het D66 verkiezingsprogramma gekregen, dus laten we het zelf ook eens vinden 1
Onderwerp	Afbouw jeugdzorg en Big 5
Indiener(s)	8 leden
Betreft:	PP 14.4.3. Gemeentebeleid
Voeg toe:	Als een jongere daar behoefte aan heeft,

	moet jeugdzorg verlengd kunnen worden tot 21 jaar, waarbij de ondersteuning geleidelijk wordt afgebouwd vanaf 18 jaar. Tijdens deze afbouwfase moet de nadruk liggen op begeleiding naar de zogenaamde Big 5: vijf essentiële aspecten (een woning, onderwijs of werk, inkomen, welzijn en een stabiel sociaal netwerk) die een jongere nodig heeft om zelfstandig te kunnen leven. Op deze manier voorkomen we dat de begeleiding abrupt stopt wanneer iemand de leeftijd van 18 bereikt.
Toelichting	Op dit moment wordt jeugdzorg beëindigd als jongeren 18 jaar zijn. Als JD hebben we een amendement op het D66-verkiezingsprogramma ingediend om jeugdzorg te verlengen tot 21 jaar, waarbij tussen de jeugdzorg tussen 18 en 21 jaar wordt ingebouwd. In deze afbouwfase ligt de nadruk op begeleiding naar de zogenaamde Big 5. Met dit amendement wordt dit belangrijke voorstel ook toegevoegd aan ons eigen Politiek Programma.

AMPP03	We hebben dit in het D66 verkiezingsprogramma gekregen, dus laten we het zelf ook eens vinden 2
Onderwerp	Afbouw gesloten jeugdzorg
Indiener(s)	8 leden

Betreft:	PP 14.4.3. Gemeentebelid
Voeg toe:	Daarnaast moet wat de Jonge Democraten betreft worden ingezet op verdere afbouw van de gesloten jeugdzorg. Jongeren met problemen kunnen naar onze overtuiging beter geholpen worden binnen het gezin of in een vrije omgeving. Tegelijkertijd zetten we ons in voor een verbeterde rechtspositie van jongeren die zich nog in een gesloten jeugdinstituut bevinden, bijvoorbeeld door het recht op inspraak en het verstrekken van zak- en kleedgeld.
Toelichting:	In 2020 zaten ruim 1800 jongeren in een instelling voor gesloten jeugdzorg. Dit soort instellingen beperken jongeren doorgaans drastisch in hun vrijheid. Uit onderzoek van de stichting Het Vergeten Kind blijkt dat het opnemen van kwetsbare jongeren in 76% van de gevallen leidt tot meer psychisch lijden. Ook experts en bestuurders uit de jeugdzorgsector zijn van mening dat de gesloten jeugdzorg moet worden afgebouwd. Het kabinet heeft al toegezegd dit in 2030 te willen bereiken, maar wat ons betreft kan en moet dat eerder.

PM07	Sancties China in geval van invasie Taiwan
Onderwerp	Buitenlandse Zaken
Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]

Constaterende dat:	- China claimt dat Taiwan onderdeel van China is; - China militaire oefeningen in de Straat van Taiwan heeft gehouden waarbij het aanvallen om Taiwan in te nemen simuleerde; - Taiwan een democratische rechtsstaat heeft; - China een dictatuur is;
Overwegende dat:	- Er een reële dreiging is dat China Taiwan de komende jaren binnenvalt om het tot China in te lijven; - China de democratie en autonomie in Hong Kong bruut onderdrukt heeft en niet te verwachten valt dat dat in Taiwan anders zou gaan in het geval van een inlijving;
Spreekt uit dat:	Nederland zich binnen Europees verband moet inspannen om zware sancties aan China op te leggen als China besluit om Taiwan met geweld te proberen in te lijven.
Toelichting	China houdt militaire oefeningen in Taiwanese wateren die een invasie van Taiwan simuleren: https://web.archive.org/web/20230415002943/https://www.trouw.nl/buitenland/china-omsingelde-taiwan-bij-militaire-oefening~bd2a08c1/

PM08	Militaire steun aan Taiwan
Onderwerp	Buitenlandse Zaken
Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]

Constaterende dat:	- China claimt dat Taiwan onderdeel van China is; - China militaire oefeningen in de Straat van Taiwan heeft gehouden waarbij het aanvallen om Taiwan in te nemen simuleerde; - Taiwan een democratische rechtsstaat heeft; - China een dictatuur is; - Het Center for Strategic and International Studies schat dat Taiwan het grootste deel van haar luchtmacht en vloot verliest in de eerste uren van een Chinese invasie van het eiland;
Overwegende dat:	- Er een reële dreiging is dat China Taiwan de komende jaren binnenvalt om het tot China in te lijven; - China de democratie en autonomie in Hong Kong bruut onderdrukt heeft en niet te verwachten valt dat dat in Taiwan anders zou gaan in het geval van een inlijving; - Oekraïne in het begin van de Russische invasie zich beter had kunnen verdedigen als het Oekraïense leger voordat de invasie begonnen was meer gesteund was door Nederland en haar bondgenoten; - Het Taiwanese leger kwetsbaar is tegen China;
Spreekt uit dat:	Nederland moet kijken welke militaire steun het aan Taiwan kan gaan verlenen als Taiwan dit wenst.
Toelichting	China houdt militaire oefeningen in Taiwanese

	wateren die een invasie van Taiwan simuleren: https://web.archive.org/web/20230415002943/https://www.trouw.nl/buitenland/china-omsingelde-taiwan-bij-militaire-oefening~bd2a08c1/ Taiwans leger is nog niet goed genoeg om China af te schrikken: https://www.bbc.com/news/world-asia-67282107
--	---

PM09	Asielopvang: eerst menswaardig, dan praktisch
Onderwerp	Migratie
Indiener(s)	5 leden
Constaterende dat:	- De Nederlandse premier Rutte in EU-verband heeft meegewerkt aan een migratiedeal waaronder veel vluchtelingen in Tunesië zouden worden opgevangen; - Tunesië internationaal wordt gezien als een land waar mensenrechten onder druk staan; - De Tunesische president in opspraak is geweest om rechts-extremistische uitspraken over etniciteit;
Overwegende dat:	- Veiligheid van bestemmingen wordt aangewend als een criterium voor het al dan niet repatriëren van vluchtelingen; - Het onwenselijk is dat Nederland op directe of indirecte wijze financieel bijdraagt aan het

	schenden van mensenrechten door regimes waarmee wij samenwerken;
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten tegenstander zijn van de Tunesiëdeal.

PM10	Lezen, lezen, lezen!
Onderwerp	Leesvaardigheid
Indiener(s)	[Afdeling Amsterdam]
Constaterende dat:	- De leesvaardigheid in Nederland aanzienlijk is afgenomen, waarbij een derde van de Nederlandse leerlingen onvoldoende geletterd is in leesvaardigheid. - De leesvaardigheid van Nederlandse vijftienjarigen voor het eerst onder het Oeso-gemiddelde is gezakt. - Ondanks talrijke overlegstructuren, groepen en strategieën zoals 'klankbordgroepen', 'briefings', 'kennistafels' en andere initiatieven, er nog steeds geen concrete stappen zijn genomen om deze neerwaartse trend om te keren.
Overwegende dat:	- Leesvaardigheid een belangrijk vaardigheid is om actief deel te kunnen nemen in de samenleving. - Slechte lezers kwetsbaarder zijn voor nepnieuws, desinformatie en complottheorieën, waardoor hun kritisch denkvermogen wordt beïnvloed. - Enkel het beschikbaar stellen van extra

	financiële middelen niet afdoende is om deze uitdaging aan te pakken.
Spreekt uit dat:	Het structureel verbeteren van de leesbaarheid een absolute prioriteit moet worden voor de overheid en toekomstige regeringen.

PM11	Drugsgebruik op festivals niet langer gedogen maar normaliseren
Onderwerp	Preventie en behandeling drugsincidenten op festivals door afschaffen zero tolerance beleid
Indiener(s)	[Afdeling Rotterdam]
Constaterende dat:	- Meer dan de helft van alle festivalgangers wel eens drugs (heeft) gebruikt op een festival (Jellinek); - EHBO'ers op festivals dagelijks met meerdere drugsgevallen te maken krijgen (NOS), waarbij regelmatig sprake is van ernstige symptomen; - Er bij het aantal incidenten met dodelijke afloop op festivals vaak sprake is van drugsgebruik.
Overwegende dat:	- De meeste festivals nu een zero tolerance beleid hanteren waarbij drugs verboden zijn, maar wel worden genuttigd; - Dit de drempel voor het zoeken van medische (EHBO)zorg bij drugsproblemen kan verhogen;

	- Verkeerde drugs genuttigd wordt doordat deze niet getest kan worden; - Drugs verkeerd genuttigd wordt door een gebrek aan informatie; - De verhoogde drankprijzen 1 op de 5 festivalgangers stimuleert om (meer) drugs te gebruiken (3Vraag); Een zero tolerance beleid preventieve- en hulp/informatievoorzieningen middelen op festivals tegenwerkt. - Drugsgebruik op festivals niet aangespoord moet worden maar wel genormaliseerd;
Spreekt uit dat:	De mogelijkheid voor een zero tolerance drugsbeleid op festivals moet worden afgeschaft, omdat dit de ruimte tot preventieve maatregelen rondom drugsgebruik tegenwerkt.
Toelichting	Het zero tolerance beleid wordt aantoonbaar onjuist nageleefd waardoor het merendeel van de festivalgangers drugs gebruikt op festivals. Het aanscherpen van dit beleid door sancties op te leggen zal weinig tot geen effect hebben op het drugsgebruik (Europees Monitoringcentrum voor Drugs en Drugsverslaving). Door het zero tolerance drugsbeleid op festivals af te schaffen wordt het gebruik van drugs tijdens deze evenementen genormaliseerd (let: niet aangespoord/geaccepteerd). Dit geeft ruimte

	voor preventieve stappen om het aantal drugsincidenten te reduceren.
--	--

PM12	Vervuilde harddrugs herkennen bij een testpunt
Onderwerp	Vermindering van drugsincidenten door inzet van testpunten op festivals
Indiener(s)	[Afdeling Rotterdam]
Constaterende dat:	- 1 op de 10 XTC-pillen bij testpunten bestempeld wordt als 'vervuild', wat betekent dat er andere stoffen in zitten dan gewenst (Drugsinfo); - In een deel van deze vervuilde pillen gevaarlijke stoffen zijn aangetroffen; - 41,1 % van de festivalgangers XTC gebruikt als partydrug (Trimbos); - Meer dan de helft van alle festivalgangers wel eens drugs (heeft) gebruikt op een festival (Jellinek); - In de Nederlandse zorgketen frequent mensen worden behandeld als gevolg van vervuild drugsgebruik (NTVG);
Overwegende dat:	- Er geen controle is op het produceren van harddrugs en daarmee ook niet op de aanwezige stoffen; - Er regelmatig vervuilde drugs opduiken rond het festivalseizoen; - Festivalgangers meestal niet op de hoogte zijn van de stoffen in hun drugs;

	- Vervuilde drugs regelmatig lijdt tot drugsincidenten op festivals; - Vervuilde drugs een enkele keer zelfs lijdt tot overlijden; - Drugsincidenten op festivals voorkomen dienen te worden.
Spreekt uit dat:	Elk festival verplicht een testpunt moet aanbieden waar drugs anoniem getest kan worden op onjuiste- en gevaarlijke stoffen en doseringen.
Toelichting	Een testpunt geeft festivalgangers de mogelijkheid hun drugs anoniem te testen. Zo is het bekijken van de dosering werkzame stof door middel van infraroodlamp mogelijk en kan een overdosis voorkomen worden. Ook kunnen onjuiste stoffen worden gedetecteerd die een (acute) gevaarlijke werking kunnen hebben bij inname. Zo kan worden geconstateerd of er sprake is van 'neppillen' (North Jersey).

PM13	Ik maak even reclame voor een voor-stem
Onderwerp	Reclame
Indiener(s)	[Afdeling Utrecht]
Constaterende dat:	- Bedrijven steeds meer interesses hebben om reclame te maken voor de doelgroep 8 tot 12 jarigen; - Kinderen door bedrijven worden gezien als de consument van de toekomst;

	- Kinderen onder de 12 jaar soms niet dat een product in een advertentie mooier wordt weergegeven en de slechte punten bewust weg worden gelaten; - Sommige fabrikanten zoeken de grens op en verleggen hun aandacht op iets anders als de regels strenger worden.
Overwegende dat:	- Het een ethische vraag is of er reclame mag zijn gericht op kinderen; - We het belang van het kind altijd boven het belang van de adverteerder moeten zetten; - We kinderen moeten beschermen voor reclame wat ze niet kunnen begrijpen; - Kinderen met rust gelaten moeten worden door adverteerders die ze tot consument willen maken.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten voorstander zijn om alle reclame gericht op kinderen tot 12 jaar te verbieden
Toelichting	https://edepot.wur.nl/377915 https://raisingchildren.net.au/toddlers/play-learning/screen-time-media/advertising-children

PM14	Geen beslissingen over Oekraïne zonder Oekraïne
Onderwerp	Buitenlandse Zaken
Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- Rusland Oekraïne is binnengevallen;

	- Rusland internationaal erkend Oekraïens grondgebied bezet houdt; - Oekraïne strijdt om haar internationaal erkend grondgebied terug te winnen; - Nederland en de Europese Unie Oekraïne zowel diplomatiek als met militair materieel steunen;
Overwegende dat:	- De Oekraïense strijd om Rusland uit haar grondgebied te drijven gerechtvaardigd is en gesteund dient te worden; - Rusland de mensenrechten heeft geschonden tijdens haar invasie van Oekraïne; - Het niet waarschijnlijk is dat Rusland stopt met het innemen van de grondgebieden van haar buurlanden als het nu een deel van Oekraïne krijgt, aangezien Rusland in het verleden al meerdere landen heeft binnengevallen; - Alleen Oekraïne het recht heeft om te bepalen wanneer het wil onderhandelen met Rusland en of het internationaal erkend Oekraïens grondgebied wil opgeven om vrede met Rusland te krijgen;
Spreekt uit dat:	Nederland en de Europese Unie hun steun aan Oekraïne moeten blijven voortzetten, ook als Oekraïne niet bereid is om te onderhandelen met Rusland over het afstaan van Oekraïens grondgebied aan Rusland.

PM15	Territoriale integriteit van Oekraïne
Onderwerp	Internationale Veiligheid
Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- Vladimir Poetin sinds februari 2022 een brute oorlog voert in Oekraïne; - Oekraïne het volledige recht alsook de morele plicht heeft om haar eigen burgers te verdedigen tegen de staatsterreur van het Kremlin; - Andere landen op het Europese continent, waaronder Nederland, erbij zijn gebaat om Rusland niet middels dergelijke agressie te laten winnen;
Overwegende dat:	- Rusland onder Poetin jarenlang invasies en interventies in buurlanden heeft gepleegd (bijvoorbeeld Georgië, Belarus en meermaals Oekraïne) en het daarom niet voor de hand ligt te denken dat hij zal stoppen onder redelijke veiligheidsgaranties vanuit westerse landen; - Appeasement in de geschiedenis slecht heeft gewerkt, bijvoorbeeld in de jaren voorafgaand aan de Tweede Wereldoorlog; - Het belonen van Poetins agressie een dramatisch precedent zou opleveren voor de toekomst;
Spreekt uit dat:	Oekraïne onder geen beding door buitenlandse entiteiten mag worden

	gedwongen tot het afstaan van grondgebied aan Rusland, ook niet wat betreft de Krim.
--	--

PM16	Soevereiniteit: Poetin buiten de deur houden
Onderwerp	Internationale Veiligheid
Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- Oekraïne een soevereine staat is; - De inwoners van Oekraïne buitengewoon te lijden hebben van de agressie van Poetin; - Overige landen op het Europese continent gebaat zijn bij het verdedigen van Oost-Europese partners en het tegenhouden van Poetin;
Overwegende dat:	- Het zeer onwenselijk is om het Kremlin effectief een vetorecht te verlenen over de toelating van nieuwe lidstaten tot multilaterale organisatie als de EU en NAVO zoals het geval is wanneer de lidstaten van die organisaties de beleidslijn van het Kremlin tot een beslissende factor maken in het nemen van besluiten over toelating van nieuwe lidstaten;
Spreekt uit dat:	Oekraïne niet de toegang tot de EU of de NAVO mag worden ontzegd middels een verdrag met Rusland waaraan Nederland een bijdrage levert door mediatie, diplomatieke druk, goedkeuring in de Europese Raad of anderszins.

PM17	Wie zal tegen ons zijn?
Onderwerp	Het randschrift "God Zij Met Ons" op de Nederlandse 2-euromunt
Indiener(s)	[Afdeling Amsterdam]
Constaterende dat:	- De Nederlandse overheid de woorden "God Zij Met Ons" heeft voorgedragen als randschrift op haar 2 euromunt. - Deze tekst verwijst naar de Brief van Paulus aan de Romeinen, hoofdstuk 8 vers 31: "Zo Godt voor ons is, wie zal tegen ons zijn?"
Overwegende dat:	- Het door een land gekozen ontwerp van de euromunten als "uithangbordje" naar haar Europese partners fungeert. - Een meerderheid van de EU-landen voor een neutraal randschrift heeft gekozen, zoals "2 euro." - Een groter deel van de Nederlandse bevolking niet in God gelooft (33,4%) dan wel (24,4%). - In het streven naar een lekenstaat de Nederlandse overheid zich neutraal dient op te stellen ten aanzien van godsdienst.
Spreekt uit dat:	De woorden "God Zij Met Ons" te schrappen van de Nederlandse euromunt, en de rand vrij van tekst te laten.
Toelichting	Tijdens de invoering van de euro is al discussie geweest of het randschrift van de gulden (GZMO) overgedragen zou moeten

	worden naar de euro. D66 was toentertijd tegen, maar heeft die discussie dus verloren. Omdat de godsdienstelijke verhoudingen in Nederland in de tussentijd natuurlijk nog verder verschoven zijn leek mij dit een gepast moment om het op te brengen.
--	--

PM18	Vroegtijdig stoppen met werken? Dat moet toch gewoon kunnen.
Onderwerp	De RVU regeling moet behouden blijven
Indiener(s)	[Afdeling Utrecht]
Constaterende dat:	- De huidige RVU regeling af loopt aan het einde van 2025; - Als deze regeling vervalt, zal iedereen moeten blijven doorwerken tot de pensioenleeftijd.
Overwegende dat:	De RVU regeling voor velen noodzakelijk is, omdat hun lichaam het niet trekt om te blijven werken tot de pensioenleeftijd.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten vinden dat de RVU regeling behouden moet blijven.
Toelichting	RVU staat voor de Regeling vroegtijdig uitreden. Deze Regeling betekent dat je 3 jaar voor je AOW-leeftijd kan stoppen met werken. Tijdens deze periode krijg je dan een uitkering betaald door de werkgever om het gat tussen je pensioen op te vullen. Deze regeling is vooral bedoeld voor mensen met zware beroepen.

PM19	Kapotte knieën voor eerder pensioen
Onderwerp	AOW leeftijd omlaag voor zware beroepen
Indiener(s)	[Afdeling Utrecht]
Constaterende dat:	- Mensen met zware beroepen vaak vroeg zijn toegetreden tot de arbeidsmarkt; - Het gezondheidseffect van een jaar fysiek zwaar werk op latere leeftijd vergelijkbaar is met het effect van maar liefst zestien maanden ouder worden; - Deze mensen wel dezelfde AOW en pensioenleeftijd hebben als mensen die later zijn toegetreden tot de arbeidsmarkt.
Overwegende dat:	- Het niet eerlijk is dat deze mensen langer en zwaarder werk moeten doen; - Deze mensen een hogere kans hebben om eerder te overlijden en dus minder lang kunnen genieten van hun pensioen; - Er mensen zijn wiens lichaam het echt niet aan kan om tot de huidige pensioenleeftijd te werken.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten vinden dat de AOW en pensioenleeftijd voor mensen met zware beroepen verlaagd moeten worden met 3 jaar als zij langer dan 30 jaar een zwaar beroep hebben uitgeoefend.
Toelichting	Het ministerie van sociale zaken definieert zware bezoeken als volgt: "zware beroepen zijn beroepen die zorgen voor fysieke slijtage

	die onomkeerbaar is, als de werknemer het werk langer dan 30 jaar uitvoert."
--	--

PM20	Het is leuk dat ik de optie heb maar als ik er niet van kan rondkomen heb ik er weinig aan
Onderwerp	RVU Uitkering moet verhoogd worden.
Indiener(s)	[Afdeling Utrecht]
Constaterende dat:	- De huidige RVU uitkering gekoppeld is aan de AOW waardoor de uitkering niet hoger mag zijn dan 24.000 euro per jaar; - De RVU uitkering betaalt wordt door de werkgever.
Overwegende dat:	- Met 24.000 euro per jaar voor velen onvoldoende is om rond te komen; - Dit ervoor zorgt dat minder mensen gebruik zullen maken van de regeling en dus zullen blijven doorwerken tot de AOW leeftijd terwijl hun lichaam dit eigenlijk niet kan.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten vinden dat de RVU uitkering verhoogd moet worden.
Toelichting	RVU staat voor de Regeling vroegtijdig uittreden. Deze Regeling betekent dat je 3 jaar voor je AOW-leeftijd kan stoppen met werken. Tijdens deze periode krijg je dan een uitkering betaald door de werkgever om het gat tussen je pensioen op te vullen. Deze regeling is vooral bedoeld voor mensen met zware beroepen.

PM21	Uniforme invulling seksuele voorlichting.
Onderwerp	Seksuele voorlichting.
Indiener(s)	[Afdeling Amsterdam]
Constaterende dat:	- Sinds 2006 zijn er kerndoelen vastgesteld voor seksuele voorlichting voor verschillende onderwijssoorten, die dienen als wettelijke kaders voor de onderwijsinhoud. - In 2012 werd het in Nederland verplicht om in het onderwijs aandacht te besteden aan seksualiteit, diversiteit en seksuele diversiteit, zonder echter een verplichte invulling te specificeren. - De invulling van seksuele voorlichting op scholen leidt tot ongelijkheid in basiskennis over seksualiteit, waar er op de ene basisschool gesproken wordt over seks, gaat het op de andere basisschool alleen over verliefd zijn.
Overwegende dat:	- Het belangrijk is dat ieder kind in Nederland de juiste basiskennis verwerft over seks, seksualiteit en seksuele diversiteit voor een gezonde ontwikkeling. - Het overlaten van de invulling van seksuele voorlichting aan de scholen kan leiden tot een minimale overdracht van noodzakelijke kennis.
Spreekt uit dat:	- De invulling van seksuele voorlichting, op landelijk niveau uniform en verplicht moet worden vastgesteld, waarbij belangrijke

	thema's en informatie op een gestandaardiseerde manier worden behandeld. - Er een door experts opgestelde richtlijn moet komen voor scholen betreffende de inhoud en de diepgang van seksuele voorlichting om gelijke kennis en begrip te waarborgen voor alle leerlingen, ongeacht de school waar zij onderwijs volgen.
--	---

PM22	Bevordering van seksuele voorlichting met focus op seksueel plezier
Onderwerp	Seksueel plezier
Indiener(s)	[Afdeling Amsterdam]
Constaterende dat:	- Onderzoekers en deskundigen concluderen dat seksuele voorlichting vaak beperkt blijft tot seksuele gezondheid, het voorkomen van geslachtsziekten, zwangerschap en anticonceptie.
Overwegende dat:	- Voorlichting die alleen gericht is op gezondheid en preventie van seksualiteit kan leiden tot een negatieve perceptie van seks en seksualiteit. - Het benadrukken van seksueel plezier net zo belangrijk is en kan bijdragen aan het normaliseren van open gesprekken over seks, waardoor het uit de taboesfeer wordt gehaald en begrip wordt bevorderd.
Spreekt uit dat:	- Er behoefte is aan een bredere benadering

	van seksuele voorlichting die de nadruk legt op seksueel plezier als een nodige en waardevol onderdeel van seksualiteit. - De Jonge Democraten pleit voor meer stimulering voor het opnemen van educatieve elementen met betrekking tot seksueel plezier in seksuele voorlichting.
--	---

PM23	De rechter als poortwachter van de democratische rechtsorde
Onderwerp	Fiscaal partnerschap
Indiener(s)	6 leden
Constaterende dat:	Er in Nederland fiscaal partnerschap bestaat waardoor je je inkomen, aftrekposten en heffingskortingen mag verdelen over twee partners, wat leidt tot fikse belastingvoordelen;
Overwegende dat:	- De huidige wetgeving omtrent het fiscale partnerschap niet meer past bij deze tijd; - Singles/alleenstaanden hierdoor relatief gezien meer belasting moeten betalen dan partners; - D66 reeds als standpunt heeft dat het fiscaal partnerschap hervormd hoort te worden, maar dit nog niet deel uitmaakt van het politiek programma van de JD; - Het binnenkort Valentijnsdag is en singles het al zwaar genoeg hebben;
Spreekt uit dat:	Het fiscale partnerschap afgeschaft of sterk

	herzien moet worden om beter aan te sluiten op de huidige maatschappij.
--	---

PM24	Buurman, kap eens met dat kappen.
Onderwerp	Afschaffen van houtkachels in 2025
Indiener(s)	[Afdeling Utrecht]
Constaterende dat:	- Luchtverontreiniging een ernstig gezondheidsrisico vormt voor burgers; - Houtkachels een significante bron zijn van luchtverontreiniging, waarbij ze bijdragen aan de uitstoot van schadelijke stoffen zoals fijnstof, koolmonoxide en andere schadelijke chemicaliën; - Wetenschappelijk onderzoek aantoon dat blootstelling aan houtrook kan leiden tot ademhalingsproblemen, cardiovasculaire aandoeningen en andere gezondheidscomplicaties.
Overwegende dat:	- Het belangrijk is om de volksgezondheid te beschermen en een gezond leefklimaat te waarborgen voor Nederlanders; - Alternatieve verwarmingsmethoden beschikbaar zijn die minder schadelijk zijn voor de luchtkwaliteit en de gezondheid.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten voor het afschaffen zijn van houtkachels in 2025.

PM25	Oorlogsmisdaden Ethiopië
Onderwerp	Buitenlandse Zaken

Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- De Ethiopische regering op grote schaal oorlogsmisdaden heeft gepleegd tegen de bevolking van de Tigray regio; - Het Volksbevrijdingsfront van Tigray ook oorlogsmisdaden heeft gepleegd in de Amhara en Afar regio's;
Overwegende dat:	- De Jonge Democraten tegen mensenrechtenschendingen en genocide zijn; - Het Internationaal Strafhof is opgericht om oorlogsmisdadigers ter verantwoording te roepen; - Zij die oorlogsmisdaden hebben begaan verantwoordelijk gehouden moeten worden voor hun misdaden;
Spreekt uit dat:	Nederland en bondgenoten zich maximaal inspannen om er voor te zorgen dat de verantwoordelijke personen van alle betrokken partijen voor oorlogsmisdaden vervolgd worden, waaronder ook premier Abiy Ahmed;
Toelichting	https://www.hrw.org/report/2022/04/06/we-will-erase-you-land/crimes-against-humanity-and-ethnic-cleansing-ethiopias

PM26	Help mijn kamerlid is klusser
Onderwerp	Verbouwing tweede kamer
Indiener(s)	[Werkgroep democratie en openbaar

	bestuur], [Werkgroep Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en mobiliteit]
Constaterende dat:	- Het Binnenhof volledig werd gerestaureerd tot 2028; - De Jonge Democraten van mening zijn dat het aantal zetels in de tweede kamer verhoogd moet worden van 150 naar 250; - De huidige opstelling van de tweede kamer niet geschikt is voor 250 kamerleden.
Overwegende dat:	- Tijdens de renovatie het eenvoudiger is het ontwerp en de uiteindelijke inrichting van de tweede kamer aan te passen; - Het aantal Kamerzetels verband houdt met het inwoneraantal en dit in de toekomst zal groeien tot rond de 24 miljoen wat zo'n 300 zetels behelst ; - Een extra verbouwing kort na een renovatie kan worden gebruikt voor het tegen stemmen op het vermeerderen van het aantal zetels; - Er meerdere politieke partijen momenteel zijn voor het vergroten van het aantal zetels van de tweede kamer.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten van mening zijn dat het ontwerp van de tweede kamer moet worden aangepast zodat de nieuwe opstelling eenvoudig kan worden aangepast aan meer kamerleden tot een maximum van 300.
Toelichting	Als JD kunnen we ons inzetten om te lobbyen

	bij D66 en andere politieke partijen om het ontwerp aan te passen naar iets anders waar er meer ruimte is voor kamerleden. Hierdoor is er geen grootschalige verbouwing nodig om alle nieuwe zetels kwijt te kunnen in de kamer. Daarnaast kan je ook mooie voorstellen maken voor nieuwe indelingen van de kamer.
--	--

PM27	2023: A spyware oddisey
Onderwerp	Heroverweging van de aangenomen motie op de ALV van juni 2023 met de titel "Pegasus Spyware"
Indiener(s)	[Werkgroep Digitalisering & Automatisering]
Constaterende dat:	- Op de ALV van juni 2023 de motie met de titel "Pegasus Spyware" is aangenomen, waarin werd opgeroepen tot het invoeren van een verbod op het gebruik van Pegasus en soortgelijke spyware technologieën. - In de strijd tegen criminele en terroristische netwerken, nationale veiligheidsdiensten soms de noodzaak hebben om gebruik te maken van geavanceerde spyware-technologieën zoals Pegasus.
Overwegende dat:	- Het bestrijden van criminaliteit en terrorisme vereist dat nationale veiligheidsdiensten over adequate middelen beschikken, waaronder geavanceerde spyware-technologieën zoals Pegasus.

	- De veiligheid van burgers en het voorkomen van potentiële dreigingen essentiële aspecten zijn die in overweging moeten worden genomen bij het vaststellen van beleid met betrekking tot het gebruik van spyware. - Een evenwicht moet worden gevonden tussen het beschermen van individuele privacyrechten en het waarborgen van de veiligheid van de samenleving als geheel.
Spreekt uit dat:	- De vereniging niet langer achter de motie aangenomen op de ALV van juni 2023 met de titel "Pegasus Spyware" staat. - De vereniging erkent de noodzaak van geavanceerde spyware-technologieën zoals Pegasus voor veiligheidsdoeleinden.

PM28	Baas in eigen longen
Onderwerp	Rookverbod in de Openbare ruimte
Indiener(s)	[Afdeling Utrecht]
Constaterende dat:	- Roken schadelijk is voor de persoonlijke gezondheid; - Meeroken ook schadelijk is en dat daardoor 700 mensen per jaar komen te overlijden; - Eén op de vijf Nederlanders last heeft van tabaksrook uit de omgeving; - Het instellen van een rookverbod vermindert de blootstelling hieraan.
Overwegende dat:	- Mee roken vaak niet vrijwillig gebeurt maar dat het op je geforceerd wordt;

	- Je zelf moet bepalen welke schadelijke stoffen je in je lichaam stopt en dat anderen dat niet voor je mogen bepalen.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten voor een Rookverbod zijn in de openbare ruimte.

PM29	Heroverweging van het Europees asielrecht
Onderwerp	Asielrecht
Indiener(s)	[Afdeling Amsterdam]
Constaterende dat:	- Het Europees asielrecht heeft het dodelijkste migratiesysteem ter wereld in het leven geroepen, met meer dan 20.000 mensen die onderweg naar Europa zijn omgekomen. - Het huidige migratiesysteem in Europa vereist dat mensen eerst de gevaarlijke reis naar Europees grondgebied ondernemen voordat zij een asielaanvraag kunnen indienen, wat in feite impliceert dat mensen hun leven moeten riskeren om gebruik te kunnen maken van een fundamenteel recht. - Door de vele risico's blijkt het huidige asielsysteem vooral gunstig te zijn voor mensen die relatief gezond zijn en over financiële middelen beschikken.
Overwegende dat:	- Het ontoegankelijke karakter van het asielrecht, waarbij mensen gedwongen worden levensgevaarlijke risico's te nemen

	om bescherming te zoeken, onaanvaardbaar is en dringend herziening behoeft. - Het recht op asiel een fundamenteel mensenrecht is dat niet afhankelijk zou moeten zijn van het nemen van levensgevaarlijke routes of het risico op verlies van mensenlevens. - Een dergelijk systeem niet past binnen het liberale gedachtegoed, waarin de menselijke waardigheid gewaarborgd dient te blijven.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten voorstander is voor het verkennen van een heroverweging van het Europees asielrecht om een meer humane en veilige procedure voor het aanvragen van asiel mogelijk te maken.

PM30	Conflict in de Kaukasus
Onderwerp	Armenië en Azerbeidzjan
Indiener(s)	5 leden
Constaterende dat:	- Meermaals geweldsuitbarstingen hebben plaatsgevonden tussen Armenië en Azerbeidzjan; - De Azerbeidzjaanse regering het voormalig autonomie gebiedsdeel Nagorno-Karabakh, bewoond door veel etnische Armeniërs, op gewelddadige wijze is binnengevallen; - Etnische Armeniërs zijn verjaagd via de Lacin-corridor richting Armenië;

Overwegende dat:	- Niemand slachtoffer mag worden van vervolging op etnische gronden; - De regering van Azerbeidzjan zich waarschijnlijk schuldig heeft gemaakt aan een vorm van etnische zuivering;
Spreekt uit dat:	- De Jonge Democraten het handelen van de Azerbeidzjaanse regering ten strengste afkeuren; - De Jonge Democraten van mening zijn dat Armenië indien nodig op Nederlandse en Europese steun moet kunnen rekenen bij het opvangen van vluchtelingen uit Nagorno-Karabakh.

PM31	De Europese zuil
Onderwerp	EU en NAVO
Indiener(s)	[Wergroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- Een meerderheid van de NAVO-lidstaten gelegen is op het Europese continent; - Een meerderheid van de NAVO-lidstaten tevens lid is van de Europese Unie; - De Europese Unie een gezamenlijk buitenland- en defensiebeleid heeft; - Er onzekerheid bestaat over de toewijding van voormalig Amerikaans president Donald Trump aan de NAVO;
Overwegende dat:	- NAVO een onmisbare component is van de naoorlogse veiligheidsinfrastructuur op het Europese continent;

	- Het wenselijk is om de toewijding van Europese lidstaten niet enkel efficiënt doch ook zichtbaar te maken; - Een consolidatie van Europese defensiesamenwerking helpt om de gevolgen op te vangen van een eventuele Amerikaanse terugtrekking uit NAVO;
Spreekt uit dat:	Het wenselijk is dat de Europese Unie een NAVO-lidmaatschap bemachtigt/bemachtigd door welke de EU-lidstaten over NAVO-lidmaatschap beschikken.

PM32	Gewelddreiging in Zuid-Amerika
Onderwerp	Internationale Veiligheid
Indiener(s)	[Wergroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- Een betwistbaar referendum, uitgevoerd door het Venezuelaanse regime, als uitkomst heeft dat er een wens bestaat om de regio Essequibo te annexeren; - Het regime van Venezuela onder leiding staat van een president waarvan de verkiezing betwist is; - Dit vragen opwerpt over de legitimiteit van handelingen die het regime uitvoert; - De inwoners van de regio zelf niet zijn ondervraagd; - Het regime van Venezuela vaak een agressieve buitenlandpolitiek voert;

Overwegende dat:	De regio Essequibo sinds jaar en dag een onderdeel is van Guyana;
Spreekt uit dat:	Essequibo deel is en blijft van Guyana.

PM33	De meesten zijn geen meesters
Onderwerp	Onderwijs
Indiener(s)	[Afdeling Utrecht]
Constaterende dat:	Maar 13% van de leraren in het primair onderwijs man is.
Overwegende dat:	- Het voor kinderen goed is om verschillende rolmodellen te hebben; - Grote verschillen stereotypen in stand kunnen houden; - Diversiteit in een arbeidsteam belangrijk is; - Het geslacht van de leraar geen effect heeft op schoolprestaties; - Het geslacht van de leraar wel effect heeft op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen; - In de jaren '80 bijna de helft van de leraren op het primair onderwijs man was.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten voorstander zijn van een uitgebreid onderzoek naar hoe er meer mannen als leraar in het primair onderwijs willen gaan werken.
Toelichting	https://www.marnixacademie.nl/feit-fabel/mannen#:~:text=Zo%27n%2087%25%20van%20de,inderdaad%20flink%20in%20de%20minderheid.

PM34	Dieren houden - en van dieren houden
Onderwerp	Dierenwelzijn
Indiener(s)	5 leden
Constaterende dat:	- Een groot aantal diersoorten in Nederland als huisdier wordt gehouden; - Naast gedomesticeerde dieren ook exotische soorten vaak in een opvang belanden of door mensen worden uitgezet; - Kennis over dieren vaak ontbreekt bij mensen die hen als huisdier houden; - In Nederland een positieflijst geldt van zoogdiersoorten die men als huisdier mag houden;
Overwegende dat:	Het wenselijk is de inheemse natuur van Nederland te beschermen tegen ongecontroleerde uitzettingen van exotische diersoorten;
Spreekt uit dat:	- In Nederland ook positieflijsten dienen te worden ingevoerd met betrekking tot gewervelde diersoorten anders dan zoogdieren, en voor ongewervelde diersoorten indien dat volgens deskundigen in de Raad voor Dierenaangelegenheden haalbaar is; - Dat deze lijsten zullen gelden voor particulieren zonder een dierentuinvergunning van de RVO.

PM35	Ontwikkelingshulp en mensenrechten
Onderwerp	Internationale samenwerking
Indiener(s)	[Werkgroep Buitenlandse Zaken]
Constaterende dat:	- Er overlap bestaat tussen het bestand aan landen dat behoefte heeft aan ontwikkelingssamenwerking en landen waar structureel schendingen van mensenrechten plaatsvinden; - Dergelijke mensenrechtenschendingen vaak bekend zijn;
Overwegende dat:	- Het onwenselijk is dat Nederland op directe of indirecte wijze steun verleent aan regeringen in het schenden van mensenrechten; - Het onwenselijk is dat inwoners van deze landen ontwikkelingshulp mislopen door daden van regimes;
Spreekt uit dat:	- Indien het verlenen van ontwikkelingshulp voorziet in geldstromen naar regeringen die mensenrechten schenden, de Nederlandse overheid waar mogelijk ngo's in plaats van die regeringen dient te financieren in de betreffende landen; - Een hiertoe gekwalificeerde ngo dient te worden gedefinieerd als een organisatie die beschikt over accreditatie door het CBF.

PM36	Stop Client-Side Scanning!
Onderwerp	Client-Side Scanning

Indiener(s)	[Werkgroep Digitalisering & Automatisering]
Constaterende dat:	- De Europese Unie op het punt staat om te stemmen op de EU voorstel CSAR. - Dat in de betreffende motie gebruik zal worden gemaakt van client-side scanning op mobiele telefoons.
Overwegende dat:	- Dat communicatie tussen mensen altijd veilig en vertrouwd zal moeten zijn. - Privacy altijd in onze eigen handen moet zijn. - Het CSAR aan bovenstaande waarden niet kan houden. - Een client-side systeem dat zich specifiek bezighoudt met de CSAR gewoonweg onmogelijk is. - Het CSAR het beroepsgeheim van psychologen, rechters, doktoren en alle beroepen die zich houden met geheimhouding ernstig kan schaden. - Jonge mensen moeten zekerheid hebben om vrij te zijn, zonder dat er meegekeken wordt door private bedrijven en overheden. - Mensenrechtenverdedigers hebben door CSAR geen garantie meer op communicatiekanalen die sterk en veilig beveiligd zijn. - CSAR potentie heeft voor cyber security issues, dat ernstige gevolgen kunnen hebben. - Er alternatieve maatregelen zijn die veel

	effectiever zijn om kinderporno op te sporen.
Spreekt uit dat:	De vereniging niet achter de EU voorstel CSAR staat en dus daarmee tegen client-side scanning staat. De vereniging zich uit moet spreken over de zwakke uitvoering van de EU Child Sexual Abuse Directive. De vereniging zich uit moet spreken over de beperkte capaciteit van de politie om desbetreffende schadelijke materiaal op te sporen.

PM37	Ontwikkeling van een framework voor verantwoordelijk ontwikkelen van AI-producten
Onderwerp	Etische Ontwikkeling van AI
Indiener(s)	[Werkgroep Digitalisering & Automatisering]
Constaterende dat:	- Vaak mensen in derdewereldlanden worden ingehuurd om AI-systemen te trainen, waarbij zij regelmatig worden blootgesteld aan illegale, schadelijke of anderszins verontrustende inhoud - Dat desbetreffende werknemers daardoor vaker van PTSS en andere mentale klachten krijgen door het zware werk dat ze doen. - De bestaande Max Havelaar/Fairtrade-certificering een effectief kader biedt voor het bevorderen van verantwoorde praktijken in de

	koffie-industrie, waarbij sociale en ethische normen worden gehandhaafd
Overwegende dat:	- Het noodzakelijk is om duidelijke ethische normen en verantwoordelijkheidspraktijken vast te stellen voor de ontwikkeling van AI-systemen - Het huidige gebrek aan richtlijnen en controles tot potentieel schadelijke gevolgen leidt, zoals de negatieve impact op menselijke waardigheid en de mensenrechten
Spreekt uit dat:	- De regering een framework moet ontwikkelen voor het verantwoordelijk ontwikkelen van AI-producten, gebaseerd op de principes van de Max Havelaar/Fairtrade-certificering - Het framework moet de volgende elementen omvatten: - Richtlijnen voor ethisch verantwoorde AI-training, waarbij wordt voorkomen dat mensen in derde wereld landen worden blootgesteld aan te veel verontrustende inhoud - Richtlijnen voor bedrijven om de mentale gesteldheid van de werkers te bevorderen. - Samenwerking met internationale partners en organisaties om een mondiale norm te bevorderen voor verantwoordelijk ontwikkelen van AI-producten.

PM38	Gelijkheid voor, maar ook in het recht
Onderwerp	Ambtseed
Indiener(s)	5 leden
Constaterende dat:	- De ambtseed voor rechterlijke ambtenaren een zweren of beloven van trouw aan de koning bevat; - De koning alsook andere leden van de koninklijke familie zelf onderwerp kunnen zijn van rechtszaken; - De koning in Nederland in verscheidene opzichten privileges geniet die andere Nederlanders niet toekomen;
Overwegende dat:	- Het wenselijk is alle Nederlanders voor het recht gelijk te behandelen; - Wanneer men te kiezen heeft tussen verschillende vormen van symboliek, men het best de meest verantwoorde vorm kan kiezen; - De Grondwet geldt voor alle Nederlanders;
Spreekt uit dat:	De ambtseed voor rechterlijke ambtenaren voortaan een zweren of beloven van trouw aan de Grondwet dient te bevatten zoals nu ook het geval is, maar niet langer aan de koning of koningin.

PM39	Natuur: mooi, maar dan wel echt
Onderwerp	Natuur
Indiener(s)	5 leden

Constaterende dat:	- Het in Nederland vaak lastig is om ruimte te vinden voor alle dingen die we willen, zoals natuur, landbouw en woningbouw; - Het inrichten van gebieden in de praktijk planning vereist en maatwerk is; - Natuurgebieden vaak een zodanig beperkt oppervlak hebben dat veel menselijk ingrijpen nodig is; - Delen van de publieke opinie vaak sterk gekant zijn tegen dergelijk ingrijpen zoals blijkt uit het verzet tegen afschot in de Oostvaardersplassen; - De wolf terug is in Nederland;
Overwegende dat:	- Het in een vol land als Nederland belangrijk is om voldoende natuur in stand te houden; - Het wenselijk is dat het toewijzen van ruimte hiervoor zoveel mogelijk integraal gebeurt met zaken als landbouw, industrie en woningbouw; - Ecoducten een bewezen methode zijn om natuurgebieden met elkaar te verbinden;
Spreekt uit dat:	- Het wenselijk is dat het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een onderzoek laat uitvoeren naar de mogelijkheden om bestaande natuurgebieden middels corridors met elkaar te verbinden; - Het wenselijk is dat dergelijke corridors in de toekomst worden gepland wanneer nieuwe natuurgebieden worden toegewezen.

AMPP04	Het mag wel een tandje minder neoliberaal
Onderwerp[1]	Marktwerving en rol zorgverzekeraars
Indiener(s)	7 leden
Betreft:	PP 14.1.2. Zorgmarkt
Schrap:	De Jonge Democraten vinden dat zorgverzekeraars als regisseur op de zorgmarkt moeten optreden door kwalitatief hoogstaande, patiëntgerichte en betaalbare zorg selectief in te kopen.
Vervang door:	Binnen ons zorgsysteem moet de primaire focus liggen op het leveren van kwalitatief hoogstaande en patiëntgerichte zorg. Wat de Jonge Democraten betreft moet goede zorg vooropstaan en niet winstmaximalisatie voor zorgverzekeraars. Desalniettemin spelen zorgverzekeraars een essentiële rol als regisseur op de zorgmarkt door zorg selectief in te kopen. In deze rol worden zij geacht zorgvuldig te selecteren en in te kopen op basis van criteria zoals kwaliteit, patiëntgerichtheid en betaalbaarheid. Hiermee wordt enerzijds de kwaliteit zorg gewaarborgd, terwijl anderzijds gestreefd wordt naar een efficiënt gebruik van middelen binnen het zorgsysteem.

AMPP05	Kan iemand iets doen aan de hoge prijzen voor sommige medicijnen?
---------------	--

Onderwerp	Aan banden leggen prijsverhogingen
Indiener(s)	7 leden
Betreft[2]:	PP 14.1.4. Toegankelijkheid van medicijnen
Voeg toe:	In het streven naar betaalbare geneesmiddelen zijn de Jonge Democraten voorstander van het wettelijk aan banden leggen van exorbitante prijsverhogingen van bestaande geneesmiddelen. Tegelijkertijd moeten we het via nieuwe prijsmodellen voor farmaceuten wel economisch rendabel maken om bestaande, goedkope geneesmiddelen door te ontwikkelen voor nieuwe ziekten.

AMPP06	Meer publieke investeringen in medicijnontwikkeling, waarom zouden we dat niet doen?!
Onderwerp	Investeren in ontwikkelen geneesmiddelen
Indiener(s)	7 leden
Betreft:	PP 14.1.4. Toegankelijkheid van medicijnen
Voeg toe:	Publiek geld kan een grotere rol spelen in de ontwikkeling van geneesmiddelen. De Jonge Democraten zijn dan ook voorstander van publiek-private-samenwerkingsverbanden in de geneesmiddelenontwikkeling. Door als overheid meer bereidheid te tonen tot financiering van langlopende trajecten, wordt het mogelijk binnen prijsafspraken met de farmaceut lagere kosten af te dwingen.

	Daarnaast geeft dit een publieke impuls aan de nationale wetenschap en maakt het onderzoek mogelijk dat van groot belang is voor onze gezondheid, maar privaat niet wordt gedaan omdat er geen winst mee valt te maken, zoals bijvoorbeeld het geval is bij zeldzame ziekten.
--	---

PM40	Jacht nodig? Dan verantwoord
Onderwerp	Dierenwelzijn
Indiener(s)	5 leden
Constaterende dat:	- De natuurgebieden in Nederland worden bewoond door verschillende diersoorten waarop wordt gejaagd; - Populatiebeheer en zelfbescherming worden aangedragen als rechtvaardiging voor jacht die op gespannen voet staat met dierenwelzijn;
Overwegende dat:	- De Jonge Democraten per de ALV van 13-14 februari 2021 van mening zijn dat zelfbescherming (inclusief plaagdierbestrijding) en bescherming van het ecosysteem de enige legitieme redenen zijn voor jacht;
Spreekt uit dat:	- Het afschieten van dieren in de jacht enkel mag worden gedaan door personeel van Staatsbosbeheer en niet door particulieren tenzij sprake is van acute zelfbescherming; - Particuliere beheerders van natuurgebieden

	hiertoe een aanvraag moeten kunnen indienen bij Staatsbosbeheer.
--	--

PM41	Internationaal Anti-Corruptie Hof
Onderwerp	Buitenlandse zaken
Indiener(s)	[werkgroep Buitenlandse Zaken & Defensie]
Constaterende dat:	- Naar schatting tot 25% van de wereldwijde overheidsuitgaven aan corruptie verloren gaat; - Corruptie een drijvende kracht voor democratische erosie is; - Corruptie door hooggeplaatsde ambtenaren vaak ongestraft gaat omdat de nationale rechterlijke macht corruptie niet kan of wil aanpakken; - Corruptie ontwikkeling [e]tegenhoudt, waardoor de humanitaire situatie in corrupte landen niet verbetert, en deze landen hierdoor de Duurzame Ontwikkelingsdoelen niet kunnen halen; - Nederland aanzienlijke bijdragen aan de Wereldbank en andere multilaterale ontwikkelingsbanken levert, en er daardoor baat bij heeft dat deze leningen en schenkingen niet aan corruptie verloren gaan; - Nederland de eerste stappen heeft gezet in het oprichten van een anti-corruptie hof en hier een leidende rol op zich neemt;

Overwegende dat:	- De Jonge Democraten oorlogsmisdaden sterk afkeuren; - Het een complexe situatie is, met veel geschiedenis.
Spreekt uit dat:	De Jonge Democraten voorstander zijn voor het oprichten van een internationaal anti-corruptie hof met complementaire jurisdictie om corruptiezaken te behandelen

Amendement op de begroting 2024

AMBEG01	Amendement Begroting 2024																										
Onderwerp:	Aanpassing op de begroting 2024																										
Indiener(s):	[Landelijk Bestuur]																										
Betreft:	Aanpassing op de begroting 202																										
Oud-nieuw-verschil:	<table> <tr> <th>Inkomsten</th><th>2023 Oud</th><th>2023 Nieuw</th><th>Verschil</th></tr> <tr> <td>Contributies</td><td>€ 53.000</td><td>€ 54.000</td><td>€ 1.000</td></tr> <tr> <td>Subsidies</td><td>€ 290.000</td><td>€ 217.000</td><td>-€ 73.000</td></tr> <tr> <td>Eigen Bijdragen</td><td>€ 62.600</td><td>€ 58.300</td><td>-€ 4.300</td></tr> <tr> <td>Overige inkomsten</td><td>€ 30.750</td><td>€ 24.953</td><td>-€ 5.798</td></tr> <tr> <td>Totale inkomsten</td><td>€ 436.350</td><td>€ 354.253</td><td>-€ 82.098</td></tr> </table>			Inkomsten	2023 Oud	2023 Nieuw	Verschil	Contributies	€ 53.000	€ 54.000	€ 1.000	Subsidies	€ 290.000	€ 217.000	-€ 73.000	Eigen Bijdragen	€ 62.600	€ 58.300	-€ 4.300	Overige inkomsten	€ 30.750	€ 24.953	-€ 5.798	Totale inkomsten	€ 436.350	€ 354.253	-€ 82.098
Inkomsten	2023 Oud	2023 Nieuw	Verschil																								
Contributies	€ 53.000	€ 54.000	€ 1.000																								
Subsidies	€ 290.000	€ 217.000	-€ 73.000																								
Eigen Bijdragen	€ 62.600	€ 58.300	-€ 4.300																								
Overige inkomsten	€ 30.750	€ 24.953	-€ 5.798																								
Totale inkomsten	€ 436.350	€ 354.253	-€ 82.098																								

Uitgaven	2023 Oud	2023 Nieuw	Verschil
Indirecte kosten	€ 82.050	€ 76.500	-€ 5.550
Leden activiteiten	€ 135.600	€ 109.925	-€ 25.675
Scholing en vorming	€ 37.250	€ 38.500	€ 1.250
Bestuur	€ 43.250	€ 43.000	-€ 250
Internationaal	€ 15.500	€ 15.500	€ 0
Communicatie	€ 22.550	€ 24.875	€ 2.325
Afdelingen en commissies	€ 93.500	€ 77.500	-€ 16.000
Totale uitgaven	€ 429.700	€ 385.800	-€ 43.900
Resultaat	€ 6.650	-€ 31.548	-€ 38.198

Toelichting:	Indirecte kosten: De kosten zijn in lijn gebracht met het servicecontract. Ledenactiviteiten: We hebben financieel uitdagende tijden. Daarom focussen wij op congressen, weekenden en i.s.m. de lustrumcommissie het lustrumgala. Door tijdig te beginnen besparen we geld. Scholing en Vorming: Om dit onderwerp zo flexibel mogelijk te houden, stijgen de overige kosten. Internationaal: De projecten internationaal gaan door zoals afgesproken. Promotie: Er blijft aandacht voor de DEMO, de EP-verkiezingen en de general output van de JD. Geen grote wijzigingen zullen plaatsvinden op dit punt. Afdelingen & Commissies: Afdelingen krijgen meer geld dan in 2023. Bestuurs(overdracht)weekenden worden qua financiering iets flexibeler.
--------------	---

Bijlage: toelichting amendement begroting 2024

- De Jonge Democraten hebben minder geld vanwege de daling in het aantal Tweede Kamerzetels van D66.
- Als JD zullen we efficiënter moeten omgaan met de gelden die we hebben.
- Voor de campagne van het Europees Parlement maken we gebruik van de verkiezingsreserve. Voor de lustrumactiviteiten maken we gebruik van de lustrumreserve.
- Omdat reserves niet als inkomsten gewaardeerd mogen worden, komt de begroting op een negatief getal uit. Zonder activiteiten voor de campagne en lustrumactiviteiten spelen we dit jaar nog quitte.
- Voor 2025 moeten we het gesprek aangaan over hoe we de financiering van activiteiten willen zien. Ook moeten we het gesprek aangaan over de financiering vanuit eventuele overige reserves.

Inkomsten

- De gelden vanuit het Rijk – vanuit de WFPP subsidie – daalt fors (ong. 25%).
- De inkomsten stijgen lichtelijk vanwege een stijging in het aantal leden.

Contributies					
Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Contributie Combileden JD en D66	€ 32.151	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.500	€ 500
Contributie leden JD	€ 19.057	€ 21.000	€ 21.000	€ 21.500	€ 500
Totale contributies	€ 51.208	€ 53.000	€ 53.000	€ 54.000	€ 1.000

Subsidies					
Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
WFPP Subsidie	€ 200.753	€ 193.000	€ 290.000	€ 217.000	-€ 73.000
Jettengelden	€ 90.000	€ 90.000	€ 0	€ 0	€ 0
Totale subsidies	€ 290.753	€ 283.000	€ 290.000	€ 217.000	-€ 73.000

Inkomsten eigen bijdragen

- De eigen bijdragen stijgen helaas voor leden om een deel van de kosten te financieren.
 - Bereidwilligheid werd hiertoe op het Septembercongres al benoemd.
- De eigen bijdragen zijn nu in lijn met verwachtingen.
- De ambitie bestaat ook om de eigen bijdragen te behalen, zodat de financiering van andere activiteiten ook door kunnen gaan.

Bijdrages evenementen

Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Bijdrage Wintercongres	€ 960	€ 8.000	€ 8.000	€ 7.000	-€ 1.000
Bijdrage Zomercongres	€ 4.305	€ 9.500	€ 8.500	€ 7.000	-€ 1.500
Bijdrage Septembercongres	€ 0	€ 750	€ 2.000	€ 2.500	€ 500
Bijdrage Introductieactiviteiten	€ 2.275	€ 1.500	€ 1.500	€ 2.000	€ 500
Bijdrage Politieke activiteiten	€ 0	€ 1.000	€ 1.500	€ 750	-€ 750
Bijdrage Verenigingsweekend	€ 0	€ 1.500	€ 1.500	€ 750	-€ 750
Bijdrage Excursie Brussel	€ 0	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 0
Bijdrage MEP/MUN	€ 0	€ 0	€ 100	€ 1.000	€ 900
Bijdrage Afdelingsactiviteiten	€ 11.478	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bijdrage Twinnings	€ 4.830	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 0
Bijdrage Internationale reizen	€ 7.915	€ 5.500	€ 5.500	€ 6.000	€ 500
Bijdrage Overige Landelijke Bijeenkomsten	€ 0	€ 1.000	€ 1.500	€ 2.000	€ 500
Bijdrage Lustrum	€ 0	€ 0	€ 12.500	€ 8.550	-€ 3.950
Bijdrage Summerschool	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bijdrage PJO parlement			€ 0	€ 750	€ 750
Totale bijdrages evenementen	€ 31.763	€ 48.750	€ 62.600	€ 58.300	-€ 4.300

Inkomsten

- Extra inkomsten worden verwacht vanwege de lustrumactiviteiten
- Reserves zijn geen 'baten' en moeten daarom naar 'O'.
- Opvang van het totaal vindt plaats door de reserves.

Overige baten

Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Muntverkoop	€ 3.300	€ 10.000	€ 12.500	€ 11.000	-€ 1.500
Omzet webshop	€ 771	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.000	-€ 500
Verkoop merch en almanak (lustrum)			€ 0	€ 6.953	€ 6.953
Afroming afdelingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Schenken en giften, inclusief VJD	€ 2.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 4.000	€ 1.000
Bijdrage gala	€ 1.002	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overige fondsen	€ 320	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 0
Lustrum reserve			€ 10.000	€ 0	-€ 10.000
Verkiezingsreserve			€ 1.750	€ 0	-€ 1.750
ENS				€ 0	
Totale overige baten	€ 7.393	€ 16.500	€ 30.750	€ 24.953	-€ 5.798

Indirecte kosten

- Kosten zijn in lijn met het contract.
- De huisvesting stijgt niet in prijs. Gezien de inflatie en hoge prijzen voor gas/water/licht is dit een mooi resultaat!
- Kleine wijzigingen verder.

Indirecte kosten

Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Huisvesting	€ 13.829	€ 25.000	€ 27.500	€ 25.500	-€ 2.000
Servicecontract	€ 30.337	€ 33.000	€ 33.000	€ 31.500	-€ 1.500
ICT	€ 3.493	€ 4.000	€ 4.000	€ 3.750	-€ 250
Accountantskosten	€ 13.522	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 0
Bankkosten	€ 1.203	€ 2.500	€ 2.000	€ 2.000	€ 0
Verzekeringskosten	€ 2.136	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 0
Kantoorkosten	€ 6.605	€ 1.500	€ 1.250	€ 750	-€ 500
Verzendkosten	€ 637	€ 400	€ 250	€ 250	€ 0
Abonnementen en documentatie	€ 437	€ 250	€ 250	€ 250	€ 0
Erwin Nypelsstichting	€ 576	€ 800	€ 800	€ 0	-€ 800
Overige indirecte kosten	€ 1.067	€ 0	€ 1.000	€ 500	-€ 500
Totale indirecte kosten	€ 73.842	€ 79.450	€ 82.050	€ 76.500	-€ 5.550

Ledenactiviteiten

- Het wintercongres gaan we dit jaar goedkoper laten uitvallen dankzij de tijdige start met de organisatie.
- Er wordt tijdig gekeken of kamers voldoende of te veel zijn geboekt om kosten te besparen.
- Er wordt gekeken naar een optimalisatie van politiek inhoudelijk en verenigingsweekend om gelden handiger uit te geven.
- Het gala is een grote kostenpost voor a.s. jaar.

Ledenactiviteiten

Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Wintercongres	€ 8.651	€ 47.000	€ 37.500	€ 23.000	-€ 14.500
Zomercongres	€ 33.652	€ 34.000	€ 35.000	€ 29.000	-€ 6.000
Septembercongres	€ 10.170	€ 5.000	€ 8.500	€ 10.000	€ 1.500
Introductieactiviteiten	€ 2.888	€ 3.000	€ 3.000	€ 2.000	-€ 1.000
Politieke activiteiten	€ 6.891	€ 4.500	€ 5.000	€ 2.000	-€ 3.000
Verenigingsweekend	€ 5.150	€ 3.500	€ 3.500	€ 2.500	-€ 1.000
Nieuwjaarsborrel	€ 0	€ 500	€ 1.000	€ 800	-€ 200
Oud LB-dag	€ 0	€ 500	€ 600	€ 600	€ 0
Jaarlijkse reünistenbijeenkomst	€ 561	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Innovatie- en ontwikkelingsbudget	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Inkoop Landelijke bijeenkomsten	€ 2.013	€ 12.000	€ 12.000	€ 10.000	-€ 2.000
Gala	€ 31.994	€ 0	€ 20.000	€ 22.025	€ 2.025
Lustrum overig			€ 0	€ 3.750	€ 3.750
Kaderbedankmoment	€ 0	€ 2.000	€ 2.000	€ 1.750	-€ 250
JD Verjaardagsfeest	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overige kosten Landelijke bijeenkomsten	€ 2.780	€ 0	€ 7.500	€ 2.500	-€ 5.000
Totale kosten ledenactiviteiten	€ 104.750	€ 112.000	€ 135.600	€ 109.925	-€ 25.675

Scholing

- Scholing is belangrijk. De JD is een leerschool.
- Ondanks beperkte inkomsten, willen we toch zo veel mogelijk hieraan blijven uitgeven.
- Een symposium door de lustrumcommissie zal hiertoe ook bijdragen.
- Extra ruimte voor flexibiliteit op scholing door stijging overige kosten scholing & vorming. Dit levert meer maatwerk op.

Scholing en vorming

Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Kaderweekenden	€ 23.633	€ 24.500	€ 25.000	€ 25.000	€ 0
Bestuurstrainingen Landelijk Bestuur	€ 6.285	€ 4.000	€ 4.000	€ 3.000	-€ 1.000
Trainersdagen	€ 5.986	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 0
Scholingsdag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Werkgroependag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 750	€ 750
Symposium			€ 0	€ 4.000	€ 4.000
Debattoernooi	€ 1.265	€ 0	€ 500	€ 0	-€ 500
PJO Parlement	€ 1.485	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.250	€ 250
Opleiding verkiezingskandidaten	€ 0	€ 1.500	€ 1.750	€ 0	-€ 1.750
Overige kosten scholing & vorming	€ 4.505	€ 1.000	€ 1.000	€ 2.000	€ 1.000
JD Academy	€ 0	€ 3.000	€ 3.000	€ 1.500	-€ 1.500
E-learning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totale kosten scholing en vorming	€ 43.159	€ 36.000	€ 37.250	€ 38.500	€ 1.250

Bestuur

- Geen significante wijzigingen. Door toename OV-kosten is dit potje lichtelijk gestegen voor zowel Landelijk Bestuur alsmede Landelijk Kader.

Bestuur

Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Reiskosten Landelijk Bestuur	€ 9.285	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.750	€ 750
Reiskosten Afdelingen en Landelijk Kader	€ 7.374	€ 6.500	€ 6.500	€ 7.000	€ 500
Bedankjes	€ 8.425	€ 3.000	€ 3.000	€ 1.750	-€ 1.250
Onkostenvergoeding Bestuurstelefoon	€ 0	€ 250	€ 750	€ 500	-€ 250
Overige Bestuurskosten	€ 1.759	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 0
Vacatiegeld	€ 19.583	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 0
Totale kosten bestuur	€ 46.426	€ 42.750	€ 43.250	€ 43.000	-€ 250

Internationaal

- Geen wijzigingen > wel afspraak met de IO om te kijken naar het aantal leden dat per internationale vergadering op JD-subsidie kan meegaan.

Internationale projecten

Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Contributie LYMEC & IFLRY	€ 2.721	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 0
Congressen LYMEC & IFLRY	€ 7.715	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 0
Projecten Internationaal	€ 15.244	€ 2.500	€ 3.000	€ 3.000	€ 0
Excursie Brussel	€ 229	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 0
MEP/MUN	€ 0	€ 500	€ 500	€ 500	€ 0
Overige internationale projecten	€ 0	€ 0	€ 1.000	€ 1.000	€ 0
Totale kosten internationale projecten	€ 25.909	€ 14.000	€ 15.500	€ 15.500	€ 0

Communicatie

- Output is en blijft belangrijk voor de JD.
- Daarom wordt er ook gekeken naar mogelijkheden.
- Dit jaar is er geen persoonlijk campagnebudget.

Communicatie

Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
DEMO	€ 553	€ 1.700	€ 1.800	€ 1.400	-€ 400
Promotiemateriaal	€ 2.910	€ 3.000	€ 2.500	€ 2.500	€ 0
Acties	€ 1.726	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 0
Campagnes	€ 10.144	€ 4.000	€ 9.250	€ 6.000	-€ 3.250
Zomeroffensief	€ 2.453	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 0
Overige kosten Promotie	€ 4.377	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 0
Persoonlijke Campagnebudgetten	€ 0	€ 3.600	€ 1.750	€ 0	-€ 1.750
Almanak			€ 0	€ 2.850	€ 2.850
Merch			€ 0	€ 4.875	€ 4.875
Lidmaatschap NJR	€ 0	€ 250	€ 250	€ 250	€ 0
Totale kosten promotie	€ 22.163	€ 19.550	€ 22.550	€ 24.875	€ 2.325

Afdelingen

- Afdelingen zijn belangrijk voor de vereniging.
- Afdelingen krijgen meer geld dan in 2023, maar helaas niet zoveel als eerst begroot in 2024.
- De prosus voor bestuurs- en overdrachtsweekenden worden flexibeler, maar blijven gelijk.
- Werkgroepen kunnen gebruik maken van prosus overige activiteiten en evenementen.

Afdelingen					
Post	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024-AM	2024-AM verschil met 2024
Afdracht Afdelingen	€ 19.147	€ 20.000	€ 29.000	€ 22.500	-€ 6.500
Projectsubsidie Twinnings	€ 9.978	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 0
Projectsubsidie Bestuurs- en Overdrachtsweekenden	€ 2.604	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 0
Projectsubsidie Overige Activiteiten en Evenementen	€ 6.078	€ 20.000	€ 20.000	€ 17.000	-€ 3.000
Werkgroepen		€ 1.500	€ 6.500	€ 1.000	-€ 5.500
Deelnemersbijdrages Twinnings		€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 0
Gezelligheidsactiviteiten FEOs en werkgroepen		€ 1.000	€ 2.000	€ 1.000	-€ 1.000
Totale kosten afdelingen	€ 37.807	€ 78.500	€ 93.500	€ 77.500	-€ 16.000